

Фонд державного майна України

ЗВІТ

**про роботу Фонду державного майна
України та хід виконання
Державної програми приватизації**

у 2008 році

Київ-2009

Зміст

1.	Стислий огляд узагальнених результатів роботи Фонду стосовно управління державною власністю та приватизації державного майна за всі роки приватизації та за звітний період	1
2.	Діяльність Фонду з ведення Єдиного реєстру об'єктів державної власності	3
3.	Управління державною власністю	6
3.1.	Аналіз результатів діяльності Фонду з управління державним майном у сфері орендних відносин	6
3.2.	Управління державним майном, що не увійшло до статутних фондів господарських товариств	7
4.	Управління державними корпоративними правами	11
4.1.	Структура корпоративних прав держави	11
4.2.	Діяльність Фонду з удосконалення системи управління державними корпоративними правами	14
4.3.	Стан виконання перерахування дивідендів до Державного бюджету	16
5.	Діяльність Фонду зі здійснення державного регулювання оціночної діяльності	17
5.1.	Здійснення методологічного та організаційного нормативно-правового забезпечення оцінки майна	17
5.2.	Роботи, виконані Фондом з оцінки майна. Контроль за додержанням єдності нормативно-правового, організаційного забезпечення оцінки майна, за дотриманням конкурентного середовища серед суб'єктів оціночної діяльності	18
5.3.	Оцінка стану та особливостей ціноутворення на майно та майнові права. Облік, узагальнення та аналіз робіт з оцінки майна, контроль щодо якості робіт суб'єктів оціночної діяльності за результатами рецензування звітів про оцінку майна	19
5.4.	Ведення Державного реєстру суб'єктів оціночної діяльності та Державного реєстру оцінювачів	19
5.5.	Робота Наглядової ради та інформування суспільства з питань оціночної діяльності	21
6.	Підготовка підприємств до приватизації	23
6.1.	Вивчення попиту потенційних покупців на об'єкти приватизації та аналіз фінансового стану підприємств до прийняття рішення про їх приватизацію	23
6.2.	Передприватизаційна підготовка та підготовка та підготовка підприємств до продажу	26
6.3.	Закріплення (розкріплення) у державній власності пакетів акцій відкритих акціонерних товариств	28
6.4.	Обсяги та результати реструктуризації підприємств	28
7.	Підсумки приватизації державного майна	34
7.1.	Організаційне забезпечення виконання завдань з приватизації державного майна у звітному періоді	34

7.2.	Приватизація об'єктів групи А	35
7.3.	Приватизація об'єктів групи Д	36
7.4.	Приватизація об'єктів групи Ж	36
7.5.	Приватизація об'єктів групи Е	36
7.6.	Продаж пакетів акцій на фондових біржах, аукціонах, конкурсах	37
7.7.	Приватизація стратегічно важливих підприємств та підприємств-монополістів	38
8.	Виконання Державної програми приватизації регіональними відділеннями Фонду у 2008 році	41
9.	Фінансові результати приватизації	44
10.	Діяльність Фонду щодо контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів та аналіз результатів виконання покупцями взятих зобов'язань	45
11.	Участь Фонду в процедурах банкрутства підприємств	52
12.	Законодавче забезпечення процесів управління державною власністю	56
13.	Взаємодія з Верховною Радою України	64
14.	Організаційно-кадрове забезпечення діяльності Фонду	67
15.	Виявлення, запобігання та усунення порушень чинного законодавства. Захист державних інтересів у судах	69
16.	Міжнародне співробітництво	78
17.	Інформаційне забезпечення процесів управління державною власністю	81
18.	Основні напрями діяльності Фонду державного майна України на наступний звітний період	83

1. Стислий огляд узагальнених результатів роботи Фонду стосовно управління державною власністю та приватизації державного майна за всі роки приватизації та за звітний період

За роки приватизації з 1992 р. по 2008 р. роздержавлено більше **119 тисяч** об'єктів. Починаючи з 1992 року в Україні приватизовано **28151** об'єкт державної форми власності (додаток 1) та **91000** об'єктів комунальної власності (додаток 2).

Змінено форму власності більше **99 тисяч** об'єктів групи А (додаток 3). Малою приватизацією створено умови для конкуренції у сфері обслуговування, у малому бізнесі. Економічний аналіз роботи приватизованих малих підприємств свідчить про те, що значна їх кількість має позитивну динаміку обсягів виробництва продукції, яка орієнтована на споживчий ринок.

В Україні приватизовано **1488** об'єктів соціальної сфери (група Ж) державної та комунальної форм власності. Приватизація об'єктів соціальної сфери позитивно впливає як на ці об'єкти, так і на підприємства, на балансах яких вони перебували.

Протягом 1992-2008 років приватизовано **4996** об'єктів незавершеного будівництва (група Д), а також **13982** об'єкти, що увійшли до статутних фондів приватизованих підприємств (додатки 4-5).

Глибину реформування власності в основних галузях економіки станом на 01.01.09 наведено в додатку 6.

Внаслідок приватизації державного майна створено вагомий недержавний сектор економіки, основу якого становлять більше **11 тисяч** відкритих акціонерних товариств (додаток 7).

Протягом 2008 року державну форму власності змінили **282** об'єкти, місцевими органами приватизації та регіональними відділеннями за угодами з органами місцевого самоврядування змінено **комунальну форму** власності **5016** об'єктів.

За всі роки від приватизації державного майна надійшло більше **40 млрд. грн.** (додаток 8), **2,4 млрд. грн. плати за оренду** державного майна, **3,82 млрд. грн. дивідендів**, нарахованих на державні акції (паї), переважна частина яких перерахована до Державного бюджету, що дало змогу вирішити багато соціальних питань, а саме – погашення боргів з пенсій, заробітної плати працівникам бюджетної сфери, виплати допомоги малозабезпеченим.

Планове завдання з **надходження коштів від приватизації державного майна** до державного бюджету у **2008 році** було скориговано Законом України від 12 грудня 2008 року № 659-VI “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України” та встановлено у розмірі **607,145 млн. грн.**

За звітний період від приватизації державного майна до державного бюджету **перераховано 482 млн. грн.**, що становить **79,42 %** виконання річного планового завдання.

Слід зазначити, що відповідно до Указу Президента України від 6 березня 2008 року № 200 Фондом у 2008 році здійснювалися заходи лише з

приватизації об'єктів малої приватизації та об'єктів, які не є стратегіями та монополістами.

Разом з тим, Фонд за підсумками 2008 року перевиконав річні плани з надходження коштів від оренди державного майна та дивідендів на державну частку майна. А саме, **план з оренди виконано на 124,11 %**, а **план з надходження дивідендів на 108,8 %**. Всього від оренди за 2008 рік надійшло **682 млн. грн.**, а дивідендів – **273,8 млн. грн.**

Фактично сумарним заліком за 2008 рік отримано коштів від **управлінських рішень щодо приватизації, оренди, дивідендів, штрафних санкцій** за невиконання **інвестиційних зобов'язань** у сумі **1,5 млрд. грн.** Сумарний залік виконання планових завдань становить більше 102 %.

Загальна сума надходження коштів, одержаних від приватизації об'єктів державної форми власності Фондом майна АР Крим та регіональними відділеннями станом на 01.01.09 – **318 млн. грн.**, що становить 65,89 % загальної суми надходжень, у тому числі: від продажу об'єктів на фондових біржах надійшло **3,77 млн. грн.**, на спеціалізованих аукціонах за грошові кошти – **13,32 млн. грн.**

Найбільше коштів перераховано регіональними відділеннями ФДМУ по Одеській (118,38 млн. грн.), Луганській (36,8 млн. грн.), Донецькій (22,52 млн. грн.), Рівненській (21,52 млн. грн.), Дніпропетровській (19,76 млн. грн.), Харківській (16,58 млн. грн.), Львівській і Вінницькій (по 9,9 млн. грн.), Київській (9,44 млн. грн.), Хмельницькій (6,38 млн. грн.) та Херсонській (5,89 млн. грн.) областях і м. Києву (11,42 млн. грн.).

Протягом звітного періоду місцевими органами приватизації та регіональними відділеннями Фонду за угодами з органами місцевого самоврядування роздержавлено **5016 об'єктів комунальної форми власності. Отримано і перераховано до відповідних місцевих бюджетів 99,78 млн. грн.**

Одними з напрямків роботи органів приватизації щодо забезпечення виконання бюджетних завдань з надходження коштів від оренди державного майна є вжиття штрафних санкцій (нарахування пені) до орендарів, які несвоєчасно сплачують орендну плату за користування державним майном, а також систематичне проведення заходів щодо погашення заборгованості з орендної плати.

Так, у 2008 році **надходження пені** по всіх договорах оренди до державного бюджету склало **1,93 млн. грн.**

2. Діяльність Фонду з ведення Єдиного реєстру об'єктів державної власності

У звітному періоді Фонд продовжив роботу по виконанню рішень Уряду від 14.04.2004 № 467 “Про затвердження Положення про Єдиний реєстр об'єктів державної власності” та від 30.10.2005 № 1121 “Про затвердження Методики проведення інвентаризації об'єктів державної власності”, результатом якої стало проведення разом з іншими органами державної влади інвентаризації об'єктів державної власності (на рівні юридичних осіб та державного майна) і формування за її результатами Єдиного реєстру об'єктів державної власності (далі – Єдиний реєстр).

Відповідно до ст. 6 Закону України від 10.10.2006 № 185-V “Про управління об'єктами державної власності” органи управління уповноважені вести облік об'єктів державної власності, що перебувають в їх управлінні, здійснювати контроль за ефективним використанням та збереженням таких об'єктів, забезпечувати надання розпоряднику Єдиного реєстру об'єктів державної власності (Фонду державного майна України) інформації про наявність і поточний стан майна об'єктів державної власності та будь-які зміни в їх стані.

Станом на 01.01.2009 у процесі **проведення інвентаризації** органи державного управління надали інформацію про **31,7 тис. об'єктів** (юридичних осіб державної форми власності), які розподілені на:

- юридичні особи, що за даними ЄДРПОУ належать до сфери управління органу державної влади, який цього не підтверджує (“не визнані”) – 7 тис. об'єктів;
- юридичні особи, належність яких до сфери управління відповідного органу державної влади підтверджена цим органом (“визнані”) – 24,7 тис. об'єктів.

Така кількість юридичних осіб, які не визнаються органами державного управління, пояснюється особливостями державної звітності, якою користувалися протягом останніх років. Зазначена звітність містила інформацію, яка не відповідала реальності, що пов'язано з інтенсивним реформуванням економіки України, переходом від планової економіки до ринкової з відповідним формуванням законодавчо-нормативної бази, формуванням сучасної системи центральних органів державної влади України тощо та відсутністю інструментів, а головне – системи та методології приведення у відповідність із реаліями цієї звітності. Існуючий стан речей у сфері обліку та звітності, який склався виходячи з об'єктивних обставин, безумовно потребує покращення, однак при цьому слід враховувати, що ця робота носить комплексний, міжвідомчий характер, є складною методологічно та організаційно і тому не може бути завершеною у короткий період.

Для **упорядкування обліку** виявлених об'єктів, які не визнані жодним органом влади, за рішенням Уряду (постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2005 №1121) у регіонах створено комісії під керівництвом обласних державних адміністрацій, координацію та методологію роботи яких забезпечує Фонд.

Комісіями опрацьовано майже 10,3 тис. об'єктів (юридичних осіб) і за результатами опрацювання упорядковано облік майже 7 тис. об'єктів. Після звернення комісій до органів державної влади деякі об'єкти були визнані органами управління, визнані (перереєстровані) з комунальною формою власності, щодо інших об'єктів була організована робота по завершенню процедури припинення державної реєстрації тощо. З метою ліквідації записів в ЄДРПОУ складено Акти обстеження юридичних осіб, по яких неможливо завершити процедуру припинення державної реєстрації в установленому порядку. Комісії при з'ясуванні ситуацій з юридичними особами, що не можуть бути розв'язаними відповідно до Методики проведення інвентаризації об'єктів державної власності, надсилають інформацію до Фонду для розгляду та прийняття відповідних рішень. Беручи до уваги перелік причин невизнання органами державного управління об'єктів державної власності, а також те, що робота по їх упорядкуванню носить пооб'єктний та індивідуальний характер, на сьогодні робота комісій з питань упорядкування юридичних осіб, які не визнані органами державної влади, продовжується.

Завершення упорядкування обліку юридичних осіб державної форми власності та уточнення інформації у Єдиному реєстрі суттєво гальмується через значний обсяг роботи, доведений до відповідальних працівників комісій, відсутність документів, необхідної кількості працівників, прогалини в нормативному оформленні процедур реєстрації та визначення органу управління юридичної особи, тривалість процесу упорядкування обліку юридичних осіб тощо.

Положення про Єдиний реєстр передбачає надання органами державної влади до Фонду **інформації про державне майно** (нерухоме майно державних підприємств, їх об'єднань, установ, організацій та державне майно, яке не увійшло до статутних фондів господарських організацій), що перебуває на балансі юридичних осіб.

Інформацію про нерухоме майно державних підприємств, установ надали більше 9 тис. юридичних осіб (балансоутримувачів), на балансах 12,8 тис. юридичних осіб майно не обліковується.

За підсумками проведення інвентаризації станом на 01.01.2009 в Єдиному реєстрі обліковується:

- **24,7 тис.** юридичних осіб державної форми власності, які “визнані” органами державного управління;
- **811** господарських організацій з корпоративними правами держави;
- **498,6 тис.** об'єктів нерухомого майна державних підприємств, установ, організацій;
- **371,4 тис.** об'єктів державного майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств в процесі корпоратизації, але залишилось на їх балансі;
- **45,5 тис.** об'єктів державного майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств в процесі приватизації, але залишилось на їх балансі.

Постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2004 № 467 на Фонд державного майна покладається **методичне та програмне забезпечення робіт,**

пов'язаних з веденням Єдиного реєстру. Здійснюючи функції розпорядника та адміністратора Єдиного реєстру, Фонд постійно проводить роботу над удосконаленням програмного модуля АС “Юридичні особи”, який було розроблено у процесі створення Єдиного реєстру для реалізації єдиного алгоритму проведення інвентаризації, налагодження обліку об'єктів державної власності та надання відомостей до Єдиного реєстру. На поточний період завершено роботу по модифікації чергової версії 5.4 (18.09.2008) зазначеної системи. Фахівцями Фонду постійно надається методична допомога усім суб'єктам інвентаризації, які беруть участь у формуванні Єдиного реєстру.

3. Управління державною власністю

3.1. Аналіз результатів діяльності Фонду з управління державним майном у сфері орендних відносин

Законом України “Про Державний бюджет України на 2008 рік” на Фонд покладено відповідальність і контроль за виконанням бюджетного завдання з надходження коштів від плати за оренду державного майна, яке становить **550 млн. грн.**

За даними Державного казначейства України, від оренди державного майна до Державного бюджету України у 2008 році надійшло **682,578 млн. грн.** або **124,11 %** річного бюджетного завдання (додаток 9).

Згідно з даними ІПС “Етап-Оренда” загальна кількість діючих договорів, які укладені та дозволені органами приватизації, станом на 01.01.2009 становила **24 071**, в тому числі:

- **182** договори оренди цілісних майнових комплексів державних підприємств;
- **56** договорів оренди цілісних майнових комплексів структурних підрозділів;
- **17 429** договорів оренди нерухомого майна державних підприємств, у т.ч. з них:
 - нерухомого майна державних підприємств і організацій (крім бюджетних) – 8 608;
 - нерухомого майна бюджетних установ, організацій – 8 821;
- **987** договорів оренди державного нерухомого майна, що знаходиться на балансі господарських товариств;
- **37** – інше окреме індивідуально визначене майно, що знаходиться на балансі господарських товариств;
- **5 380** погоджених розрахунків орендної плати, орендодавцем яких є державні підприємства.

Постійно проводиться робота з регіональними відділеннями Фонду щодо забезпечення наповнення підсистеми ІПС “Етап-Оренда”, яка є складовою частиною Єдиного реєстру об’єктів державної власності, повною та достовірною інформацією про укладені та погоджені органами приватизації договори оренди.

Одними з пріоритетних напрямків роботи органів приватизації щодо забезпечення виконання бюджетних завдань з надходження коштів від оренди державного майна є вжиття штрафних санкцій (нарахування пені) до орендарів, які несвоєчасно сплачують орендну плату за користування державним майном, а також систематичне проведення заходів щодо погашення заборгованості з орендної плати. За даними Реєстру державного орендованого майна, станом на 01.01.2009 **надходження пені** по всіх договорах оренди до державного бюджету склало **1,93 млн. грн.**

З метою забезпечення виконання у 2008 році та у наступних роках поставлених бюджетних завдань, а також з метою подальшого ефективного

розвитку орендних відносин Фондом за 2008 рік були проведені такі організаційно-методологічні заходи.

Фонд приймав активну участь у підготовці законопроекту “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” (щодо орендних відносин), який 19.02.2009 Верховною Радою України було прийнято в цілому.

Фондом був розроблений та погоджений із зацікавленими міністерствами проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Методики оцінки об’єктів оренди”, якою передбачається впровадження незалежної (експертної) оцінки всіх основних засобів, що передаються в оренду у складі цілісного майнового комплексу підприємства, замість їх оцінки за залишковою вартістю. Зазначена постанова була прийнята Кабінетом Міністрів України 18.06.2008 за № 552.

На численні звернення громадських організацій інвалідів Фондом було опрацьовано питання щодо зменшення розміру річної орендної плати для розміщення громадських організацій інвалідів та розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення зміни у додаток 2 до Методики розрахунку і порядку використання плати за оренду державного майна”. Зазначений проект передбачає більш ефективне забезпечення прав інвалідів та надання їм іншої допомоги, оскільки громадські організації інвалідів створюються з метою забезпечення адаптації та соціального захисту інвалідів. Зазначені зміни прийняті Урядом – Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2008 № 802 “Про внесення зміни у додаток 2 до Методики розрахунку і порядку використання плати за оренду державного майна”.

На сьогодні розмір орендної ставки для розміщення громадських організацій інвалідів становить:

- на площі, не більш як 50 кв. метрів – 1 %;
- понад 50 кв. метрів – 7% (а не 10 %, як було раніше).

Підготовлений та зареєстрований в Міністерстві юстиції України 08.12.2008 за № 1169/15860 наказ Фонду від 19.11.2008 № 1384 “Про затвердження змін до Порядку проведення конкурсу на право оренди державного майна”. Зазначеними змінами передбачено вдосконалення процедури проведення конкурсу на право оренди державного майна.

3.2. Управління державним майном, що не увійшло до статутних фондів господарських товариств

Фондом здійснюється систематична робота по вдосконаленню управління державним майном, яке у процесі приватизації не увійшло до статутних фондів господарських товариств, але залишилось у них на балансі.

Зокрема, проводиться постійна робота з регіональними відділеннями Фонду щодо забезпечення наповнення підсистеми “Етап – Майно”, яка є складовою частиною Єдиного реєстру об’єктів державної власності.

Під час проведення перевірок зазначеного майна при виявленні порушень його утримання, зберігання та використання регіональними відділеннями Фонду оперативного вживаються відповідні заходи по їх усуненню та постійно ведеться претензійно-позовна робота з метою відшкодування збитків державі в

результаті неналежного утримання та використання державного майна, відповідно до низки доручень та наказів, підготовлених Фондом.

Протягом **2008** року реалізовано управлінських рішень щодо **3304** об'єктів державного майна, зокрема:

- приватизовано – **686** об'єктів;
- передано в оренду – **42** об'єкти;
- передано в комунальну власність – **1441** об'єкт;
- передано до сфери управління міністерств та інших органів центральної виконавчої влади – **16** об'єктів;
- передано господарським товариствам на умовах договору зберігання – **269** об'єктів;
- інші (знято з балансу на підставі свідчення на право власності малоквартирні житлові будинки та господарські споруди до них, відшкодовано збитки тощо) – **850** об'єктів.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.10.2002 № 605-р про утворення робочої групи з координації роботи щодо ефективного використання нежитлових будинків та приміщень у м. Києві, які належать до державної власності (далі – Робоча група), було проведене чергове її засідання, яке відбулося 12 серпня 2008 року.

Проведено аналіз роботи Робочої групи в I півріччі 2008 році, відзначені позитивні сторони її діяльності в частині забезпечення центральних органів виконавчої влади необхідними службовими приміщеннями, наголошено на проблемних питаннях, які виникають у процесі діяльності Робочої групи, а також перспективні напрямки її роботи.

З метою виконання доручення Кабінету Міністрів України від 11.01.2008 № 53274/1/1-07, пункту 7 Плану Заходів Робочої групи та протоколу засідання Робочої групи від 12 серпня 2008 року листом Фонду від 20.08.2008 № 10-16-11841 була надана відповідна інформація Кабінету Міністрів України.

Фондом державного майна опрацьовано та погоджено:

- проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Інструкції про порядок списання непридатних захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони)”;
- проект розпорядження Кабінету Міністрів України “Про підготовку та проведення технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони), як об'єктів нерухомого майна”;
- “План заходів з підготовки та проведення протягом 2008-2010 років технічної інвентаризації захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони), як об'єктів нерухомого майна”.

Протягом 2008 року Фондом опрацьовано та погоджено **116** проектів рішень Кабінету Міністрів України про передачу об'єктів права державної власності (цілісних майнових комплексів підприємств, установ, організацій та нерухомого майна) із сфери управління одних до сфери управління інших органів, уповноважених управляти державним майном, із державної до комунальної власності та із комунальної у державну власність.

Протягом 2008 року Фондом видано 6 спільних наказів з іншими центральними органами виконавчої влади про передачу державного майна, яке у процесі приватизації не увійшло до статутних фондів господарських товариств, але залишилось у них на балансі.

Протягом 2008 року опрацьовано та погоджено проекти постанов Кабінету Міністрів України, а саме:

- “Про внесення змін до Положення про порядок виплати компенсації громадянам за втрачене нерухоме майно у разі відселення або самостійного переселення з радіоактивно забруднених територій” (двічі);
- “Про утворення державного концерну “Морські порти України”;
- “Про утворення Національного агентства з питань оборонно-промислового комплексу України”;
- “Про схвалення Концепції Державної цільової програми підвищення ефективної діяльності судово-медичної експертизи на 2010-2014 роки”;
- “Про внесення змін до Порядку вилучення і передачі військового майна Збройних Сил”.

Протягом 2008 року опрацьовано та погоджено проекти розпоряджень Кабінету Міністрів України, а саме:

- “Про деякі питання управління нерухомим майном та земельними ділянками, що використовуються центральним органом виконавчої влади і військового управління”;
- “Про внесення змін у додатки 1 та 2 до розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 жовтня 2003 р. № 599”;
- “Про питання забезпечення проведення офіційних державних заходів у зв’язку з реконструкцією Державного підприємства “Міжнародний аеропорт “Бориспіль””;
- “Питання державної компанії “Укрспецекспорт”;
- “Про затвердження Плану першочергових заходів щодо вирішення проблемних питань функціонування та розвитку Міжнародного дитячого центру “Артек”;
- “Про утворення комісії з ліквідації Державного департаменту автомобільного транспорту”;
- “Про реорганізацію Державного науково-дослідного і проектно-конструкторського інституту “Консервпромкомплекс”;
- “Про розміщення Держкомветеранів та приймальні Кабінету Міністрів України”;
- “Про реорганізацію державного підприємства “Готель “Спорт”;
- “Деякі питання утилізації звичайних видів боєприпасів, непридатних для подальшого використання і зберігання”;
- “Про утворення казенного підприємства “Національний центр оперативно-технічного управління мережами телекомунікацій України”;

- “Про затвердження Плану першочергових заходів щодо вирішення проблемних питань функціонування та розвитку Міжнародного дитячого центру “Артек”.

4. Управління державними корпоративними правами

4.1. Структура корпоративних прав держави

Станом на 1 січня 2009 р. в Реєстрі корпоративних прав держави обліковується **811** господарських товариств, у статутному капіталі яких є державна частка.

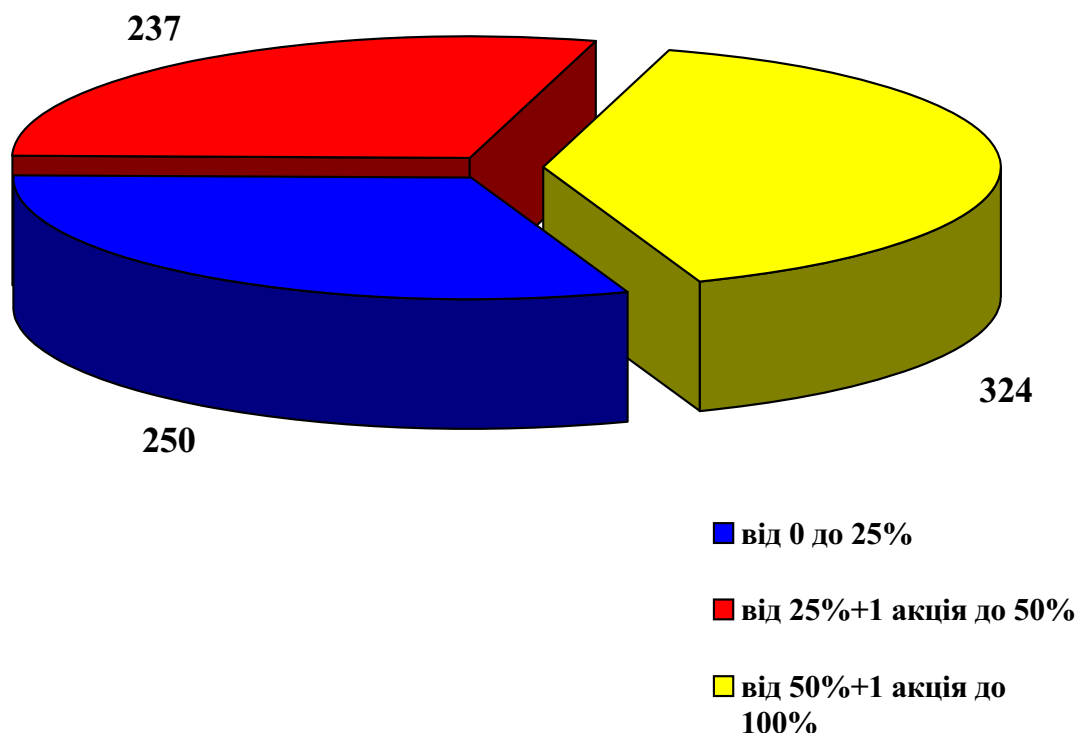
Держава в особі Уряду України, Фонду державного майна України, міністерств і інших центральних та місцевих органів виконавчої влади здійснювала управління корпоративними правами держави у **698** відкритих та закритих акціонерних товариствах, **83** товариствах з обмеженою відповідальністю та **30** національних акціонерних і державних холдингових компаніях (НАК і ДХК), створених спеціальними рішеннями Президента України та Уряду України.

З них:

- ✓ **324** господарських товариства (**40 %** загальної кількості) мають у статутному капіталі державну частку понад **50 %**, яка дає державі право контролю за їх діяльністю (далі – **контрольні**), з них **172** господарських товариства (**21 %**) мають державну частку **100%**;
- ✓ **237** господарських товариства (**29 %**) мають державну частку в статутному капіталі розміром від **25 %** до **50 %** (блокуючий пакет);
- ✓ **250** господарських товариств (**31 %**) мають державну частку в статутному капіталі менше **25 %** (рис. 1).

Рисунок 1.

Розподіл корпоративних прав держави за розміром державної частки в статутному капіталі станом на 1 січня 2009 р.

Крім того, з них:

- ✓ **103** акціонерних товариства засновано міністерствами в процесі корпоратизації державних підприємств, які не надають до Фонду ніякої статистичної звітності, а функції з управління цими товариствами здійснюють виключно засновники – міністерства;
- ✓ **49** господарських товариств (**6 %** загальної кількості) мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, з них **30** контрольних.

Фонд здійснює управління **691** об'єктом з корпоративними правами держави (**85 %** загальної кількості), з них з державною часткою від **50 %** до **100 %** – **209** об'єктів.

Органи виконавчої влади та інші органи управління управляють корпоративними правами **120 (15 %)** господарських товариств, з них:

- **103** акціонерних товариства засновано міністерствами в процесі корпоратизації державних підприємств;
- **17** НАК і ДХК передано їм відповідно до постанов Кабінету Міністрів України.

Розподіл **691** об'єкта, управління якими здійснює Фонд, в регіональному розрізі виглядає таким чином:

1. м. Київ	– 113 (16,4%);
2. Луганська область	– 68 (9,8%);
3. Київська область	– 68 (9,8%);
4. Донецька область	– 55 (8,0%);
5. АР Крим	– 34 (4,9%);
6. Львівська область	– 33 (4,8%);
7. Дніпропетровська область	– 31 (4,5%);
8. Кіровоградська область	– 28 (4,1%);
9. Запорізька область	– 26 (3,8%);
10. Тернопільська область	– 25 (3,6%);
11. Хмельницька область	– 25 (3,6%);
12. Харківська область	– 23 (3,3%);
13. Херсонська область	– 20 (2,9%);
14. Сумська область	– 20 (2,9%);
15. Чернівецька область	– 16 (2,3%);
16. Полтавська область	– 14 (2,0%);
17. Закарпатська область	– 13 (1,9%);
18. Одеська область	– 12 (1,7%);
19. Івано-Франківська область	– 12 (1,7%);
20. Черкаська область	– 10 (1,5%);
21. Рівненська область	– 9 (1,3%);
22. Чернігівська область	– 9 (1,3%);
23. Вінницька область	– 9 (1,3%);
24. Житомирська область	– 7 (1,0%);
25. Волинська область	– 5 (0,7%);

26. Миколаївська область – 4 (0,6%);
 27. м. Севастополь – 2 (0,3%).

За галузевим розподілом структура корпоративних прав держави в господарських товариствах, управління якими здійснює Фонд, така:

1. Промисловість – 249 (36,0%);
 2. Сільське господарство – 83 (12,0%);
 3. Транспорт і зв'язок – 73 (10,6%);
 4. Торгівля і громадське харчування – 57 (8,2%);
 5. Будівництво – 44 (6,4%);
 6. Наука і наукове обслуговування – 42 (6,1%);
 7. Житлово-комунальне господарство – 13 (1,9%);
 8. Управління – 13 (1,9%);
 9. Рибне господарство – 5 (0,7%);
 10. Інші – 112 (16,2%).

Загальна кількість пакетів акцій, часток, паїв, що належать державі у статутних фондах господарських товариств станом на 01.01.2009 у порівнянні з початком 2008 року наведена у таблиці 1.

Таблиця 1

Загальна кількість пакетів акцій, часток, паїв, що належать державі у статутних фондах господарських товариств

Вид ГТ	Загальна кількість		до 10%		від 10% до 25%		від 25% до 50%		від 50% до 100%	
	станом на 01.01.2008	станом на 01.01.2009	станом на 01.01.2008	станом на 01.01.2009	Станом на 01.01.2008	станом на 01.01.2009	станом на 01.01.2008	станом на 01.01.2009	станом на 01.01.2008	станом на 01.01.2009
ВАТ, створені в процесі приватизації та корпоратизації	602	497	112	99	107	80	203	159	180	159
ХК, ДАК, НАК	30*	30*	0	0	0	0	0	0	30	30
АТ, створені за участю ФДМУ	108	98	30	29	14	9	46	42	18	18
ТОВ	90	83	15	13	23	20	31	31	21	19
АТ, які знаходяться на обліку інших органів вик-чої влади	103	103	0	0	0	0	5	5	98	98
Разом	933	811	157	141	144	109	285	237	347	324

*в т. ч. 17 ХК, які знаходяться на обліку у інших органів виконавчої влади.

Як свідчать дані вищенаведеної таблиці, протягом порівняльного періоду загальна кількість господарських товариств зменшилась на 122 господарських товариства. Зокрема, загальна кількість ВАТ, створених в процесі приватизації та корпоратизації, зменшилась на 105 ВАТ, а саме: з державною часткою до 10 % – 13 ВАТ, з державною часткою від 10 % до 25 % – 27 ВАТ, з державною часткою від 25 % до 50 % – 44 ВАТ та з державною часткою від 50 % до 100 % – 21 ВАТ.

Частка власності держави в статутному капіталі усіх господарських товариств за номінальною вартістю пакетів акцій станом на 01.01.2009 становить **34,19** млрд. грн., з них НАК і ДХК мають **20,70** млрд. грн. (**60,5 %** загальної вартості, інші господарські товариства – **10,98** млрд. грн. (**32,1 %**). Номінальна вартість державної частки акціонерних товариств, заснованих міністерствами в процесі корпоратизації державних підприємств, складає **2,51** млрд. грн. (**7,4%**) (таблиця 2).

Таблиця 2

Динаміка вартості корпоративних прав відповідно до Реєстру корпоративних прав держави

Господарські товариства	Вартість державної частки, млрд. грн.		Зміни, млрд. грн.
	станом на 01.01.2008	станом на 01.01.2009	
НАК і ДХК	20,70	20,70	0,00
Господарські товариства з державною часткою власності	11,13	10,98	-0,15
Акціонерні товариства, засновані міністерствами в процесі корпоратизації державних підприємств	2,51	2,51	0,00

Здійснюючи управління корпоративними правами **691** об'єкта Фонд, його регіональні відділення мають в своєму підпорядкуванні господарські товариства, сумарний статутний капітал яких становить **11,54** млрд. грн. В той же час безпосередньо Уряд і міністерства управляють корпоративними правами лише **120** об'єктів, сумарний статутний капітал яких складає **22,65** млрд. грн., або більше **66 %** всього статутного капіталу, яким володіє держава.

Це свідчить, що Фонду передані в управління в основному корпоративні права дрібних та середніх мало привабливих, збиткових підприємств.

4.2. Діяльність Фонду з удосконалення системи управління державними корпоративними правами

Одним із ключових питань залишається питання удосконалення системи ефективного управління корпоративними правами держави.

Триває робота щодо підвищення ефективності управління державними корпоративними правами в акціонерних товариствах та контролю за фінансовою діяльністю цих товариств, зокрема:

- ведеться аналіз діяльності наглядових рад відкритих акціонерних товариств та моніторинг рішень, прийнятих наглядовими радами;
- проводиться оцінка виконання представниками держави функцій з управління корпоративними правами держави в господарських товариствах, у статутному капіталі яких державна частка перевищує 50 відсотків, відповідно до основних критеріїв, затверджених наказом Фонду від 29.01.2008 № 121;

- проводяться навчальні семінари з підвищення кваліфікації у сфері корпоративного управління. Протягом 2008 року організовано та проведено 12 семінарів, підготовлено 253 фахівця.

Одним із основних напрямків роботи в системі здійснення Фондом державного майна функцій з управління державними корпоративними правами у відкритих акціонерних товариствах є забезпечення ефективного **функціонування наглядових рад** в корпоративному секторі економіки.

Постійно ведеться робота щодо формування або перегляду складу наглядових рад з метою забезпечення:

- пропорційної більшості представників держави у складі наглядових рад ВАТ з державним контрольним пакетом акцій;
- введення до складу наглядових рад виключно осіб з числа фахівців, що пройшли навчання та отримали кваліфікаційні сертифікати на право здійснення функцій з управління корпоративними правами держави, а також мають певний досвід у цій сфері діяльності;
- приведення складу наглядових рад у відповідність до кадрових змін, що відбувались у структурі Фонду та інших органів виконавчої влади;
- перерозподілу завантаження між працівниками, що представляють інтереси держави у наглядових радах ВАТ.

Триває робота у напрямку підвищення контролю за діяльністю наглядових рад відкритих акціонерних товариств з державною часткою акцій. Через інформаційно-пошукову систему ЕКІС-КПД відслідковується інформація щодо наглядових рад, а саме:

- персональний склад та зміни, що відбуваються у ньому;
- тип та реквізити рішень щодо призначення осіб до складу наглядових рад;
- пропорційність кількості представників держави у складі наглядових рад у відповідності до розміру державних корпоративних прав;
- ведеться реєстр представників держави, які виконують функції з управління корпоративними правами держави відповідно до укладених договорів доручень.

Ведеться моніторинг прийнятих наглядовими радами ВАТ рішень.

З відповідальними представниками держави в органах управління господарських товариств та членами наглядових рад ведеться постійна інструктивна робота. На засіданнях наглядових рад представники голосують відповідно до завдань, що видаються згідно з наказом ФДМУ від 12.12.2006 № 1857, розробленим на виконання пункту 14 статті 11 Закону України “Про управління об’єктами державної власності”.

Видаються також окремі доручення відповідальним представникам держави, зокрема, щодо контролю за подачею звітності, сплатою податків та інших обов’язкових платежів до бюджету, забезпечення здійснення виконавчими органами певних заходів щодо виконання законів та нормативно-

правових актів, аналізу окремих видів діяльності товариств, а також окремих доручень з питань діяльності товариств.

Зокрема, представникам держави доручається:

- здійснювати контроль за виконанням умов контрактів з Головами правлінь ВАТ, у статутних фондах яких державний пакет акцій більше 50 %, якими передбачені ведення прибуткової (беззбиткової) діяльності, зменшення дебіторської та кредиторської заборгованості, в т.ч. з оплати праці, перед бюджетом та зі страхування, а також за перерахуванням до державного бюджету дивідендів, нарахованих на державну частку акцій;
- в обов'язковому порядку вносити ряд ключових питань стосовно досягнення необхідних показників фінансових планів та забезпечення необхідних обсягів платежів до бюджетів всіх рівнів до порядку денного засідань наглядової ради. Серед питань, які мають бути розглянуті в обов'язковому порядку, є і розгляд питання стосовно наявності ознак банкрутства ВАТ або можливості настання їх у майбутньому.

Також, відповідно до наказу Фонду державного майна від 14.02.2007 № 264 “Щодо підвищення якості аналізу показників управлінського контролю господарських товариств” щомісячно та щоквартально узагальнюється відповідна інформація, у т.ч. від регіональних відділень, щодо якісного складу наглядових рад та інших органів управління, наявності представників держави у наглядових радах, тощо.

4.3. Стан виконання перерахування дивідендів до Державного бюджету

Відповідно до помісячного плану податків, зборів та платежів загального фонду Державного бюджету України на 2008 рік, розробленого Міністерством фінансів України, планове завдання по надходженню дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, які є у державній власності, на 2008 рік становить **251,61 млн. грн.**

Фактично станом на 01.01.2009, за даними державного казначейства, до Державного бюджету перераховано дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, які є у державній власності, на загальну суму **273,82 млн. грн. (додаток 10)** Виконання річного планового завдання з надходження дивідендів становить **108,8 %**.

Фондом була розроблена постанова Кабінету Міністрів України від 05.07.2008 № 489 “Про затвердження базових нормативів відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності господарських організацій у 2007 році”.

5. Діяльність Фонду зі здійснення державного регулювання оціночної діяльності

5.1. Здійснення методологічного та організаційного нормативно-правового забезпечення оцінки майна

Відповідно до Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” однією із форм оціночної діяльності є методичне забезпечення оцінки майна, що полягає в розробленні методичних нормативних документів з оцінки майна та наданні роз’яснень щодо їх застосування, в удосконаленні законодавчого та нормативного процесу оцінки.

Затверджена Методика оцінки майнових прав інтелектуальної власності (наказ Фонду від 25.06.2008 № 740, зареєстрований в Мін’юсті 06.08.2008 за № 726/15417). Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2008 № 1126 внесено зміни до Методики оцінки майна.

З метою реалізації пп.17 та 28 Положення про конкурсний відбір суб’єктів оціночної діяльності, затвердженого наказом Фонду від 25.11.2003 № 2100, підготовлено два накази Фонду від 22.01.2008 № 79 та від 23.07.2008 №848 щодо звичайної ціни послуг на виконання робіт з оцінки майна.

Розроблено Зміни до Положення про конкурсний відбір суб’єктів оціночної діяльності (наказ Фонду від 17.05.2008 № 560, зареєстрований в Мін’юсті 10.06.2008 за № 515/15206). Підготовлено наказ Фонду щодо реалізації порядку залучення виконавців робіт із землеустрою та суб’єктів оціночної діяльності від 24.11.2008 №1402, яким затверджено зразковий договір на виконання робіт із землеустрою.

Підготовлені інструктивні листи:

- стосовно застосування тендерних процедур під час обрання суб’єктів оціночної діяльності, від 20.03.2008 № 10-36-3915;
- стосовно процедури підготовки та проведення конкурсного відбору суб’єктів оціночної діяльності відповідно до Положення про конкурсний відбір суб’єктів оціночної діяльності та виконавців робіт із землеустрою, від 27.06.2008 № 10-36-9171;
- стосовно надання роз’яснень щодо рецензування звітів про оцінку військового нерухомого майна, яке передається в оренду, від 14.08.2008 № 10-36-11559;
- стосовно надання роз’яснень щодо рецензування звітів про оцінку нерухомого майна, яке передається в оренду від 14.08.2008 № 10-36-11592;
- стосовно надання інформації про формування конкурентного середовища серед суб’єктів оціночної діяльності, виконавців робіт із землеустрою, від 11.12.2008 № 10-36-18029;
- стосовно виконання робіт з оцінки майна оцінювачами філій та представництв, що входять до складу суб’єкта оціночної діяльності – суб’єкта господарювання, від 17.12.2008 № 10-36-18407.

Також підготовлені роз'яснення до інструктивного листа Фонду щодо строку дії звіту про оцінку нерухомого майна, що передається в оренду, передорендна підготовка якого була зупинена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.12.2007 №1231-р “Деякі питання розпорядження об'єктами державної власності”.

5.2. Роботи, виконані Фондом з оцінки майна. Контроль за додержанням єдності нормативно-правового, організаційного забезпечення оцінки майна, за дотриманням конкурентного середовища серед суб'єктів оціночної діяльності

Відповідно до вимог Методики оцінки майна, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 №1891, фахівцями Фонду здійснювалась стандартизована оцінка по розрахунку початкової вартості пакетів акцій відкритих акціонерних товариств для продажу їх через організаторів торгівлі цінними паперами (крім міжнародних фондових ринків), на відкритих грошових регіональних аукціонах, спеціалізованих аукціонах за грошові кошти та на конкурсах.

Зокрема, за 2008 рік складено:

- 23 акти оцінки пакетів акцій ВАТ для продажу на конкурентних засадах (крім конкурсів);
- 20 актів оцінки пакетів акцій відкритих акціонерних товариств, що пропонуються до продажу на конкурсах.

З метою контролю за правильністю здійснення оцінки майна, дотримання нормативно-правових актів з оцінки та згідно з вимогами статті 13 Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” здійснено рецензування зазначених вище 43 актів оцінки пакетів акцій ВАТ та, крім того, забезпечено рецензування 2 актів оцінки пакетів акцій ВАТ, приватизація яких здійснюється регіональними відділеннями Фонду.

У 2008 році забезпечено рецензування 59 звітів про оцінку цілісних майнових комплексів, паїв, акцій, часток, об'єктів у нематеріальній формі, 411 звітів про оцінку майна (у тому числі з метою приватизації – 2 звіти), 4 актів оцінки майна з метою визначення розміру статутного капіталу ВАТ, що створюється в процесі приватизації, 1 акта оцінки структурного підрозділу, що передається в оренду.

Відповідно до вимог ст. 7 Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні”, Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності та виконавців робіт із землеустрою (із змінами), затвердженого наказом Фонду від 25.11.2003 №2100 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.12.2003 за №1194/8515, Фонд здійснює конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності – суб'єктів господарювання для проведення незалежної оцінки майна у випадках, визначених законодавством.

Протягом звітнього періоду проведено 17 засідань конкурсної комісії Фонду щодо відбору суб'єктів оціночної діяльності з метою оцінки 34 об'єктів приватизації.

За результатами проведених у Фонді конкурсів протягом звітного періоду підготовлено більше 150 документів (договори на проведення робіт з оцінки майна, змін до вищезазначених договорів, акти приймання-передачі робіт, акти остаточного розрахунку з суб'єктами оціночної діяльності).

5.3. Оцінка стану та особливостей ціноутворення на майно та майнові права. Облік, узагальнення та аналіз робіт з оцінки майна, контроль щодо якості робіт суб'єктів оціночної діяльності за результатами рецензування звітів про оцінку майна

Відповідно до наказу Фонду від 22.12.1998 № 2405, спрямованого на вдосконалення контролю за проведенням оцінки державного майна, прийнято від регіональних відділень Фонду, опрацьовано та введено до електронної бази даних 2230 звітів про оцінку майна, а також 584 звіти про оцінку комунального майна.

У 2008 році на ринку оцінки державного майна працювали 1096 суб'єктів оціночної діяльності – суб'єктів господарювання, які виконали 10465 звітів з оцінки державного майна. Негативні рецензії отримали 320 звітів, що становить 3 відсотки загальної кількості виконаних робіт. Такий показник свідчить про постійний та якісний контроль за дотриманням суб'єктами оціночної діяльності – суб'єктами господарювання, законодавчих та нормативних документів про оцінку майна з боку спеціалістів регіональних відділень та Центрального апарату Фонду.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 № 3 “Про порядок оприлюднення в мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади” проводиться постійна робота по актуалізації Державного реєстру оцінювачів на веб-сайті ФДМУ, який на теперішній час містить інформацію по 4245 суб'єктам оціночної діяльності.

5.4. Ведення Державного реєстру суб'єктів оціночної діяльності та Державного реєстру оцінювачів

Згідно зі статтями 15, 16 Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” та Положенням про порядок роботи Екзаменаційної комісії, затвердженим наказом Фонду від 13.11.2002 № 1997 і зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28.11.2002 за № 925/7213, Фонд спільно з навчальними закладами здійснює видачу кваліфікаційних свідоцтв оцінювача.

Відповідно до ст.17 Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” та Порядку реєстрації фізичних осіб у Державному реєстрі оцінювачів, затвердженого наказом Фонду від 19.12.2001 № 2355 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.12.2001 за № 1092/6283, Фонд здійснює реєстрацію фізичних осіб (оцінювачів) в Державному реєстрі оцінювачів (ДРО) за напрямами і спеціалізаціями оцінки майна на підставі відповідних базових кваліфікаційних документів оцінювачів.

На підставі протокольних рішень Екзаменаційної комісії з проведення іспитів на отримання кваліфікаційних свідоцтв оцінювачів упродовж 2008 року оформлено 1080 кваліфікаційних свідоцтв оцінювачів.

Оформлено 1043 свідоцтва про реєстрацію у ДРО, підготовлено 222 накази ФДМУ про анулювання свідоцтва про реєстрацію у ДРО;

Введено до ДРО дані про підвищення кваліфікації 2746 оцінювачів та дані про 821 нового оцінювача.

Згідно зі ст.14 Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” професійна підготовка оцінювачів складається з навчання за програмами базової підготовки та підвищення кваліфікації. Фонд постійно здійснює контроль за дотриманням оцінювачами вимог чинного законодавства у частині обов’язкового проходження курсів за програмою підвищення кваліфікації кожних два роки. Невиконання оцінювачами цієї вимоги є підставою для зупинення Фондом дії кваліфікаційних свідоцтв оцінювачів.

Так, наказами Фонду від 14.01.2008 № 25, від 26.02.2008 № 231, від 11.03.2008 № 284, від 22.04.2008 № 487, від 26.05.2008 № 609, від 24.06.2008 № 731, від 11.07.2008 № 803, від 04.08.2008 № 894, від 23.09.2008 № 1106, від 10.10.2008 № 1185, від 17.11.2008 № 1372, від 25.11.2008 № 1406, від 24.12.2008 № 1545, від 25.12.2008 № 1558 **призупинено дію 460 кваліфікаційних свідоцтв фізичним особам**, які вчасно не пройшли навчання за програмою підвищення кваліфікації та не подали копії посвідчень до Фонду.

Наказами Фонду від 14.01.2008 № 26, від 31.01.2008 № 132, від 26.02.2008 № 230, від 11.03.2008 № 283, від 22.04.2008 № 486, від 26.05.2008 № 608, від 24.06.2008 № 730, від 04.07.2008 № 776, від 16.07.2008 № 833, від 04.08.2008 № 895 та від 28.08.2008 № 986, від 23.09.2008 № 1107, від 10.10.2008 № 1186, від 17.11.2008 № 1371, від 25.11.2008 № 1407, від 16.12.2008 № 1496 **поновлено дію 255 кваліфікаційних свідоцтв оцінювачів** відповідно до поданої інформації про підвищення кваліфікації за відповідними напрямками оцінки майна.

Відповідно до вимог Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” та Положення про порядок видачі сертифікатів суб’єктів оціночної діяльності, затвердженого наказом Фонду від 14.03.2002 № 479 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.03.2002 за № 312/2200, Фонд здійснює прийом документів від суб’єктів господарювання з метою видачі сертифікатів суб’єктів оціночної діяльності та внесення цих даних до Державного реєстру суб’єктів оціночної діяльності. За видачу сертифіката справляється плата у розмірі трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, яка спрямовується до Державного бюджету України.

У 2008 році Фонд **видав 1775 сертифікатів суб’єктів оціночної діяльності**, з них: 1121 – юридичним особам та 654 – фізичним особам-приватним підприємцям. До Державного бюджету перераховано 90,53 тис. грн.

Відповідно до рішення наглядової ради з питань оціночної діяльності, у зв’язку із зміною складу оцінювачів, невчасним проходженням оцінювачами

підвищення кваліфікації тощо підготовлено та оформлено 259 наказів про анулювання сертифікатів 276 суб'єктам оціночної діяльності.

5.5. Робота Наглядової ради та інформування суспільства з питань оціночної діяльності

Відповідно до вимог статті 21 Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” та на підставі Положення “Про затвердження Порядку роботи Наглядової ради з питань оціночної діяльності” (затвердженого наказом Фонду від 08.05.2002 № 791 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.06.2002 за № 477/6765) створена Наглядова рада з питань оціночної діяльності.

Мета створення Наглядової ради полягає у колегіальному вирішенні питань щодо видачі суб'єктам оціночної діяльності – суб'єктам господарювання сертифікатів, анулювання сертифікатів, забезпечення прозорості в питаннях державного регулювання оціночної діяльності, підвищення професійного рівня суб'єктів оціночної діяльності.

У 2008 році фахівцями Фонду організаційно забезпечено 3 засідання Наглядової ради з питань оціночної діяльності, які відбулися 25.03.2008, 24.06.2008, 18.11.2008, та 20 засідань Екзаменаційної комісії – 09.02.2008, 01.03.2008, 29.03.2008, 05.04.2008, 19.04.2008, 24.05.2008, 29.05.2008, 07.06.2008, 21.06.2008, 05.07.2008, 19.07.2008, 20.09.2008, 04.10.2008, 11.10.2008, 18.10.2008, 25.10.2008, 22.11.2008, 06.12.2008, 13.12.2008, 20.12.2008.

На засідання Наглядової ради з питань оціночної діяльності фахівцями Фонду підготовлено і винесено на розгляд два проекти нормативно-правових актів: “Про внесення змін до Методики оцінки майна”, “Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності” з метою їх погодження Наглядовою радою.

Відповідно до ст. 14 Закону України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” та Положення про порядок укладання угоди про співробітництво з професійної підготовки оцінювачів, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 29.10.2001 № 1977 і зареєстрованого Міністерством юстиції України 15.11.2001 за № 955/6146, Фондом підписані зміни до Угоди про співробітництво з професійної підготовки оцінювачів:

- від 25.01.2008 № 44 з ТОВ “Агентство незалежної експертизи “Егіда”;
- від 25.01.2008 № 45 з ЗАТ “Республіканський навчальний центр”;
- від 21.08.2008 № 369 та від 17.10.2008 № 461 з Колективним підприємством “Інформаційно-консультаційний центр”;
- від 23.07.2008 № 328 з ТОВ “Навчально-консалтинговий центр “Експерт-Л”;
- від 25.07.2008 № 2/336 з Навчальним центром післядипломної освіти підприємства “Далекс-Експерт”;

укладено угоду про співробітництво з професійної підготовки оцінювачів:

- від 01.07.2008 №299 з Міжнародним інститутом бізнесу;
- від 04.11.2008 №499 з ЗАТ “Український центр після аварійного захисту “Експерт-Сервіс”.

Фондом організаційно забезпечено 12.03.2008 засідання двох робочих груп з метою розробки пропозицій та рекомендацій з удосконалення оцінки транспортних засобів, а також засідання 01.12.2008 круглого столу представників навчальних закладів та центрів.

6. Підготовка підприємств до приватизації

6.1. Вивчення попиту потенційних покупців на об'єкти приватизації та аналіз фінансового стану підприємств до прийняття рішення про їх приватизацію

Фонд протягом звітного періоду продовжував роботу з вивчення попиту потенційних покупців на підприємства, які підлягають приватизації. Ця процедура визначена Положенням про порядок вивчення попиту потенційних покупців на об'єкти приватизації, затвердженим наказом Фонду від 30.08.2000 № 1798.

У рамках інформаційно-маркетингової програми впродовж 2008 року вивчався попит на 17 підприємств, які знаходяться на етапі прийняття рішення про приватизацію.

За результатами вивчення попиту потенційними покупцями об'єктів приватизації є українські, російські та інші зарубіжні компанії.

Так, Київським державним підприємством “Ізумруд” зацікавилися сім потенційних інвесторів, з яких шість – закордонні.

Український державний інститут по проектуванню заводів важкого машинобудування “Укрдїпроважмаш” зацікавив трьох українських інвесторів.

Потенційний російський інвестор зацікавився Бердянським державним заводом скловолокна.

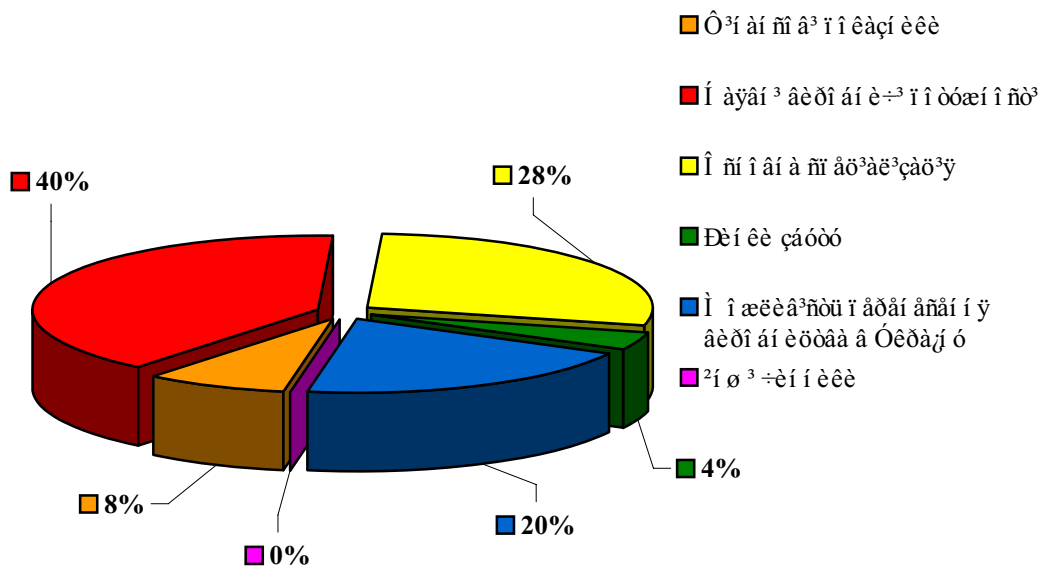
З боку п'яти потенційних інвесторів (з яких три – закордонні) спостерігалась зацікавленість Стебницьким державним гірничо-хімічним підприємством.

ВАТ “Павлоградський завод “Буддеталь” зацікавив інвестора з Казахстану.

Основним чинником, який зацікавив потенційних покупців і вплинув на їхній вибір, є наявні виробничі потужності підприємств (рис. 2).

Рисунок 2

Основні чинники, які зацікавили потенційного покупця і вплинули на його вибір в процесі вивчення попиту у 2008 році на об'єкти приватизації

З метою прийняття відповідних управлінських рішень Фондом протягом звітного періоду було здійснено аналіз фінансового стану та надано відповідні висновки щодо **25** підприємств, серед яких:

19 підприємств групи В:

- ДП “Завод вуглець-вуглецевих композиційних матеріалів” (Запорізька обл.);
- ЦМК структурного підрозділу державного хімічного підприємства “Центр ринкових інформаційних технологій та маркетингу” (м. Київ);
- Херсонський державний завод “Палада” (Херсонська обл.);
- ДП “Шахта “Голубівська” (Луганська обл.);
- ДП “Шахта “Тернопільська” (Донецька обл.);
- ДП “Шахта “Перевальська” (Луганська обл.);
- ДП “Шахта ім. Ю.О. Гагаріна” (Донецька обл.);
- ДВАТ “Шахта “Новодзержинська” (Донецька обл.);
- ДП “Шахта №17-17 “біс” (Донецька обл.);
- ВАТ “Горлівський завод “Універсал” (Донецька обл.);
- ДП “Вугільна компанія “Краснолиманська” (Донецька обл.);
- ВАТ “ПіСіБі-радіозавод” (м. Київ);
- ДВАТ “Трест “Донецьквуглебуд” (Донецька обл.);
- Відокремлений підрозділ “Шахта “Центральна” ДП “Красноармійськвугілля”;
- ЗАТ “Головинський кар’єр “Граніт” (Житомирська обл.);
- ЗАТ “Спецтехскло” (Донецька обл.);
- “Ізюмський державний завод офтальмологічної лінзи” (Харківська обл.);
- ДП “Світловодський комбінат твердих сплавів і тугоплавких металів” (Кіровоградська обл.);
- ДВАТ “Інформаційно-обчислювальний центр” (Донецька обл.);

6 підприємств групи Г:

- ВАТ “Сумихімпром”;
- ВАТ “Феодосійська суднобудівна компанія “Море”;
- Дніпродзержинське державне підприємство “Екоантилід”;
- Державне науково-виробниче підприємство “Електронмаш”;
- ДП “Науково-виробничий комплекс “Полярон”;
- ВАТ “Оріана”.

Всі підприємства знаходяться на етапі підготовки прийняття рішення про приватизацію. Аналіз фінансового стану здійснено відповідно до вимог Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затвердженого спільним наказом Міністерства фінансів України та Фонду від 26.01.2001 № 49/121.

Результати аналізу свідчать, що такі підприємства: ВАТ “Сумихімпром”, ЦМК структурного підрозділу державного хімічного підприємства “Центр

ринкових інформаційних технологій та маркетингу”, Херсонський державний завод “Палада”, ВАТ “Горлівський завод “Універсал”, Дніпродзержинське державне підприємство “Екоантилід”, ВАТ “ПіСіБі-радіозавод”, ЗАТ “Головинський кар’єр “Граніт”, ЗАТ “Спецтехскло”, ДНВП “Електронмаш”, “Ізюмський державний завод офтальмологічної лінзи”, ДП “Науково-виробничий комплекс “Полярон”, ДП “Світловодський комбінат твердих сплавів і тугоплавких металів” та ДВАТ “Інформаційно-обчислювальний центр” характеризуються задовільним рівнем ліквідності, достатністю оборотних активів, наявністю фінансових ресурсів для ведення і розширення своєї виробничої діяльності, оптимальною структурою джерел фінансування поточної виробничої діяльності, яка здійснюється переважно за рахунок власних коштів, високим рівнем платоспроможності (фінансової стійкості). Вищезазначені підприємства мають достатньо високий рівень ділової активності, про що свідчить висока ефективність використання існуючих ресурсів. Це має позитивно вплинути на продаж цих підприємств у достатньо короткі строки.

Решта підприємств характеризується незадовільним фінансовим станом (висока ризикованість діяльності з точки зору неповернення боргів, низький рівень ліквідності, платоспроможності (фінансової стійкості), ділової активності, а також збитковість діяльності). Приватизація цих підприємств має здійснюватись за умови взяття покупцем на себе зобов’язань щодо забезпечення оздоровлення фінансового стану таких об’єктів та подальшої прибуткової діяльності цих підприємств.

На виконання пункту 10 Заходів Фонду щодо реалізації Указу Президента України від 19.03.2002 № 267 “Про організаційні заходи з підготовки об’єктів права державної власності до приватизації”, затверджених наказом Фонду від 27.06.2002 № 1138 (зі змінами та доповненнями), протягом 2008 року за спрощеною схемою було здійснено аналіз фінансового стану та надано висновки щодо **25** підприємств.

Результати фінансового аналізу зазначених підприємств свідчать про те, що **14** підприємств (сільського господарства, мисливства, лісового господарства та переробної промисловості) є достатньо інвестиційно-привабливими, що має позитивно вплинути на їхній продаж у достатньо короткі строки. Дані підприємства характеризуються задовільним рівнем ліквідності, платоспроможності (фінансової стійкості) та мають достатньо високий рівень ділової активності, про що свідчить висока ефективність використання існуючих ресурсів.

11 підприємств характеризуються незадовільним фінансовим станом (високою ризикованістю діяльності з точки зору неповернення боргів, низьким рівнем ліквідності, платоспроможності (фінансової стійкості), ділової активності, а також збитковою діяльністю). Всі ці підприємства відносяться до сільського господарства, мисливства та лісового господарства. Продаж таких підприємств в заплановані терміни та очікування надходження значних грошових коштів до Державного бюджету України від їх приватизації можуть бути проблематичними.

6.2. Передприватизаційна підготовка та підготовка підприємств до продажу

Протягом звітнього періоду Фонд продовжував роботу з передприватизаційної підготовки підприємств.

Тривала робота з передприватизаційної підготовки ДП **“Запорізький конструкторсько-технологічний інститут сільськогосподарського машинобудування”** (уповноважений орган управління Мінпромполітики України). Проводилась реалізація частини майна підприємства, яке знаходилося у податковій заставі. Робочою групою підготовлено проект передприватизаційної підготовки.

Здійснювались заходи з передприватизаційної підготовки ДП **“Рівненська сірникова фабрика”** (уповноважений орган управління Державний комітет лісового господарства). Проект передприватизаційної підготовки погоджено Фондом листом від 11.10.2007 № 10-21-16180 та затверджено наказом Держкомлісгоспу України від 08.10.2007 № 588.

Також продовжується термін проведення заходів з передприватизаційної підготовки ДП **“Український державний науково-технічний і проектний інститут промислових технологій”** відповідно до проекту передприватизаційної підготовки підприємства (проект передприватизаційної підготовки погоджено Фондом та затверджено наказом Мінпромполітики України від 15.02.2007 № 74).

Здійснюється постійний моніторинг з передприватизаційної підготовки підприємств та щоквартальне інформування Кабінету Міністрів України про зазначене питання, постійно опрацьовуються пропозиції міністерств та відомств щодо передприватизаційної підготовки підпорядкованих їм підприємств.

Протягом року проводилась робота з здійснення передприватизаційної підготовки 7 підприємств агропромислового комплексу, заснованих на змішаній формі власності, а саме: проектно-вишукувальних інститутів **“Дніпропетровська агропроект”**, **“Суміагропроект”**, **“Донецька агропроект”**, **“Луганська агропроект”**, **“Одеса агропроект”**, **“Чернігів агропроект”** **“Львіва агропроект”**.

Також здійснювалася робота з підготовки проектів розпоряджень Кабінету Міністрів України про погодження планів приватизації державного майна **державного племінного птахівничого підприємства “Роздольне”** (Харківська обл.), **державного підприємства “Володимирське”** (Миколаївська обл.), **радгосп-заводу “Берегівський”** (Закарпатська обл.) та уточнених планів розміщення акцій **ВАТ “Івано-Франківське племпідприємство”**, **ВАТ “Бердянське племоб’єднання”**, **ВАТ “Запорізьке облплемпідприємство”**, **ВАТ “Племзавод “Яненківський”** (Київська обл.), **ВАТ “Племзавод “Степной”** (Запорізька обл.), **ВАТ “Житомир облплемоб’єднання”**, **ВАТ “Львівський селекційно-племінний центр”**, **ВАТ “Інгулецький”** (Миколаївська обл.).

Відповідно до наказу Фонду від 26.01.2008 № 110 **“Про затвердження Переліку об’єктів груп В, Г та об’єктів агропромислового комплексу, які підлягають підготовці до продажу у 2008 році”** та доповнень до нього протягом

звітнього періоду проводилась робота з підготовки до продажу таких підприємств:

- Запорізьке державне підприємство “Кремнійполімер”;
- Державне підприємство “Синельниківське”;
- Костянтинівський державний хімічний завод;
- ЦМК державного підприємства “Ізмаїльський судноремонтний завод”;
- ВАТ “Феодосійська суднобудівна компанія “Море”;
- ЦМК Київського підприємства по виробництву бактерійних препаратів “Біофарма”;
- Черкаський державний завод хімічних реактивів;
- Київське державне підприємство “Ізумруд”;
- Державне підприємство “Виробниче об’єднання “Знамя”;
- Бердянський державний завод скловолокна;
- ЦМК структурного підрозділу державного підприємства “Центр ринкових інформаційних технологій та маркетингу”;
- ДП “Іршавський завод продовольчих товарів”.

Станом на 01.01.2009 завершено підготовку до продажу 7 підприємств.

Центральним апаратом Фонду підготовлено до продажу 2 промислові об’єкти: **Черкаський державний завод хімічних реактивів та ЦМК державного підприємства “Ізмаїльський судноремонтний завод”.**

Регіональними відділеннями ФДМУ підготовлено до продажу 1 промисловий об’єкт – **ВАТ “Індустріальна скляна компанія”** та 4 об’єкти агропромислового комплексу: **ВАТ “Інгулецький”, Івано-Франківське державне виробниче сільськогосподарсько-рибоводне господарство, державне сільськогосподарське підприємство “Роздолля”, ВАТ “Украгроінжпроект”.**

Протягом року Фондом в установленому порядку було підготовлено та надіслано до галузевих міністерств, відомств та Кабінету Міністрів України 80 листів щодо погодження уточнених **планів розміщення акцій (ПРА) 22 ВАТ.** Погоджено Кабінетом Міністрів України уточнені ПРА **20 ВАТ**, 1 проект уточненого ПРА Кабінет Міністрів України не погодив, погодження 1 проекта уточненого ПРА буде продовжено у 2009 році.

З метою забезпечення проведення конкурсів, торгів у ПФТС та на ФБ були внесені зміни до **23** планів розміщення акцій ВАТ у частині продовження термінів проведення конкурсів і торгів.

Для організації продажу пакетів акцій шляхом проведення конкурсів підготовлено **19** ПРА ВАТ (загальна номінальна вартість пакетів акцій становить **4,54 млрд. грн.**).

Для організації продажу пакетів акцій ВАТ на ФБ, САГК підготовлено та передано **20** пакетів документів об’єктів груп В, Г. Загальна номінальна вартість зазначених пакетів становить **101,38 млн. грн.**

6.3. Закріплення (розкріплення) у державній власності пакетів акцій відкритих акціонерних товариств

Відповідно до вимог Порядку захисту закріплення пакетів акцій у державній власності, затвердженого наказом Фонду від 18.08.2000 № 1732, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06.09.2000 за № 585/4806 (зі змінами та доповненнями), протягом 2008 року проведено два засідання робочої групи з підготовки і проведення публічного захисту закріплення пакета 50 %+1 акція ВАТ “Український науково-дослідний інститут авіаційної технології” у державній власності. За результатами прийнято рішення щодо проведення публічного захисту закріплення у державній власності на новий строк вищезазначеного пакета акцій та підготовлено і направлено відповідний проект розпорядження до Кабінету Міністрів України, який затверджено 30.10.2008 за № 1378.

Таким чином, станом на 01.01.2009 у державній власності залишаються закріпленими пакети акцій 9 ВАТ, а саме:

- ВАТ “Укртелеком” – пакет 25 %+1 акція номінальною вартістю 1,17 млрд. грн.;
- “Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут “Енергопроект” – пакет 25 %+1 акція номінальною вартістю 248,28 тис. грн.;
- ВАТ “Науково-дослідний інститут електромеханічних приладів” – пакет 50 %+1 акція номінальною вартістю 3,19 млн. грн.;
- ВАТ “Меридіан” ім. С.П.Корольова” – пакет 50 %+1 акція номінальною вартістю 251,86 тис. грн.;
- ВАТ “Чернігівський завод радіоприладів “ЧеЗаРа” – пакет 25 %+1 акція номінальною вартістю 242,76 тис. грн.;
- ВАТ “Хартрон” – пакет 50 %+1 акція номінальною вартістю 10,68 млн. грн.;
- ВАТ “АТ “Науково-дослідний інститут радіотехнічних вимірювань” – пакет 50 %+1 акція номінальною вартістю 5,17 млн. грн.;
- ВАТ “Завод “Фіолент” – пакет 50 %+1 акція номінальною вартістю 115,84 тис. грн.;
- ВАТ “Український науково-дослідний інститут авіаційної технології” – пакет 50 %+1 акція номінальною вартістю 2,098 млн. грн.

Загальна номінальна вартість закріплених у державній власності пакетів акцій становить **1,19 млрд. грн.**

6.4. Обсяги та результати реструктуризації підприємств

Реструктуризація підприємств здійснюється відповідно до чинної Державної програми приватизації та Положення про порядок реструктуризації підприємств (нова редакція затверджена наказом Фонду від 06.02.2007 № 201 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 23.04.2007 за № 404/13671).

В процесі реструктуризації за рішенням Фонду протягом 2008 року перебувало 9 відкритих акціонерних товариств, серед яких:

2 підприємства, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави (об'єкти групи Г):

- ВАТ “Науково-виробничий комплекс “Київський завод автоматики ім. Г.І. Петровського”;
- ВАТ “Тернопільський радіозавод “Оріон”;

7 підприємств, які віднесені до об'єктів групи В:

- ВАТ “Азовкабель”;
- ВАТ “Фотон”;
- ВАТ “Кіровоградський комбінат по випуску продовольчих товарів”;
- ВАТ “Завод “Маяк”;
- ВАТ “Кварцсамоцвіти”;
- ВАТ “Національні авіалінії України”;
- ВАТ “Київський мотоциклетний завод”.

Результати реструктуризації підприємств станом на 01.01.2009 наведені нижче.

ВАТ “Науково-виробничий комплекс “Київський завод автоматики ім. Г.І. Петровського” (далі – ВАТ “НВК “КЗА ім. Г.І. Петровського”) – державна частка становить 93,074 % статутного капіталу товариства.

Наказом Фонду від 09.04.2001 № 574 прийнято рішення про реструктуризацію ВАТ “НВК “КЗА ім. Г.І. Петровського”. План реструктуризації затверджено протоколом загальних зборів від 26.04.2002.

Протягом 2008 року здійснювались заходи з передачі майна товариства (частина корпусу № 10 – 2954,8 м²) в оренду та продажу металобрухту (98,8 тонн). Також було продано приміщення корпусу № 4 (13278 м²).

Зважаючи на те, що 04.10.2008 закінчився строк виконання заходів з реструктуризації ВАТ “НВК “КЗА ім. Г.І. Петровського”, відповідними органами управління товариства вирішується питання щодо продовження строку виконання окремих заходів плану реструктуризації.

ВАТ “Тернопільський радіозавод “Оріон” (державна частка становить 96,19 % статутного капіталу).

Проект реструктуризації ВАТ “Тернопільський радіозавод “Оріон” затверджений 6 квітня 2004 року.

Відповідно до плану заходів з реструктуризації протягом 2008 року проводились роботи зі списання та реалізації майна, що підлягає відчуженню.

Протягом звітнього періоду відбулося відчуження частини виробничого корпусу № 4 (2043,4 м²) балансовою вартістю 267,2 тис. грн. за 5,6 млн. грн., а також відчуження цілісного майнового комплексу Великоглибочицької філії “Озон” балансовою вартістю 630,35 тис. грн. за 1,72 млн. грн.

Кошти від реалізації майна використані на поновлення основних фондів, поповнення обігових коштів та погашення заборгованості з виплати зарплати працівникам підприємства.

За 2008 рік списано 136 одиниць приладів та обладнання відповідно до проекту реструктуризації товариства.

Станом на 01.01.2009 на підприємстві діє 35 договорів оренди майна. За звітний період від оренди одержано 3,07 млн. грн.

Термін виконання окремих пунктів плану заходів з реструктуризації продовжено до 31.12.2009.

ВАТ “Азовкабель” (державна частка становить 90,8 % статутного капіталу).

Наказом Фонду від 11.12.2008 № 1485 припинено процес реструктуризації ВАТ “Азовкабель”.

ВАТ “Фотон” (державна частка становить 100 % статутного капіталу).

Наказом Фонду від 20.11.2007 № 1810 затверджено план реструктуризації ВАТ “Фотон”.

Протягом 2008 року виконані такі заходи з реструктуризації ВАТ “Фотон”:

- проведена повна інвентаризація основних засобів;
- визначені переліки об’єктів, що підлягають продажу, списанню;
- реалізовано основних фондів залишковою вартістю 2,81 млн. грн. на суму 10,22 млн. грн.;
- проведено списання активів на суму 2,56 млн. грн.;
- впроваджені заходи щодо повернення дебіторської заборгованості;
- удосконалено організаційну структуру та оптимізовано штатний розклад працівників;
- проведено роботу по підготовці та оформленню документації щодо відводу земельної ділянки;
- проведено ремонт будівлі корпусу № 23 на суму 845 тис. грн., у якому розміщено основне виробництво.

Аналіз основних фінансових показників діяльності ВАТ “Фотон” протягом 2008 року у порівнянні з результатами діяльності підприємства на початок року слідчить, що загальна кредиторська заборгованість збільшилась на 98 тис. грн., разом з тим повністю погашена заборгованість до бюджету та із виплати заробітної плати. Дебіторська заборгованість зросла на 949 тис. грн., спостерігається зменшення обсягів виробництва на 781 тис. грн. та доходу від реалізації продукції на 381 тис. грн., натомість розмір середньої заробітної плати зріс на 411 грн., але за звітний період було вивільнено 33 працівника.

У рамках затвердженого плану реструктуризації, від реалізації активів, не задіяних у виробничому процесі, підприємство за рахунок прибутку перерахувало до бюджету 137 тис. грн., а також сплатило податок на прибуток у сумі 924 тис. грн.

Підприємство продовжує нарощувати виробничі потужності, укладено новий контракт на суму 538 тис. дол. США із фірмою CHANGHONG (Китай) на поставку комплектуючих до телевізорів LCD.

Наказом Фонду від 09.12.2008 № 1479 термін виконання окремих заходів з реструктуризації ВАТ “Фотон” продовжено до 20.05.2010 року.

ВАТ “Кіровоградський комбінат по випуску продовольчих товарів” (державна частка становить 99,528 % статутного капіталу).

Наказом Фонду від 26.04.2004 № 834 прийнято рішення про реструктуризацію ВАТ “Кіровоградський комбінат по випуску продовольчих товарів”.

Протягом 2008 року відповідно до плану реструктуризації виконані такі заходи:

- розроблено пропозиції щодо вдосконалення структури управління ВАТ;
- розроблено пропозиції щодо реформування документообігу та звітності;
- підготовлено та схвалено перелік майна, яке знаходиться на балансі товариства та підлягає продажу;
- удосконалено діючу організаційну структуру шляхом значного скорочення управлінського персоналу, зменшено документообіг, таким чином зменшено адміністративні витрати.

Протягом звітного періоду здійснено передачу об'єктів соціальної сфери до комунальної власності загальною вартістю 359,7 тис. грн. Триває продаж об'єктів незавершеного будівництва.

Проведена інвентаризація та експертна оцінка основних засобів, обладнання та матеріалів.

Станом на 01.01.2009 ВАТ “Кіровоградський комбінат по випуску продовольчих товарів” має у наявності оборотні кошти у сумі 239 тис. грн., кредиторську заборгованість – 147 тис. грн., дебіторську заборгованість – 82 тис. грн.

Термін виконання окремих пунктів плану заходів реструктуризації продовжено до 01.06.2009 року.

ВАТ “Завод “Маяк” (державна частка становить 100 % статутного капіталу).

Наказом Фонду від 05.03.2001 № 350 прийнято рішення про реструктуризацію ВАТ “Завод “Маяк”.

У результаті створення на базі адміністративно-виробничого корпусу № 6 ВАТ “Завод “Маяк” господарського товариства з обмеженою відповідальністю “Маяк-Вестдом” (zareestrovano 17.12.2007) виникла кредиторська заборгованість ВАТ “Завод “Маяк” за податками у сумі близько 30 млн. грн. У січні 2008 року було оформлено розстрочення податкових зобов'язань до кінця року (рішення Державної податкової адміністрації України від 30.01.2008 № 12 та № 13).

З метою погашення розстроченої кредиторської заборгованості, після погодження із зацікавленими органами, наказом Фонду від 28.05.2008 № 627 затверджені зміни до плану реструктуризації ВАТ “Завод “Маяк” в частині реалізації 15 % частки ВАТ “Завод “Маяк” в статутному капіталі ТОВ “Маяк-Вестдом”.

Протягом 2008 року через фондову біржу реалізовано: корпуси 39 і 39а (отримано 4,7 млн. грн.); фізкультурно-оздоровчий комплекс (отримано 3,1 млн. грн.); корпус 4А (отримано 2,65 млн. грн.) та корпоративні права (25 % статутного капіталу ТОВ “Маяк-Інвест” засновникам товариства (кошти у сумі 4,73 млн. грн. надходять частинами відповідно до договору купівлі-продажу на рахунок ВАТ “Завод “Маяк”).

Кошти, отримані від реалізації основних засобів, за виключенням ПДВ та податку на прибуток, були спрямовані на закупівлю компресорів для створення

економічної компресорної з урахуванням енергозберігаючих технологій, частково на погашення податкової заборгованості, що виникла від створення ТОВ “Маяк-Вестдом”, а також на розвиток виробництва та ремонт будівель. Уточнений кошторис фактичних витрат коштів, отриманих в процесі реструктуризації підприємства, було погоджено на спільному засіданні комісії з реструктуризації та наглядової ради товариства (протокол № 5 від 29 серпня 2008 року).

Відповідно до рішення комісії з реструктуризації (протокол № 2 від 06.05.2008) проводилось списання основних засобів.

Водночас роботи із створення господарських товариств: ТОВ “Маяк-Логістика”, ТОВ “ЦНТ”, ТОВ “Маяк-Перспектива” призупинені, а створення ТОВ “Транспортний цех” знято з порядку денного через відсутність коштів на погашення ПДВ та податку на прибуток при їх створенні.

Комісією з реструктуризації та наглядовою радою прийнято позитивне рішення щодо збільшення статутних капіталів ЗАТ “БК “Маяк” та ТОВ “Торговий дім “Маяк” за рахунок внесення додаткового капіталу у розмірі не більше 10 %.

Проведено збори учасників ТОВ “Торговий дім “Маяк”, на яких погоджено збільшення статутного капіталу ТОВ “Торговий дім “Маяк” за рахунок внесення 339,6 тис. грн. та перерозподілу часток учасників у статутному капіталі. Підготовлена нова редакція статуту товариства, яка погоджена з Фондом, проведено державну реєстрацію змін.

Крім того, для забезпечення виконання заходів з модернізації виробництва, впровадження нових технологічних процесів та освоєння випуску нової конкурентноспроможної продукції товариством внесено пропозиції щодо змін та доповнень до плану реструктуризації ВАТ “Завод “Маяк”. Також, були запропоновані до реалізації корпоративні права ВАТ в господарських товариствах “БК “Маяк” (37,5 %) та “Торговий дім “Маяк” (45,454 %).

Наказом Фонду від 16.12.2008 № 1511 було затверджено зміни та доповнення до плану реструктуризації ВАТ “Завод “Маяк” та продовжено термін виконання окремих заходів з реструктуризації до 31.12.2009 року.

ВАТ “Кварцсамоцвіти” (державна частка становить 100 % статутного капіталу).

На підставі рекомендацій міжвідомчої робочої групи, створеної наказом Фонду від 12.10.2007 № 1649 для опрацювання питання виведення ВАТ “Кварцсамоцвіти” з кризового стану, наказом Фонду від 22.11.2007 № 1836 введено процедуру реструктуризації товариства.

План реструктуризації ВАТ “Кварцсамоцвіти” затверджено наказом Фонду від 09.09.2008 № 1051. Термін виконання заходів з реструктуризації – 09.09.2009.

Протягом 2008 року відповідно до плану реструктуризації ВАТ “Кварцсамоцвіти” було проведено незалежну оцінку вартості необоротних активів товариства. За результатами рецензування Звіт про оцінку зазначеного майна направлено на доопрацювання (лист Фонду від 12.11.2008 № 24-263). Відповідно до наданих Фондом зауважень проводилася робота з оформлення в

БТІ паспортів і сертифікатів на об'єкти нерухомості, а також оформлення землевпорядної документації.

З метою врегулювання майнових спорів між ВАТ “Кварцсамоцвіти” та акціонерами ЗАТ “Волинські самоцвіти”, у вересні 2008 року між ЗАТ “СК “Класичне страхування”, ТОВ “Віксен Джей Ел Ем”, ВАТ “Овруцький гірничо-збагачувальний комбінат “Кварцит”, ВАТ “Кварцсамоцвіти” та Фондом були укладені мирові угоди у справах №№ 3/115-Д та 12/118-Д, які затверджені ухвалами Господарського суду Житомирської області від 28.10.2008.

За умовами мирових угод ЗАТ “СК “Класичне страхування” та ТОВ “Віксен Джей Ел Ем” зобов'язувались сплатити додатково за придбаний пакет акцій ЗАТ “Волинські самоцвіти” кошти у сумі 2,47 млн. грн.

Зважаючи на те, що до цього часу на виконання мирових угод кошти на рахунок ВАТ “Кварцсамоцвіти” не надійшли, голові правління ВАТ “Кварцсамоцвіти” були надані відповідні доручення щодо початку претензійно-позовної роботи з цього приводу.

ВАТ “Авіакомпанія “Національні авіалінії України” (державна частка становить 100 % статутного капіталу).

Протягом 2008 року товариство продовжувало погашати заборгованість із заробітної плати перед колишніми працівниками товариства за попередні роки (погашено 23,8 тис. грн.). Станом на 01.01.2009 заборгованість із заробітної плати перед працівниками ВАТ складає 5,9 тис. грн.

За звітний період поступово зменшувалася кредиторська заборгованість. Так, погашено кредиторську заборгованість на 357,4 тис. грн. Станом на 01.01.2009 кредиторська заборгованість становить 17,41 млн. грн.

Тривають заходи щодо передачі житлового будинку № 15 по вулиці Городецького в м. Києві до комунальної власності.

Наказом Фонду від 31.12.2008 № 1591 строк виконання заходів, передбачених змінами та доповненнями до плану реструктуризації ВАТ, продовжено до 01.07.2009.

Наказом Фонду від 30.09.2008 № 1135 прийнято рішення про реструктуризацію **ВАТ “Київський мотоциклетний завод”**, а наказом Фонду від 10.10.2008 № 1189 створено комісію з реструктуризації товариства, проведено роботу по підготовці плану реструктуризації ВАТ “Київський мотоциклетний завод”.

7. Підсумки приватизації державного майна

7.1. Організаційне забезпечення виконання завдань з приватизації державного майна за 2008 рік

З метою забезпечення виконання завдань, встановлених Законом України від 28.12.2007 №107-VI “Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України”, Фондом здійснено низку організаційних заходів.

На виконання доручень Кабінету Міністрів України Фондом підготовлено проекти розпоряджень та проект постанови Кабінету Міністрів України, які затверджено відповідними документами:

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.01.2008 № 81-р “Про затвердження переліків господарських товариств, державні пакети акцій (частки) яких підлягають першочерговому продажу, державних підприємств і відкритих акціонерних товариств, що підлягають першочерговій підготовці до продажу в 2008 році”;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.02.2008 № 248-р “Про затвердження переліку господарських товариств, державні пакети акцій (частки) яких підлягають продажу у 2008 році разом із земельними ділянками, на яких вони розташовані”;
- постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.2008 № 66 “Про передачу Фондові державного майна України пакетів акцій відкритих акціонерних товариств”;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.02.2008 № 367-р “Про затвердження переліків господарських товариств і холдингових компаній, державні пакети акцій (частки) яких підлягають продажу, державних підприємств, холдингових компаній і відкритих акціонерних товариств, які підлягають підготовці до продажу в 2008 році”;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.03.2008 № 478-р “Про внесення змін у додаток 1 до розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2008 року №367”;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.10.2008 № 1306-р “Про внесення змін у додатки 1 і 2 до розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2008 року №367”.

На виконання зазначених розпоряджень Кабінету Міністрів України Фондом розроблено низку відповідних **наказів**, а саме:

- “Про затвердження Переліку об’єктів груп В,Г та об’єктів агропромислового комплексу, які підлягають підготовці до продажу в 2008 році” від 26.01.2008 № 110;
- “Про затвердження доповнення до Переліку об’єктів груп В,Г, які підлягають підготовці до продажу в 2008 році” від 31.01.2008 № 128;

- “Про затвердження помісячних графіків підготовки об’єктів груп В,Г до продажу в 2008 році” від 05.02.2008 № 152;
- “Про затвердження доповнення до Переліку об’єктів груп В,Г та об’єктів агропромислового комплексу, які підлягають підготовці до продажу в 2008 році” від 24.03.2008 № 344;
- “Про затвердження доповнення до Переліку об’єктів груп В,Г та об’єктів агропромислового комплексу, які підлягають підготовці до продажу в 2008 році” від 21.04.2008 № 468;
- “Про затвердження “Помісячного пооб’єктного плану-графіка виставлення на продаж у 2008 році пакетів акцій господарських товариств і холдингових компаній” від 14.07.2008 № 816.

Крім того, Фондом затверджено такі **накази**:

- “Про орієнтовний поіменний перелік об’єктів приватизації державної власності груп А, Д, Е та Ж та очікуване надходження коштів від їх приватизації у 2008 році” від 22.02.2008 № 216;
- “Щодо призупинення продажу на фондових біржах України пакетів акцій ВАТ, що належать державі” від 12.01.2008 № 20 (на виконання п.1 протоколу наради у Прем’єр-міністра України з питань проведення приватизації у 2008 році від 09.01.2008);
- “Про поновлення продажу на фондових біржах України пакетів акцій ВАТ, що належать державі” від 07.07.2008 № 781 та № 782.

Разом з тим, на виконання Указу Президента України від 06.03.2008 № 200 “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15.02.2008 “Про забезпечення національних інтересів і національної безпеки у сфері приватизації та концептуальні засади їх реалізації” та доручення Кабінету Міністрів України від 08.02.2008 № 3586/6/1-08 Фонд розробив відповідні **Заходи**, які затверджені **наказом Фонду від 20.03.2008 № 339**.

Також слід зазначити, що відповідно до частини першої статті 128 Земельного кодексу України та статті 18¹ Закону України “Про приватизацію державного майна” Фонд листом від 30.12.08 № 10-30-19196 подав на розгляд Кабінету Міністрів України проект постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2008 № 110 “Про затвердження Порядку продажу у 2008 році державними органами приватизації земельних ділянок державної власності, на яких розташовані об’єкти, що підлягають приватизації”.

7.2. Приватизація об’єктів групи А

Протягом 2008 року органами приватизації приватизовано **220** об’єктів групи А державної (з них **5** об’єктів приватизовано разом із земельними ділянками, на яких вони розташовані) і **4971** об’єкт комунальної форми власності.

За статистичними даними надходження коштів за цей період від продажу об’єктів державної власності групи А склало **205,86 млн. грн.**, у тому числі від продажу об’єктів державної власності разом із земельними ділянками – **8,3 млн. грн.**

За аналогічний період 2007 року було приватизовано 372 об'єкти державної форми власності і 4792 – комунальної. Надходження коштів від продажу об'єктів групи А державної форми власності склало 225,05 млн. грн.

Найбільшу кількість об'єктів приватизовано Регіональними відділеннями ФДМУ по Львівській (27 об'єктів), Донецькій (18 об'єктів) та Харківській (16 об'єктів) областях.

7.3. Приватизація об'єктів групи Д

Протягом 2008 року органами приватизації приватизовано 15 об'єктів незавершеного будівництва державної форми власності (у тому числі, 3 об'єкти незавершеного будівництва разом з земельними ділянками) та 17 об'єктів комунальної власності. Надходження коштів від продажу об'єктів державної власності становить 8,03 млн. грн., у тому числі, від продажу об'єктів незавершеного будівництва державної власності разом із земельними ділянками – 2,15 млн. грн.

За аналогічний період 2007 року було приватизовано 49 об'єктів державної власності та 46 – комунальної. Надходження коштів від продажу об'єктів державної власності склало 5,4 млн. грн.

7.4. Приватизація об'єктів групи Ж

Протягом 2008 року органами приватизації приватизовано 16 об'єктів групи Ж державної форми власності і 21 – комунальної. Надходження коштів від продажу об'єктів групи Ж державної форми власності становить 11,63 млн. грн.

За аналогічний період 2007 року було приватизовано 45 об'єктів державної форми власності та 21 – комунальної. Надходження коштів від приватизації об'єктів державної форми власності склало 34,29 млн. грн.

Найбільшу кількість об'єктів приватизовано Регіональним відділенням ФДМУ по Львівській (5 об'єктів) області.

7.5. Приватизація об'єктів групи Е

Протягом 2008 року центральним апаратом Фонду приватизовано 9 об'єктів групи Е державної власності, від продажу яких до державного бюджету надійшло 73,52 млн. грн. Регіональними відділеннями Фонду протягом звітного періоду приватизовано 4 об'єкти державної власності, від продажу яких до державного бюджету надійшло 2,8 млн. грн.

7.6. Продаж пакетів акцій на фондових біржах, аукціонах, конкурсах

На фондових біржах за 2008 рік до продажу було запропоновано 24 пакети акцій 24 ВАТ. Номінальна вартість запропонованих до продажу пакетів акцій склала 175,4 млн. грн. За підсумками торгів було продано 6 пакетів акцій загальною вартістю 1,71 млн. грн. по укладених контрактах (1,05 млн. грн. за номіналом).

Пакети акцій ВАТ, що були продані протягом 2008 року, наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

№	Код за ЄДРПОУ	Назва ВАТ	Розмір пакета, % СФ	Вартість проданого пакета за номіналом, млн.грн.	Ринкова вартість проданого пакета, млн.грн.
1	282056	ВАТ “ЗАВАЛЛІВСЬКИЙ ГРАФІТОВИЙ КОМБІНАТ”	26.39	0.08	0.65
2	711971	ВАТ “ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ГОЛОВНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПО ПЛЕМІННІЙ СПРАВІ В ТВАРИННИЦТВІ”	19.95	0.14	0.14
3	1037608	ВАТ “ПРИПРУТСЬКА ПЕРЕСУВНА МЕХАНІЗОВАНА КОЛОНА № 152”	49.00	0.68	0.49
4	3118251	ВАТ “ГАДЯЦЬКЕ АВТОТРАНСПОРТНЕ ПІДПРИЄМСТВО 15337”	25.11	0.06	0.06
5	3327730	ВАТ “КАЛУСЬКИЙ ЗАВОД КОМУНАЛЬНОГО УСТАТКУВАННЯ”	30.00	0.03	0.32
6	5495393	ВАТ “КВАСИЛІВСЬКИЙ ЗАВОД КОМУНАЛЬНОГО УСТАТКУВАННЯ”	30.00	0.05	0.05
ЗАГАЛОМ				1.05	1.71

На САГК (спеціалізовані аукціони за грошові кошти) станом на 01.01.2009 Фондом було запропоновано до продажу **199** пакетів акцій **77** ВАТ сумарною номінальною вартістю 209,37 млн. грн. За підсумками аукціонів було повністю продано **65** пакетів акцій та отримано від продажу **12,86 млн. грн.**, частково – **130** та отримано від їх продажу **570,54 тис. грн.** Надходження від продажу пакетів акцій за цей період склали **13,43 млн. грн.**

На ВГРА (відкриті грошові регіональні аукціони) протягом 2008 року Фондом було запропоновано до продажу **5** пакетів акцій. За підсумками аукціонів було продано **3** пакети акцій, надходження від продажу яких склали **2,48 млн. грн.**

Фондом в період з січня по грудень 2008 року було оголошено **33 конкурси** з продажу пакетів акцій ВАТ загальною початковою вартістю 3,24 млрд. грн.

По центральному апарату Фонду оголошено **13 конкурсів** початковою вартістю 3,08 млрд. грн. Регіональними відділеннями оголошено **20 конкурсів** початковою вартістю 159,78 млн. грн. За результатами конкурсів укладено **11** договорів купівлі-продажу пакетів акцій ВАТ загальною ціною продажу **40,71 млн. грн.** при сумарній початковій вартості 37,56 млн. грн. Умовами договорів купівлі-продажу передбачено внесення інвестицій у сумі **39,12 млн. грн.**

Серед проданих пакети акцій таких ВАТ:

– “Берізка-сервіс” – **87,86 %** за ціною 2,8 млн. грн. при початковій вартості 2,75 млн. грн. (номінал – 2,73 млн. грн.);

- “**Чисті метали**” – **57,2 %** за ціною 8,11 млн. грн. при початковій вартості 8,10 млн. грн. (номінал – 295 тис. грн.);
 - “**Південний радіозавод**” – **78,34 %** за ціною 10,9 млн. грн. при початковій вартості 10,9 млн. грн. (номінал – 15,54 млн. грн.);
 - “**Металобаза**” – **67,105 %** за ціною 7,8 млн. грн. при початковій вартості 7,6 млн. грн. (номінал – 7,6 млн. грн.);
 - “**Львівський завод радіоелектронної медичної апаратури**” – **61,32 %** за ціною 1,89 млн. грн. при початковій вартості 1,85 млн. грн. (номінал – 2,63 млн. грн.);
 - “**Листопад**” – **100 %** за ціною 1,9 млн. грн. при початковій вартості 1,9 млн. грн. (номінал – 2,5 млн. грн.);
 - “**Випробувальний центр “Тест”**” – **100 %** за ціною 4,5 млн. грн. при початковій вартості 1,8 млн. грн. (номінал – 1,8 млн. грн.).
- Визнано такими, що не відбулися у зв’язку з відсутністю заяв претендентів на участь, **11 конкурсів** (по центральному апарату – 6, по регіональним відділенням – 5) з продажу пакетів акцій ВАТ.

7.7 Приватизація стратегічно важливих підприємств та підприємств-монополістів

Станом на 01.01.2009 процес приватизації охопив 329 ВАТ, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави або займають монополітне становище на загальнодержавному ринку товарів (робіт, послуг)*.

Стан реалізації планів приватизації стратегічних підприємств та підприємств монополістів наведено у таблиці 4.

Таблиця 4

Стан реалізації планів приватизації об’єктів, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави чи займають монополітне становище на загальнодержавному ринку відповідних товарів (робіт, послуг)*, станом на 01.01.2009

	<i>Кількість підприємств, шт.</i>	<i>Сума статутних фондів, тис.грн.</i>	<i>% загальної кількості</i>
Приватизовані на 100%	233	9860800,31	70,82
Продаж триває,	44	12179321,78	13,37
<i>у тому числі з глибиною продажу:</i>			
<i>від 70% до 100%</i>	17	4471998,28	5,17
<i>від 50% до 70%</i>	1	1322,33	0,30
<i>до 50%</i>	26	7706001,17	7,90
ПРА реалізовано на 100% (пакет закріплено (залишено) у державній власності та передано до холдингів)	40	1774439,29	12,16
ПРА реалізовано на 100% (пакет закріплено (залишено) у державній власності)	12	54740,23	3,65
Всього:	329		100,00

* Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року № 1734 "Про затвердження переліку підприємств, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави" та Переліку суб'єктів господарювання, що займають монополічне становище на загальнодержавному ринку, згідно з інформацією Антимонопольного комітету України від 05.04.2006, з подальшими змінами і доповненнями.

На виконання п.1 протоколу наради у Прем'єр-міністра України з питань проведення приватизації у 2008 році від 09.01.2008 **продаж на фондових біржах** України пакетів акцій ВАТ, що належать державі, призупинено наказом Фонду від 12.01.2008 № 20.

Наказами Фонду від 07.07.2008 № 781 та № 782 продаж пакетів акцій ВАТ на фондових біржах було поновлено. Наказом Фонду від 29.08.2008 № 1008 затверджено помісячний пооб'єктний план-графік виставлення на продаж у 2008 році пакетів акцій господарських товариств і холдингових компаній, яким передбачено продаж пакетів акцій ВАТ з вересня 2008 року.

У звітному періоді Фондом було **запропоновано** до продажу на фондових біржах та ПФТС **3 пакети** акцій 3 ВАТ, що є монополістами або стратегічно важливими для економіки та безпеки держави, загальною номінальною вартістю **8,1 млн. грн.** За підсумками торгів було **продано пакет 26,39 % акцій** ВАТ "Заваллівський графітовий комбінат" загальною вартістю **646,28 тис. грн.** по укладених контрактах (75,43 тис. грн. за номіналом).

Протягом 2008 року Фондом було оголошено **10 конкурсів**, 1 з яких повторно, з продажу пакетів акцій ВАТ, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави на загальну суму **3,12 млрд. грн.**

Серед оголошених пакети акцій ВАТ:

- **"Одеській припортовий завод"** – пакет 99,52 % акцій. Початкова вартість пакета акцій – 3 млрд. грн.

Указом Президента України від 15.04.2008 № 359/2008 "Про зупинення дії розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2008 року № 261-р" зупинено дію розпорядження "Про затвердження Умов проведення конкурсу з продажу пакета акцій ВАТ "Одеській припортовий завод".

Відповідно до зазначеного Указу Президента наказом Фонду від 21.04.2008 № 481 відмінено конкурс з продажу пакета акцій ВАТ "Одеській припортовий завод".

Указом Президента України від 25.04.2008 № 405/2008 "Про зупинення дії розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2008 року № 261-р" зупинено дію розпорядження "Про затвердження Умов проведення конкурсу з продажу пакета акцій ВАТ "Одеській припортовий завод". Указ № 359/2008 вважається таким, що втратив чинність.

Наказом Фонду від 07.05.2008 № 523 визнано таким, що втратив чинність наказ Фонду від 21.04.2008 № 481. Наказом Фонду від 07.05.2008 № 524 відповідно до п.1 Указу Президента № 405/2008 відмінено конкурс з продажу пакета акцій ВАТ "Одеській припортовий завод";

- **"Білоцерківсьільмаш"** – пакет 33,48 % акцій. Початкова вартість пакета акцій – 5,99 млн. грн.;

- **“Особливе конструкторське бюро комплектних пристроїв”** – пакет 84,997 % акцій. Початкова вартість пакета акцій – 692,92 тис. грн.;
- **“Український науково-дослідний інститут силової електроніки “Перетворювач”** – пакет 46,04 % акцій. Початкова вартість пакета акцій 3,1 млн. грн.;
- **“Український інститут автобусо-тролейбусобудування”** – пакет 39,35 % акцій. Початкова вартість пакета акцій – 3,27 млн. грн.;
- **“Тернопільський радіозавод “Оріон”** – пакет 96,13 % акцій. Початкова вартість пакета акцій – 38,88 млн. грн.;
- **“Оснастка”** – пакет 50,01 % акцій. Початкова вартість пакета акцій – 50,03 млн. грн.;
- **“Іванівський верстатозавод”** – пакет 99,11 % акцій. Початкова вартість пакета акцій – 2,24 млн. грн.;
- **“Краснолуцький машинобудівний завод”** – пакет 50 % акцій. Початкова вартість пакета акцій – 10,8 млн. грн.

Протягом 2008 року договорів купівлі-продажу пакетів акцій зазначених ВАТ не укладалося.

8. Виконання Державної програми приватизації регіональними відділеннями Фонду у 2008 році

Регіональними відділеннями Фонду у 2008 році виконано значний обсяг роботи з приватизації об'єктів та забезпечення надходження коштів від приватизації державного майна до Державного бюджету України.

У 2008 році за участю регіональних відділень державну форму власності змінили **264 об'єкти** – **93,6 %** усіх роздержавлених за звітний період (додаток 1), в тому числі: групи А – **214 (81,06 %)**, груп В, Г – **15 (5,68 %)**, групи Д – **15 (5,68 %)**, групи Е – **4 (1,52 %)**, групи Ж – **16 (6,06 %)**.

За участю регіональних відділень Фонду у 2008 році державну форму власності змінили всього **15 об'єктів групи В**, а саме: у Запорізькій і Луганській областях (по 3), Миколаївській (2), Вінницькій, Івано-Франківській, Київській, Львівській, Херсонській, Черкаській областях та Регіональним відділенням ФДМУ по АР Крим та м. Севастополі – по 1 об'єкту.

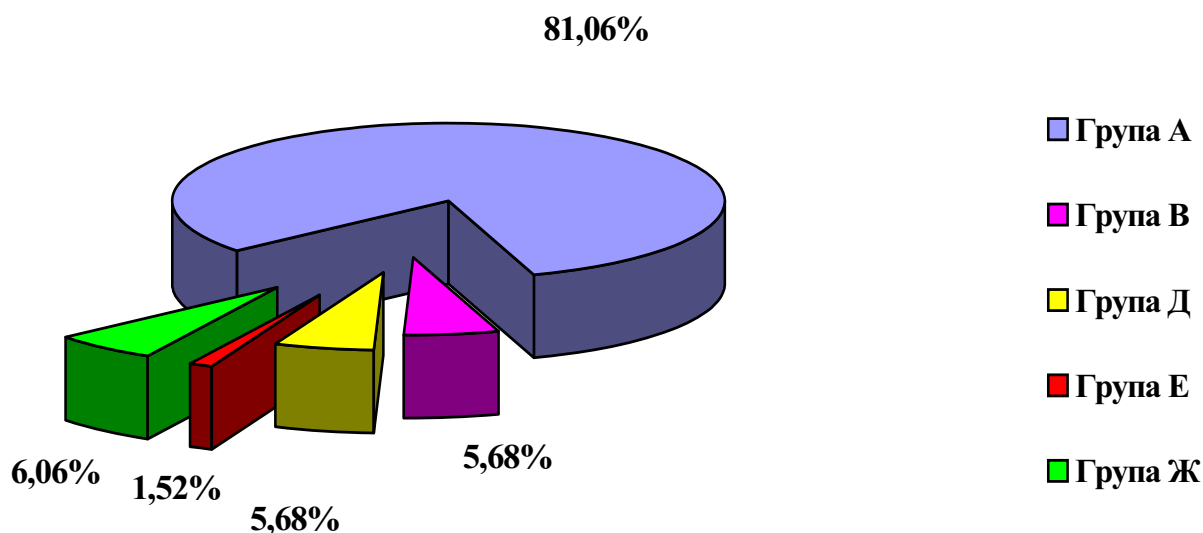
Регіональними відділеннями у 2008 році приватизовано **214 об'єктів групи А**. Цей показник найвищий у Львівській (27 об'єктів), Донецькій (18), Харківській (16), Дніпропетровській (14), Миколаївській (13), Вінницькій і Житомирській (по 12), Луганській і Рівненській (по 9), Одеській, Полтавській і Херсонській областях (по 8).

Приватизовано **15 об'єктів групи Д**: Херсонська область – 3 об'єкти, Донецька, Житомирська, Львівська, Рівненська – по 2, Дніпропетровська, Луганська, Харківська області та м. Київ – по 1 об'єкту.

Приватизовано **4 об'єкти групи Е**: у Луганській – 2, Волинській і Донецькій областях – по 1 об'єкту.

За звітний період приватизовано **16 об'єктів групи Ж**: у Львівській – 5, Одеській – 3, Дніпропетровській і Луганській областях – по 2, Запорізькій, Черкаській, Чернігівській областях та Регіональним відділенням ФДМУ по АР Крим та м. Севастополю – по 1 об'єкту.

Приватизація регіональними відділеннями об'єктів державної форми власності за групами (рисунок 3)

Загальна сума надходження коштів, одержаних від приватизації об'єктів державної форми власності Фондом майна АР Крим та регіональними відділеннями, станом на 01.01.2009 – **318 млн. грн.**, що становить 65,89 % загальної суми надходжень. У тому числі, від продажу об'єктів на фондових біржах надійшло **3,77 млн. грн.**, на спеціалізованих аукціонах за грошові кошти – **13,32 млн. грн. (додаток 11).**

Найбільше коштів перераховано регіональними відділеннями ФДМУ по Одеській (118,38 млн. грн.), Луганській (36,8 млн. грн.), Донецькій (22,52 млн. грн.), Рівненській (21,52 млн. грн.), Дніпропетровській (19,76 млн. грн.), Харківській (16,58 млн. грн.), Львівській і Вінницькій (по 9,9 млн. грн.), Київській (9,44 млн. грн.), Хмельницькій (6,38 млн. грн.), Херсонській (5,89 млн. грн.) областях та м. Києву (11,42 млн. грн.).

Протягом звітнього періоду місцевими органами приватизації та регіональними відділеннями Фонду за угодами з органами місцевого самоврядування роздержавлено **5016 об'єктів комунальної форми власності (додаток 2). Отримано і перераховано до відповідних місцевих бюджетів 99,78 млн. грн.**

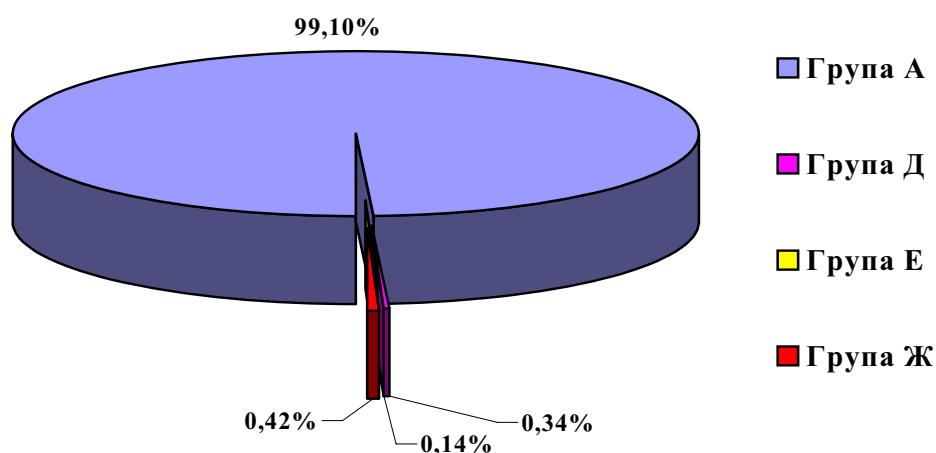
За участю регіональних відділень у 2008 році комунальну форму власності змінили **4971 об'єкт групи А (99,1 %)**. Цей показник найвищий у Львівській (481), Донецькій (460), Харківській (363), Запорізькій (328), Луганській (253), Миколаївській (232), Дніпропетровській (192), Полтавській (153), Чернівецькій (138), Житомирській (127), Івано-Франківській (124), Кіровоградській (113) та Закарпатській (106) областях, м. Києві (830) та Фондом майна АР Крим (413).

Змінили комунальну форму власності **17 об'єктів групи Д (0,34 %)**: у Миколаївській області – 4 об'єкти, Донецькій, Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській областях – по 2 об'єкти, Луганській і Рівненській областях – по 1 об'єкту та Фондом майна АР Крим – 3 об'єкти.

Змінено комунальну форму власності **7 об'єктів групи Е (0,14 %)**. Фондом майна АР Крим – 4 об'єкти, Регіональними відділеннями ФДМУ по Луганській області – 2 об'єкти, Херсонській області – 1 об'єкт.

Змінили комунальну форму власності **21 об'єкт групи Ж (0,42 %)**. Фондом майна АР Крим та Регіональними відділеннями у Луганській та Харківській областях – по 3 об'єкти, Львівській, Одеській областях та м. Києву – по 2, Донецькій, Житомирській, Кіровоградській, Сумській, Черкаській та Чернігівській областях – по 1.

Роздержавлення регіональними відділеннями об'єктів комунальної форми власності за групами (рисунок 4)

З метою виконання плану з надходження орендної плати від оренди державного майна регіональними відділеннями постійно проводиться робота з укладання договорів оренди державного майна, узгодження розрахунків орендної плати, надання права державним підприємствам і організаціям виступати орендодавцем державного майна.

За звітний період за участю регіональних відділень забезпечено надходження **525,02 млн. грн.**, що становить **76,92 %** загальної суми надходжень від оренди державного майна. За підсумками 2008 року всі регіональні відділення виконали встановлені планові завдання з надходження коштів від оренди державного майна.

Станом на 01.01.2009, згідно з даними Реєстру державного орендованого майна, є діючими **23459** договорів оренди, з яких **23170** договорів оренди контролюють регіональні відділення Фонду, або **98,77 %** загальної кількості договорів оренди.

9. Фінансові результати приватизації

Законом України від 12 грудня 2008 року № 659-VI “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України” **планове завдання з надходження коштів від приватизації державного майна** до державного бюджету встановлено у розмірі **607,145 млн. грн.**

За звітний період від приватизації державного майна до державного бюджету **перераховано 482,65 млн. грн.**, що становить **79,42 %** виконання річного планового завдання, до загального фонду державного бюджету перераховано 480,71 млн. грн., до спеціального фонду – 1462,5 тис. грн.

Довідки про надходження та використання коштів, спрямованих на заходи, пов’язані з проведенням приватизації державного майна, за 2008 рік наведені у додатках **11-13**.

Крім того, **від оренди державного майна надійшло 682,58 млн. грн.**, що становить **124,11 %** виконання бюджетного завдання на 2008 рік. Станом на 01.01.2009 до державного бюджету перераховано **дивідендів**, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, які є у державній власності, на суму **273,81 млн. грн.** Виконання річного плану з надходження дивідендів за 2008 рік становить **108,8%**.

Регіональними відділеннями Фонду протягом 2008 року забезпечено надходження коштів від приватизації **комунального майна** і перераховано до відповідних місцевих бюджетів **99,78 млн. грн.** Загальна сума надходжень від приватизації об’єктів **державної форми** власності Фондом майна АР Крим та регіональними відділеннями станом на 01.01.2009 – **318 млн. грн.**

Крім того, слід зазначити, що за даними Реєстру державного орендованого майна за звітний період **надходження пені** за всіма договорами оренди до Державного бюджету становить **1,93 млн. грн.**

10. Діяльність Фонду щодо контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів та аналіз результатів виконання покупцями взятих зобов'язань

Контроль за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів та аналіз результатів виконання покупцями взятих зобов'язань органами приватизації здійснюється на виконання вимог статей 7 та 27 Закону України “Про приватизацію державного майна”, постанови Кабінету Міністрів України від 12.09.1997 № 1012 “Про порядок контролю за діяльністю підприємств, приватизація яких здійснюється за погодженням з Кабінетом Міністрів України” та наказу Фонду від 27.02.2004 № 372 “Про внесення змін до Порядку здійснення державними органами приватизації контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації”.

Станом на 01.01.2009 на обліку органів приватизації знаходиться **11838** договорів. З них:

- договорів купівлі-продажу пакетів акцій акціонерних товариств – **1030**;
- договорів купівлі-продажу об'єктів малої приватизації – **7703**;
- договорів купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва – **3105**.

Із загальної кількості зазначених договорів органами приватизації у 2008 році підлягало перевірці та проконтрольовано виконання умов 2778 договорів (решта 9060 договорів – це договори, умови яких вже виконано у повному обсязі та зняті з контролю). Фактична ж кількість здійснених перевірок – 3246.

За результатами перевірених договорів невиконання тих чи інших умов встановлено 393 випадки, що склало 12,1 відсотка загальної кількості перевірених договорів. Вагома частина такого невиконання зафіксована у Луганській (2,6 % перевірених договорів), Житомирській (1,3 %), Харківській (1 %) областях. У кожному з цих випадків до покупців були застосовані відповідні санкції, передбачені законодавством та договорами.

З усіх договорів, які знаходяться на обліку органів приватизації, найбільша кількість порушень зафіксована за договорами купівлі-продажу **об'єктів незавершеного будівництва**. Невиконання умов встановлено за 234 договорами (7,5 відсотка загальної кількості договорів цієї групи). Неналежне виконання умов зафіксовано за 32 договорами (1 %). Термін виконання умов не закінчився за 799 договорами (25,7 %). У повному обсязі виконано умови 2040 договорів (65,7 %).

Із загальної кількості договорів, які стосуються **об'єктів малої приватизації**, у повному обсязі виконано 6491 договір (84,3 % загальної кількості). Невиконання умов виявлене за 51 договором (0,6 %). Неналежне виконання умов (з порушенням термінів) має місце за 26 договорами (0,3 %). Строк виконання умов не закінчився за 1135 договорами (14,7 %).

Повне і своєчасне виконання умов договорів купівлі-продажу **пакетів акцій** відмічене за 905 договорами (87,9 % загальної кількості). Невиконання умов зафіксовано за 30 договорами (3 %). Неналежне виконання умов допущено покупцями за 6 договорами (0,6 %). За 89 договорами (8,6 %) термін виконання умов не настав.

Серед зазначених договорів купівлі-продажу пакетів акцій 126 договорів стосуються підприємств, що мають **стратегічне значення** для економіки та безпеки держави. З них на обліку у центральному апараті Фонду знаходиться 101 договір, у регіональних відділеннях – 25.

Стан їх виконання є таким:

- 106 договорів (84,1 % загальної кількості) – умови виконано у повному обсязі;
- 16 договорів (12,7 %) – кінцеві терміни внесення інвестицій та виконання інших зобов'язань ще не закінчилися;
- 4 договори (3,2 %) – зафіксовано невиконання умов, передбачених договорами.

На сьогодні Фондом здійснюються заходи щодо забезпечення безумовного їх виконання, а у разі недосягнення позитивних результатів будуть вживатися заходи розірвання договорів та повернення пакета акцій у державну власність.

Значна кількість порушень умов договорів фіксується за договорами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва і стосується порушень **термінів добудови та розбирання об'єктів**. Таке невиконання встановлено за 188 договорами (5,8 % перевірених). Найбільшу кількість таких випадків зафіксовано Регіональними відділеннями Фонду по Луганській (62), Житомирській (23), Волинській (22) областях. Вказаними регіональними відділеннями розпочато претензійно-позовну роботу з метою застосування до покупців передбачених законодавством та договорами норм відповідальності.

Факти порушення **розрахунків за придбані об'єкти приватизації** встановлено за 34 договорами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва (1 % перевірених). Такі випадки встановлено Регіональними відділеннями Фонду по Житомирській та Львівській областях (по 4 договори).

Недотримання термінів **державної реєстрації нової форми власності** придбаних покупцями об'єктів приватизації виявлено за 18 договорами (0,5 % перевірених). Недисциплінованість покупців у цій частині виявлена Регіональними відділенням ФДМУ по Чернігівській (4), Харківській та Одеській (по 3) областях. Однією з причин несвоєчасної реєстрації, як відзначалось і в попередні звітні періоди, є зволікання органів місцевого самоврядування з оформленням такої реєстрації.

При здійсненні органами приватизації контролю за виконанням власниками об'єктів приватизації умов договорів купівлі-продажу перевіряється, поряд з іншим, стан виконання умов щодо **збереження та створення нових робочих місць**.

На контролі органів приватизації знаходиться **165** договорів (6 % загальної кількості договорів, які контролюються), що містять умову щодо збереження кількості робочих місць, які існували на об'єктах на момент їх приватизації, та **140** договорів (5 %), що містять умови щодо створення нових.

Результати перевірки показали, що існуюча на момент приватизації кількість робочих місць на підприємствах, стосовно яких укладено договори з умовою збереження робочих місць, становила 100989 одиниць. Їх кількість

становить 105809 одиниць, тобто власниками у післяприватизаційний період ця умова договорів виконана і додатково створено 4820 нових. Так, наприклад:

– за договором купівлі-продажу від 20.08.2003 № 126 пакета акцій ВАТ “Спеціалізоване автопідприємство “Атлант” (м. Київ) передбачено збереження 40 робочих місць. На момент перевірки робочі місця збережено та створено додатково 191 робоче місце;

– за договором купівлі-продажу пакета акцій ВАТ “Київполіграфмаш” (покупець – ТОВ “Виробничо-торговельна компанія “Полімерцентр”) передбачено протягом 5 років збереження 114 робочих місць. На момент перевірки робочі місця збережено та створено 106 нових.

На виконання зобов’язання щодо створення нових робочих місць, яке передбачено 140 договорами, власниками цих об’єктів у постприватизаційний період створено 6321 робоче місце, що на 609 одиниць більше, ніж передбачалось договорами.

Прикладом позитивного результату діяльності власника на приватизованому об’єкті є створення нових робочих місць у Донецькій області за договором купівлі-продажу від 02.12.2005 № 4487. В ході перевірки встановлено, що у дитячому оздоровчому таборі “Світлячок” створено 98 нових робочих місць.

Також слід відзначити створення нових робочих місць за договорами, де збереження або створення нових робочих місць не передбачено. Із загальної кількості перевірених такі приклади є на 58 об’єктах приватизації, де відзначено створення 1208 нових робочих місць. Наприклад, у Сумській області власниками придбаних нежитлових приміщень – ТОВ “Будівельна компанія “Хаус Билдинг Лтд” (договір купівлі-продажу від 28.08.2008 № 541) та ТОВ “Курський ринок” (договір купівлі-продажу від 19.08.2008 № 540) здійснено поточні ремонти та облаштовано офісні приміщення, витрачено на поліпшення відповідно 351,3 тис. грн. та 15,2 тис. грн., додатково створено 32 та 13 робочих місць, що умовами договорів не передбачалося.

У Дніпропетровській області при перевірці виконання умов договорів купівлі-продажу від 05.04.2007 № 1040 об’єкта соціальної сфери “Водна станція” та договору від 13.11.2006 № 3583 зафіксовано створення відповідно 12 та 10 нових робочих місць. У Закарпатській області при перевірці виконання умов договорів купівлі-продажу також зафіксовано створення додатково 35 робочих місць.

Мають місце й інші приклади, де завдяки добросовісній діяльності власників приватизованих об’єктів та ефективному контролю з боку органів приватизації вдається досягати позитивних результатів не лише у фінансових, економічних, але і в соціальних аспектах наслідків реалізації приватизаційних завдань у регіонах.

Результати перевірок стану виконання **інвестиційних зобов’язань та інших зобов’язань, виражених у грошовій формі**, показали, що такі зобов’язання містять 869 договорів купівлі-продажу пакетів акцій, 376 договорів купівлі-продажу об’єктів малої приватизації і 92 договори купівлі-продажу об’єктів незавершеного будівництва.

Загалом цими договорами передбачено інвестування підприємств (у період з 1995 р. до 2018 р.) на загальну суму **9,44 млрд. грн., 1,44 млрд. дол. США та 19,26 млн. євро**. У тому числі, станом на 01.01.2009 – 8,35 млрд. грн., 573,56 млн. дол. США та 19,26 млн. євро. Фактично станом на вказану дату підприємствами **отримано 6,88 млрд. грн., 772,13 млн. дол. США та 72,0 млн. євро** (у перерахунку на національну валюту становить 9,91 млрд. грн.), що перевищує загальний обсяг інвестицій, передбачений на цей період умовами договорів.

Договорами купівлі-продажу **пакетів акцій відкритих акціонерних товариств** передбачено надходження до них у період з 1995 року до 2019 року коштів на загальну суму 8,42 млрд. грн., 1,42 млрд. дол. США та 19,26 млн. євро. У тому числі, стратегічно важливі для економіки та безпеки держави підприємства протягом вказаного періоду мають отримати 4,74 млрд. грн., 1,1 млрд. дол. США.

Фактично у період з 1995 року підприємствами отримано інвестицій за всіма договорами купівлі-продажу пакетів акцій у розмірі 6,47 млрд. грн., 771,15 млн. дол. США та 72,0 млн. євро, у тому числі за договорами купівлі-продажу пакетів акцій стратегічно важливих для економіки і безпеки держави підприємств – 3,92 млрд. грн., 537,21 млн. дол. США. За умовами зазначених договорів у цей період повинно бути внесено 4,63 млрд. грн., 322,67 млн. дол. США.

Договорами купівлі-продажу **об'єктів незавершеного будівництва** заплановано надходження інвестицій у період з 1995 року до липня 2018 року – 644,53 млн. грн., 10 тис. дол. США, а станом на 01.01.2009 – 249,52 млн. грн., 10 тис. дол. США. Фактично станом на вказану дату внесено 262,00 млн. грн. і 27,76 тис. дол. США.

Договорами купівлі-продажу **об'єктів малої приватизації** передбачено у період до 2018 року внесення інвестицій на загальну суму 382,23 млн. грн. і 20,7 млн. дол. США, а станом на 01.01.2009 – 116,22 млн. грн. та 2,2 млн. дол. США. Фактично станом на вказану дату надійшло 144,05 млн. грн. і 956,22 тис. дол. США.

Слід зазначити, що, як і в минулі періоди, найбільшу зацікавленість інвесторів викликають підприємства базових галузей економіки, а саме: чорної та кольорової металургії (обсяг внесених інвестицій – 2,52 млрд. грн. та 456,00 млн. дол. США), машинобудування та металообробки (1,04 млрд. грн. та 36,24 млн. дол. США), енергетичної та паливної промисловості (833,48 млн. грн., 57,92 млн. дол. США та 71,14 млн. євро).

Аналіз напрямків залучення інвестицій свідчить, що більша їх частина направляється на технічне переозброєння та реконструкцію виробництва (3,7 млрд. грн. та 436,93 млн. дол. США), що є необхідним для розвитку виробничої бази підприємств для випуску конкурентоспроможної продукції.

Важливими напрямками залучення інвестицій за кількісними показниками є погашення кредиторської заборгованості підприємств по платежах до бюджету всіх рівнів та перед Пенсійним фондом (116,45 млн. грн., 42,33 млн. дол. США).

На обліку Фонду державного майна знаходиться 15 договорів купівлі-продажу пакетів акцій енергетичних компаній.

Згідно з умовами зазначених договорів протягом 1996-2006 років на розвиток компаній, погашення простроченої кредиторської заборгованості та на поповнення обігових коштів передбачалось внести інвестицій на загальну суму 1,04 млрд. грн. та 13,25 млн. дол. США.

За 7 договорами умови виконано своєчасно та в повному обсязі. Внесено інвестицій – 264,01 млн. грн. та 13,25 млн. дол. США.

За одним договором – ВАТ “ЕК “Херсонобленерго” зобов’язання щодо погашення заборгованості перед ДП “Енергоринок” не виконано.

За інформацією, наданою ДП “Енергоринок”, встановлено, що між ВАТ “ЕК “Херсонобленерго” та ДП “Енергоринок” був укладений договір від 21.12.2007 № 4328/03 про реструктуризацію заборгованості на 10 років. Загальна сума заборгованості ВАТ “ЕК “Херсонобленерго” становить 366,79 млн. грн., з яких 364,41 млн. грн. – борг за електроенергію, решта – штрафні санкції.

Станом на 01.12.2008 реструктуризована заборгованість за електроенергію ВАТ “ЕК “Херсонобленерго” за договором про реструктуризацію становить 343,61 млн. грн.

Перевірками фіксуються конкретні приклади поліпшення виробничого та фінансового стану приватизованих підприємств внаслідок успішної реалізації власниками взятих зобов’язань.

Наприклад:

•у Полтавській області:

- за договором купівлі-продажу від 20.03.2002 № 9 покупцем об’єкта незавершеного будівництва побутового приміщення, що знаходиться на балансі Полтавського ДЕП “Корпорація Укравтодор”, внесено кошти (інвестиції) на суму 1,49 млн. грн. Створено 45 робочих місць, в тому числі 23 в ковбасному цеху. Власник приділяє увагу заходам щодо охорони праці, впровадження проектів раціонального використання ресурсів, енергозберігаючих технологій.

•у Вінницькій області:

- покупцем об’єкта незавершеного будівництва – Вінницького фольгопрокатного заводу (договір купівлі-продажу від 28.04.2005 № 847) внесено достроково інвестиції на добудову об’єкта в сумі 2,88 млн. грн. Придбано будівельну техніку, виготовлено проектну документацію, проведено геологічні вишукування будівельних майданчиків та промислових будівель, введено в експлуатацію трансформаторну підстанцію, підготовлено майданчик під виробничу лінію та закуплено обладнання по виготовленню керамзитобетонних блоків, добудовано та введено в експлуатацію адміністративну будівлю та проведено освітлення та огороження території об’єкта. Також даним договором передбачено не тільки створення нового виробництва будматеріалів, що відповідатимуть

сучасним стандартам, а й організувати зони відпочинку, забезпечити частково електрифікацію та телефонізацію вулиць мікрорайону Тяжилів м. Вінниці, що прилягають до заводу.

•у Тернопільській області:

- за договором купівлі-продажу від 16.10.2006 № 4258 учбового центру Чортківського вузла, покупцем якого є фізична особа, збережено профіль об'єкта – навчальні та культурно-масові заходи. Покупцем замінено центральну систему опалення на індивідуальне газове обладнання, готується документація на заміну системи електропостачання. Об'єкт та прилегла територія утримуються в належному санітарно-технічному стані. На час перевірки частина нежитлової будівлі – учбового центру передана в оренду Чортківському вищому професійному училищу за договором від 08.11.2006 № 1 для навчальних та культурно-масових заходів училища.
- покупець – ТОВ “Добробуд”, який придбав 126-квартирний житловий будинок, зберіг первісне призначення об'єкта, добудував та ввів в експлуатацію достроково 155-квартирний житловий будинок з магазинами, офісними приміщеннями, аптекою та стоматологічним кабінетом і вбудовано-прибудованими стоянками автомобілів житлового комплексу, додатково створено 20 робочих місць та внесено коштів на суму 24,24 млн. грн.

У всіх виявлених випадках порушення покупцями взятих зобов'язань органами приватизації здійснювалася необхідна претензійно-позовна робота. Зокрема, крім заходів із стягнення **штрафів, пені і неустойок** (загальна сума за наростаючим підсумком за всі роки контролю – **13,33 млн. грн. та 106,40 тис. дол. США**), після використання всіх можливостей досудового врегулювання спорів в напрямку забезпечення реалізації цих умов здійснювалися дії щодо розірвання (визнання недійсними) договорів та повернення відчужених за ними об'єктів у державну власність.

Станом на 01.01.2009 у власність держави повернуто **270** (за накопичувальним підсумком) об'єктів приватизації (з яких: 81 – пакети акцій, 49 – цілісні майнові комплекси і 140 – об'єкти незавершеного будівництва). За 124 договорами продовжується претензійно-позовна робота щодо їх розірвання (визнання недійсними) і повернення відчужених за ними об'єктів у державну власність (з них: 16 – пакети акцій, 16 – цілісні майнові комплекси та 92 – об'єкти незавершеного будівництва).

З числа повернутих у державну власність об'єктів приватизації **повторно продано 148** об'єктів, з них – 49 пакетів акцій, 71 об'єкт незавершеного будівництва, 28 цілісних майнових комплексів.

Загальна сума коштів, отриманих від продажу повернутих державі об'єктів за рішеннями судів, за накопичувальним підсумком становить **97,23 млн. грн.**

Загалом за підсумками роботи органів приватизації протягом 2008 року спостерігається поліпшення ситуації зі станом реалізації умов продажу

державного майна. Цьому сприяло підвищення принципості органів приватизації, більш тісна співпраця з громадськими, профспілковими організаціями, силовими структурами, судовими органами та прозорість роботи органів приватизації.

Однак, у зв'язку з фінансово-економічною кризою гостро постає питання подальшого ходу виконання умов договорів купівлі-продажу. Мають місце звернення від покупців об'єктів приватизації з проханням перенесення термінів виконання договірних умов на період подолання кризових явищ.

Інформація про результати діяльності органів приватизації щодо результатів контролю виконання умов договорів купівлі-продажу висвітлюється у засобах масової інформації, у тому числі шляхом розміщення її на сайті Фонду.

11. Участь Фонду в процедурах банкрутства підприємств

Протягом 2008 року кількість господарських товариств, у статутних капіталах яких державна частка перевищує 25%, та державних підприємств, щодо яких прийнято рішення про приватизацію, відносно яких порушено провадження у справі про банкрутство, зменшилась на 11 підприємств.

Статистика щодо кількості підприємств у певній стадії процедури банкрутства на початок і кінець 2008 року наведена у таблиці 5.

Таблиця 5

Стадія процедури банкрутства	01.01.2008		01.01.2009		Динаміка
		З них державних		З них державних	
Розпорядження майном	35	0	39	4	+4
Санація	72	2	60	2	-12
Ліквідація	53	6	50	5	-3
Всього	160	8	149	11	-11

У процедурі розпорядження майном знаходяться такі державні підприємства: ДВП “Дніпронерудпром” (орган управління РВ ФДМУ по Дніпропетровській області), ДП “Центральне конструкторсько-технологічне бюро” (орган управління РВ ФДМУ по Харківській області), Бердянський завод скловолокна (орган управління ЦА ФДМУ), Запорізьке державне підприємство “Кремнійполімер” (орган управління ЦА ФДМУ).

У процедурі санації: ДП “Сільськогосподарське підприємство “Чорнорудка” (перетворено у ВАТ, але акції не випущено, орган управління РВ ФДМУ по Житомирській області); ДП ВО “Знамя” (орган управління ЦА ФДМУ).

У процедурі ліквідації: Державне житлово-комунальне підприємство “Житлосервіс” (орган управління РВ ФДМУ по Донецькій обл.); ДП “Комбінат дитячого харчування” (орган управління РВ ФДМУ по Донецькій обл.); ВАТ “Єнакіївський коксохімічний завод” (перетворено у ВАТ, але акції не випущено, орган управління РВ ФДМУ по Донецькій області); ВАТ “Шатр” (перетворено у ВАТ, але акції не випущено, орган управління РВ ФДМУ по Донецькій області), ВАТ “Західагротехсервіс” (перетворено у ВАТ, але акції не випущено, орган управління РВ ФДМУ по Львівській області).

Протягом 2008 року були розглянуті плани санації таких підприємств: ВАТ “Радехівський комбінат хлібопродуктів”; ВАТ “Новороздільський завод складних мінеральних добрив”; ВАТ “Червоноградський ремонтно-механічний завод”; ВАТ “Роменський завод АТС”; ВАТ “Холдингова компанія “Краян”; ДП “Хімпром”; ВАТ “Мереф’янський механічний завод”; ВАТ “Чорнорудка”; ДП “Регіональне виробниче об’єднання “Укрвуглекологія”; ДВАТ “Автобаза “Антроцитвуглесервіс”; ВАТ “АК “Мегалайн”; ДП “Білгородський виноробний

завод”; ЗАТ “Дніпровський завод мінеральних добрив”; ВАТ “Завод “Прилив”; ВАТ “Племінний завод “Розовський”; ВАТ “ДХК “Донбасвуглезбагачення”; ВАТ “Новопсковське АТП 10909”; ВАТ “Мелітопольський завод “Автокольорлит”; ДВАТ “Автобаза “Антрацитвуглесервіс”; ДВАТ “Завод по ремонту гірничошахтного обладнання “Супутник”; ДП ДХК “Луганськвугілля”; ДП “Регіональне виробниче об’єднання “Укрвуглеєкологія”; ДП ДХК “Жовтеньвугілля”; ВАТ “Рівненська авіакомпанія “Універсал-Авіа”; ВАТ “Феодосійська суднобудівна компанія “Море”; ВАТ “Білоцерківський завод ГТВ”; ВАТ “Кіровський завод по виготовленню виробів з металевих порошків”.

Змінені та доповнені плани санації ДП “ВО Знамя”, ВАТ “АК “Свема”, ВАТ “Оснастка”, ВАТ “Завод “Ніжинсільмаш”, ВАТ “Іллічівський рудоремонтний завод”, ВАТ “Сєверодонецький завод опорів”, ВАТ “Завод “Альбатрос”, ВАТ “Новогорлівський машинобудівний завод”.

Повернуто на доопрацювання плани санації: ДВАТ “Стахановпромтранс”, ВАТ “Новопсковське АТП 10909”, ДП “Хімпром”, ВАТ “Новороздільський завод складних мінеральних добрив”, ВАТ “Племінний завод “Розівський”, ВАТ “ДХК “Донбасвуглезбагачення”, ВАТ “Мелітопольський завод “Автокольорлит”, ВАТ “Завод “Ніжинсільмаш”, ДВАТ “Завод по ремонту гірничошахтного обладнання “Спутник”, ВАТ “Завод “Альбатрос”, “ВАТ “ФСК “Море”.

Були **погоджені плани санації** ВАТ: “Білоцерківський завод ГТВ”, “Радехівський комбінат хлібопродуктів”, “Червоноградський ремонтно-механічний завод”, “Завод “Прилив”, “Чорнорудка”, “АК “Свема”, “Рівненська авіакомпанія “Універсал-Авіа”, “Оснастка”.

Були **розглянуті мирові угоди** на таких ВАТ: “Макошинський завод “Сільгоспмаш”, “Криворізьке АТП 14100”, “Холдингова компанія “Краян”, “Бориславський НДІ “Синтез”, “Пульсар”, “УкрНДІ “Перетворювач”, “Сєверодонецький завод опорів”, “Шепетівське автотранспортне підприємство 16807” “НДМО “Діалір” та ДП “Агропромбуд” корпорації “Украгропромбуд”.

Повернуто на доопрацювання мирові угоди ВАТ: “Холдингова компанія “Краян”, “Пульсар”, “Сєверодонецький завод опорів”, “НДМО “Діалір” та ДП “Агропромбуд” корпорації “Украгропромбуд”.

Були **погоджені мирові угоди** ВАТ: “Макошинський завод “Сільгоспмаш”, “УкрНДІ “Перетворювач”, “Шепетівське автотранспортне підприємство 16807”

Відповідно до наказу Фонду від 16.10.06 № 1584 “Про затвердження плану заходів щодо посилення роботи ФДМУ та регіональних відділень по запобіганню банкрутству та забезпечення ефективних умов реалізації процедур відновлення платоспроможності підприємств боржників” Фондом постійно здійснюються такі заходи:

- готуються звернення, клопотання до господарських судів, комітету кредиторів щодо провадження у справах про банкрутство

- підприємств-боржників та забезпечується безпосередня участь представників Фонду у їх засіданнях ;
- вживаються заходи щодо підготовки та подання апеляційних і касаційних скарг до господарських судів у справах про банкрутство;
 - здійснюється моніторинг рішень господарських судів в частині призупинення приватизації підприємств боржників;
 - надаються пропозиції щодо призначення арбітражних керуючих розпорядниками майна, керуючими санацією, ліквідаторами при провадженні у справах про банкрутство підприємств, у статутних фондах яких частка державної власності перевищує 25 відсотків;
 - надаються пропозиції керуючому санацією та комітету кредиторів щодо концепції плану санації;
 - перевіряються на відповідність вимогам чинного законодавства проекти планів санації ;
 - створення міжвідомчих робочих груп для ознайомлення з ситуацією на підприємстві;
 - ведеться реєстр підприємств боржників.

Протягом звітнього періоду фахівці Фонду брали участь у міжвідомчих робочих групах, міжвідомчих комісіях, засіданнях комітету кредиторів та нарадах, а саме:

- у засіданні робочої групи стосовно вивчення причин заборгованості із виплати заробітної плати та розробки механізму її ліквідації на ВАТ АК “Свема”, ДП “Калійний завод”, ВАТ “Оріана”, ВАТ “Новороздільський завод складних мінеральних добрив”, ВАТ “Житомирський завод хімічного волокна”;
- у засіданні Спеціальної контрольної комісії ВРУ з питань приватизації щодо вивчення ситуації на державному підприємстві “Нікопольський трубний завод”;
- у роботі міжвідомчої робочої групи з вивчення проблемних питань фінансово-майнового стану ВАТ “Південний радіозавод”;
- у засіданні комісії з реструктуризації ВАТ “Кварцсамоцвіти”, на якому розглядався план реструктуризації ВАТ;
- у роботі міжвідомчої робочої групи з метою перевірки стану виконання заходів, передбачених планами санації підприємств Луганської області, а також ВАТ: “Росава”, “Білоцерківський завод гумових технічних виробів”, “АК “Свема”, “Куп’янський ливарний завод”, “Оснастка”, “Скіф”, “Новогорлівський машзавод”, “Донецький завод хімічних реактивів”, “Завод “Ніжинсільмаш”, “Житомирський завод хімічного волокна”;
- у роботі робочої групи з питань банкрутства з метою вивчення проблемних питань, пов’язаних з банкрутством ВАТ “Криворізьке АТП №14100”;
- у нарадах щодо:
 - стану справ на ВАТ “АК “Дніпроавіа” та “Коломиясільмаш”;

- передачі гуртожитків ВАТ “Євпаторіябуд” у комунальну власність;
- розгляду питань, пов’язаних із виконанням заходів плану санації ВАТ: “Коломиясільмаш”, “Льонотекс”, “Завод “Ніжинсільмаш” та ДП “Хімпром”;
- з питань погашення заборгованості зі страхових внесків до Пенсійного фонду державними підприємствами, щодо яких прийнято рішення про приватизацію, та господарськими товариствами з державною часткою у статутних капіталах;
- щодо проблемних питань управління об’єктами державної власності, розташованими в АР Крим та ВАТ: “Одеський завод “Центролит”, “Холдингова компанія “Краян”, “Науково-дослідний інститут магнітних носіїв інформації”, “Оріана”, “Південний радіозавод”, “УкрНДІ “Перетворювач”, “Феодосійська суднобудівна компанія “Море”, “Мелітопольський завод “Автокольорлит”, “Макіївський металургійний комбінат”, “Кварцсамоцвіти”, “Оснастка” та ЗАТ “Лукор”.

З метою захисту майнових інтересів держави під час проведення справ **про банкрутство** державних підприємств та господарських товариств з державною часткою більше 25 відсотків, які знаходяться в управлінні Фонду, протягом звітного періоду фахівці фонду брали участь у засіданнях суду з питань: ВАТ “Мелітопольський завод “Автокольорлит”, АТ МВО “Оріон”, ВАТ “Завод “Прилив”, ВАТ “Нікопольський прядильно-нитковий комбінат”, ВАТ “Феодосійський приладобудівний завод”, ВАТ “Херсонський бавовняний комбінат”, ВАТ “Чернігівський завод радіоприладів “ЧеЗаРа”, АХК “Укрнафтопродукт”, ВАТ “Росава”, ДП “Укренергокомплект”, ЗАТ “Національна енергетична компанія “Енергетика та паливо України”, ВАТ “Авіалінії Харкова”, ВАТ “Макіївський металургійний комбінат”, ВАТ “Мелітопольський верстатобудівний завод ім. 23 Жовтня”, ВАТ “Оріана”, ВАТ “Конотопський завод по ремонту дизель-потягів”, ВАТ “Білоцерківський завод ГТВ”, ДП “Український науково-дослідний інститут металургійного машинобудування “УкрНДІметалургмаш”, ДП “Укрконверс”.

12. Законодавче забезпечення процесів управління державною власністю

Фондом державного майна України постійно здійснюється робота щодо удосконалення приватизаційного законодавства з метою приведення його у відповідність до вимог часу та стратегії держави, забезпечення проведення індивідуальної, виваженої приватизації на засадах прозорості та відкритості, а також для підвищення ефективності процесів реформування власності.

Так, протягом 2008 року проведено значний обсяг робіт по підготовці низки важливих для сучасного етапу приватизації законопроектів, оновленню законодавства шляхом внесення змін до базових законів України з питань приватизації та управління державної власності.

Державні органи приватизації досі працюють в межах існуючої Державної програми приватизації на 2000-2002 роки, положення якої потребують перегляду та оновлення відповідно до сучасного стану розвитку ринкових перетворень, стратегічного курсу країни.

Протягом звітного періоду Фонд відповідно до доручень Уряду наполегливо та послідовно працював у напрямку створення сталої та ґрунтовної законодавчої бази, яка є основним чинником забезпечення прозорості та ефективності приватизаційних процесів, залучення інвестицій в економіку України.

Відповідно до рішення, прийнятого на засіданні Кабінету Міністрів України 23.01.2008 (протокол № 3), Фондом було підготовлено проекти Законів України “Про Державну програму приватизації на 2008-2010 роки” та “Про внесення змін до деяких законів України з питань приватизації”, якими передбачалося удосконалити, систематизувати процес приватизації, визначити умови та пріоритети приватизації на новий трирічний період.

Проекти в установленому порядку листом Фонду від 04.02.2008 № 10-18-1506 було внесено на розгляд Кабінету Міністрів України.

Згідно з рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року “Про забезпечення національних інтересів і національної безпеки у сфері приватизації та концептуальні засади їх реалізації”, яке затверджено Указом Президента України від 06.03.2008 № 200/2008, та відповідно до доручення Уряду Фондом було доопрацьовано вищезазначені законопроекти.

Законопроекти пройшли складний шлях врегулювання спірних позицій та погодження з міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади. Листом Фонду від 02.04.2008 № 10-18-4702 проекти подано до Кабінету Міністрів України.

За результатами проведеної роботи проекти схвалено Урядом та внесено до Верховної Ради України (zareєстровано 07.04.08 за № 2330 та № 2331).

На засіданні Верховної Ради України 03.06.2008 проекти Законів України “Про Державну програму приватизації на 2008-2012 роки” та “Про внесення змін до деяких законів з питань приватизації” прийнято за основу у першому читанні.

Слід зазначити, що 18 лютого 2009 року Верховна Рада України ухвалила в другому читанні Закон “Про Державну програму приватизації на 2009-2013 роки”.

Проект Закону України “Про Державну програму приватизації на 2009-2013 роки” передбачає затвердження Державної програми приватизації, яка відповідно до стратегії подальшого реформування державної власності, визначеної Указом Президента України від 06.03.2008 № 200/2008, щодо завершення приватизації як соціально-економічного проекту широкомасштабної реформи власності визначає цілі, пріоритети та умови приватизації державного майна на новий п’ятирічний період – 2009-2013 роки.

Метою Закону є підвищення соціально-економічної ефективності виробництва, забезпечення взаємопов’язаності стратегії приватизації державного майна із стратегією розвитку економіки України, перехід на програмні принципи ринкової трансформації у стратегічних галузях економіки, оптимізація частки державного сектору економіки, створення умов для підвищення ефективності діяльності підприємств, сприяння технологічному та управлінському оновленню підприємств, а також забезпечення коштів, отриманих від приватизації, для задоволення потреб подальшого розвитку суспільства.

Проект Програми окреслює основи та чинники проведення приватизації у визначений період.

Програмою запроваджується планування процесу приватизації, формування переліків об’єктів для включення їх у приватизаційний процес на підставі висновків та пропозицій уповноважених органів управління.

При цьому, до процесу приватизації у 2009-2013 роках включатимуться, насамперед, ті об’єкти, подальше перебування яких у державній власності неефективно (збиткові підприємства; дрібні пакети акцій, об’єкти незавершеного будівництва, окремо визначені об’єкти, що перебувають на балансах підприємств і подальше перебування яких у державній власності недоцільне).

Разом з тим, визначення високоліквідних об’єктів для приватизації має здійснюватися з урахуванням особливостей та впливу кожного підприємства на функціонування галузі.

Важливим аспектом нової Програми є те, що передбачається проведення приватизації об’єктів стратегічних галузей економіки країни відповідно до програм розвитку таких галузей, які затверджуватимуться Кабінетом Міністрів України і міститимуть галузеві особливості приватизації, зокрема, щодо термінів та способів приватизації об’єктів стратегічних галузей; здійснення приватизації важливих підприємств за індивідуальними планами, з визначенням особливих умов приватизації; визначення небезпечного для економічної незалежності України зростання частки іноземного капіталу у стратегічних галузях.

Проектом визначається порядок застосування способів приватизації, удосконалюються механізми продажу для забезпечення максимальної прозорості цих процесів через широке застосування конкурентних способів

приватизації (аукціонів, конкурсів з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону).

Особлива увага приділена особливостям приватизації об'єктів, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави або мають ознаки домінування на загальнодержавному ринку товарів (робіт, послуг) – група Г.

Продажу таких об'єктів передуватиме вивчення попиту на конкретний об'єкт приватизації, врахування кон'юнктури ринку, на основі чого визначатиметься спосіб продажу, який максимально врахує особливості кожного підприємства, що підлягає приватизації. Для таких об'єктів застосовуватиметься виважена процедура індивідуальної приватизації, яка забезпечить максимальне врахування особливостей відповідного об'єкта.

Проектом спрощено процедуру продажу об'єктів, які протягом останніх років залишаються нереалізованими на аукціонах, конкурсах, по яких відсутній попит покупців. Для таких об'єктів запроваджуються конкурентні способи прискореного продажу – аукціони за методом зниження ціни лоту та аукціони без оголошення ціни.

Програмою передбачено підвищення рівня інформованості потенційних покупців, розкриття повної інформації про умови продажу об'єктів приватизації, покупців, відомостей про хід і результати приватизації в Україні та за її межами.

Враховуючи нові підходи до процесу приватизації державного майна на сучасному етапі розвитку ринкових перетворень, визначені проектом Державної програми приватизації на 2009-2013 роки, разом з проектом Програми підготовлено **проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України з питань приватизації”**, який містить нову редакцію законів України “Про приватизацію державного майна” та “Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)”, а також зміни до законів України “Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва”, “Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі”.

Законопроектом передбачено:

- запровадження порядку планування процесу приватизації об'єктів державної власності, упорядкування процесу формування прогнозованих завдань;
- порядок, заходи, шляхи здійснення передприватизаційної підготовки об'єктів права державної власності;
- порядок приватизації об'єктів;
- визначення складу обмежень щодо розпорядження та використання майном, яке перебуває у процесі приватизації;
- чітке визначення способів приватизації, запровадження нових способів продажу державного майна (конкурси з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону, аукціони із зниженням ціни лоту, аукціони без оголошення ціни);
- удосконалення механізмів проведення способів продажу державного майна;

- відкритість та прозорість приватизації шляхом розміщення повної та достовірної інформації про всі етапи приватизації;
- трансформацію змісту зобов'язань покупців об'єктів приватизації відповідно до укладених договорів купівлі-продажу шляхом посилення відповідальності нових власників за результати господарювання приватизованих підприємств у післяприватизаційний період, забезпечення беззбиткової діяльності цих підприємств та сплати податків до бюджетів усіх рівнів;
- вдосконалення механізму та посилення державного контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу, укладених в процесі приватизації.

Проекти Законів України “Про Державну програму приватизації на 2009-2013 роки” та “Про внесення змін до деяких законів України з питань приватизації” є взаємопов'язаними та взаємоузгодженими між собою і складають єдиний пакет змін до законодавства з питань приватизації.

Прийняття підготовлених проектів сприятиме розвитку приватизаційного процесу, запровадженню ефективних механізмів та процедур приватизації, створенню чіткої та прозорої законодавчої бази як правової основи для здійснення реформування власності, залучення інвестицій в економіку України.

На засіданні Верховної Ради України 19 лютого 2009 року проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України з питань приватизації” не знайшов підтримки у сесійній залі і був відхилений.

У червні 2008 року введено в дію Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” від 03.06.2008 № 309. Прийнятим Законом внесено зміни до Земельного кодексу України, Закону України “Про приватизацію державного майна”, якими державним органам приватизації надано повноваження здійснювати продаж об'єктів приватизації разом з земельними ділянками, на яких вони розташовані.

Для забезпечення взаємоузгодженості приватизаційного законодавства, відповідно до доручень Кабінету Міністрів України, Фондом підготовлено пропозиції до проектів Законів України “Про Державну програму приватизації на 2009-2013 роки” та “Про внесення змін до деяких законів з питань приватизації”, **якими унормовуються питання продажу органами приватизації об'єктів приватизації разом із земельними ділянками.** Підготовлені пропозиції направлені Кабінету Міністрів України (лист від 11.06.2008 № 10-18-8308), Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (лист від 18.06.2008 № 10-18-8593) з метою врахування їх під час розгляду проектів Верховною Радою України у другому читанні.

Під час підготовки проектів Законів до другого читання на засіданні (10.12.2008) Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики пропозиції підтримано та включено до редакцій проектів.

З метою вдосконалення законодавства у галузі земельних відносин Фондом було підготовлено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” (в частині врегулювання проблемних питань в галузі земельних відносин), який листом від 10.11.2008 № 10-30-16235

направлено на розгляд до Міністерства охорони навколишнього природного середовища України.

Крім того, у 2008 році продовжувалась робота по удосконаленню Закону України “Про управління об’єктами державної власності”. Спільно з головним розробником – Міністерством економіки України опрацьовано проект Закону України **“Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління об’єктами державної власності”**, спрямований на підвищення ефективності управління державним майном.

Фондом внесено пропозиції до проекту (лист Фонду від 15.01.2008 № 10-18-376), які стосувалися чіткого визначення кола суб’єктів управління об’єктів державної власності; державного майна, що не увійшло до статутних фондів господарських товариств; удосконалення положень щодо здійснення функцій з управління державними корпоративними правами, контролю за діяльністю господарських структур.

Підготовлений законопроект було схвалено Урядом та внесено на розгляд Верховної Ради України. Проте, за результатами розгляду на засіданні Верховної Ради України 4 лютого 2009 року проект Закону України не знайшов підтримки у сесійній залі і був відхилений.

Протягом звітнього періоду проведено роботу по розгляду та опрацюванню законопроектів, які стосувалися внесення змін до базового законодавства з питань приватизації, а також визначення особливостей реформування окремих галузей економіки.

Фонд брав активну участь в опрацюванні проекту Закону України **“Про внесення змін до Закону України “Про приватизацію державного майна”**, розробленого Міністерством палива та енергетики України. Проект стосується виведення теплоелектроцентралей з переліку об’єктів, заборонених до приватизації. Проект спрямовано на поглиблення ступеню реформування та впорядкування відносин власності в електроенергетичній галузі, приведення об’єктів в екологічно- безпечний стан, стабілізацію їх виробничої діяльності та фінансово-економічного стану за рахунок створення умов залучення недержавних інвестицій. Фондом підтримано запропонований міністерством законопроект, який дозволить створити умови не тільки для виведення об’єктів галузі з кризового стану, але й провести широку модернізацію, технічне оновлення основних фондів, покращити роботу підприємств галузі (лист Фонду від 29.02.2008 № 10-18-2947).

Проекти Законів України “Про внесення змін до деяких Законів України (стосовно особливостей реформування авіаційної промисловості)” та “Про внесення змін до деяких Законів України (стосовно особливостей реформування оборонно-промислового комплексу)”, які підготовлені Міністерством промислової політики України та направлені Фонду для розгляду, визначають особливості реформування авіаційної промисловості та оборонно-промислового комплексу, шляхи виведення стратегічних галузей економіки України з кризового стану.

Для удосконалення положень проектів запропоновано врахувати в проектах вимоги Указу Президента України від 06.03.2008 № 200/2008 та рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року

“Про забезпечення національних інтересів і національної безпеки у сфері приватизації та концептуальні засади їх реалізації” в частині підходів до реформування стратегічних галузей та важливих для економіки держави об’єктів (лист від 06.08.2008 № 10-18-11087).

Спільно з Міністерством юстиції України головним розробником проекту Закону України **“Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації”**, доопрацьовано редакцію проекту з урахуванням висновків Секретаріату Президента України. Законопроект визначає шляхи реформування друкованих засобів масової інформації, засновниками яких є органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Пропозиції Фонду щодо реалізації повноважень органів влади в сфері реформування таких об’єктів, забезпечення узгодженості законодавства направлено Міністерству юстиції України (листи від 23.04.2008 № 10-18-6056, від 22.05.2008 № 10-18-7390).

За зверненням Державного комітету телебачення та радіомовлення України розглянуто проект Закону України **“Про внесення змін до деяких законів України щодо приватизації державного майна”**, яким, зокрема, пропонувалося законодавчо закріпити збереження цільового призначення книгарень і видавництв у випадку їх приватизації. Враховуючи те, що чинним законодавством з питань приватизації зазначене питання є врегульованим, Фондом не підтримано внесення таких змін (листи від 23.10.2008 № 10-18-15234 та від 31.10.2008 № 10-18-15814).

За результатами досягнутих 24 червня 2008 року домовленостей Голови Верховної Ради України, Прем’єр-міністра України та провідних політичних сил країни, відповідно до доручень Уряду Міністерством економіки України разом з іншими державними органами організовано підготовку проекту Закону України **“Про внутрішню і зовнішню політику України на період до 2010 року”**. Проект визначає основні пріоритети внутрішньої та зовнішньої політики України на період до 2010 року: у сфері соціально-економічної та гуманітарної політики, в тому числі врегулювання відносин власності та вдосконалення приватизаційної політики; у сфері розбудови системи державного управління; у сфері правової політики; національної безпеки і оборони України; зовнішньополітичної діяльності; чинники розбудови на цей період держави, громадянського суспільства.

Зазначений законопроект є важливим документом, який визначає стратегічні завдання Уряду за конкретними напрямками внутрішньої та зовнішньої політики, які можуть бути вирішені впродовж зазначеного періоду за участю парламенту.

Фондом підготовлено пропозиції до проекту щодо забезпечення національних інтересів і національної безпеки у сфері приватизації, забезпечення системності та послідовності проведення приватизації, прозорості, відкритості та аргументованості цього процесу, які в установленому порядку направлено до Міністерства економіки України (лист Фонду від 27.06.2008 № 10-18-9187).

Відповідно до доручення Першого віце-прем'єр-міністра України розглянуто проект Закону України **“Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо мінімізації негативних наслідків фінансової кризи для суб'єктів господарської діяльності”**, підготовлений Державним комітетом України з питань регуляторної політики та підприємництва, метою якого є подолання кризових явищ в економіці та мінімізація впливу фінансової кризи на мале та середнє підприємництво.

Для взаємоузгодженості законодавства, запобігання колізіям під час застосування механізмів і процедур перетворення, реорганізації та припинення суб'єктів господарювання, Фондом підготовлено пропозиції та зауваження до окремих положень проекту, які надано на адресу Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва (лист від 17.12.2008 № 10-18-18396). Запропоновано врегулювати порушені питання під час супроводження ідентичного проекту Закону України **“Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо мінімізації негативних наслідків фінансової кризи для суб'єктів господарської діяльності”**, який зареєстровано Верховною Радою України 02.12.2008 за № 3429 (лист від 29.01.2009 № 10-18-1244).

У 2008 році Фонд було залучено до розгляду та опрацювання підготовленого Міністерством юстиції України **проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо звернення Кабінету Міністрів України до судів загальної юрисдикції”**.

Зазначеним законопроектом вносяться зміни до Законів України **“Про Кабінет Міністрів України”**, **“Про управління об'єктами державної власності”**, **“Про приватизацію державного майна”**, згідно з якими Кабінету Міністрів України передбачається надати право звернення з позовами до суду щодо захисту майнових прав та інтересів держави в межах України та за її межами, у тому числі при здійсненні захисту майнових прав та інтересів держави при приватизації державного майна.

Фондом підготовлено висновки та зауваження до проекту щодо недоцільності внесення запропонованих змін до Закону України **“Про приватизацію державного майна”**. Питання захисту майнових прав та інтересів держави при приватизації державного майна на сьогодні законодавчо врегульовано. Тимчасовим положенням про Фонд державного майна України, затвердженим Постановою Верховної Ради України від 07.07.1992 № 2558-ХІІ, на Фонд покладені функції захисту майнових прав України на її території та за кордоном. Положеннями Закону України **“Про приватизацію державного майна”** на державні органи приватизації покладені функції здійснення захисту майнових прав державних підприємств, організацій, установ, а також акцій (часток, паїв), що належать державі, на території України та за її кордоном. Тобто захист інтересів держави у вирішенні майнових питань в процесі приватизації чинним законодавством віднесено до функцій та повноважень Фонду державного майна України.

Відповідні матеріали до проекту, позицію Фонду із зазначеного питання направлено Міністерству юстиції України (листи Фонду від 17.05.2008 № 10-18-7129 та від 30.05.2008 № 10-18-7819).

Крім того, у 2008 році розглянуто та опрацьовано проекти Законів, які стосувалися врегулювання різноманітних питань: господарської діяльності, капітального будівництва у вугільній промисловості, банкрутства, орендних відносин, концесії, охорони культурної спадщини, інвестиційної діяльності, правового режиму військового майна, діяльності підприємств електроенергетики, проведення аукціонів, структури міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, декларування доходів, цивільного захисту, регіональної політики, тощо. Проекти надходили від міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Протягом 2008 року Фондом розглянуто **118** проектів законодавчих актів, з яких **опрацьовано 56** законопроектів; **опрацьовано та узгоджено 28** законопроектів, **3** проекти постанов та **1** проект розпорядження Кабінету Міністрів України; **опрацьовано та підготовлено висновки** до **34** законопроектів, **7** проектів постанов та **1** проект розпорядження Кабінету Міністрів України.

13. Взаємодія з Верховною Радою України

Організація роботи з Верховною Радою України є одним з ключових напрямків роботи Фонду державного майна України, оскільки Фонд підзвітний і підконтрольний Верховній Раді України. Зміст цієї роботи полягає у налагодженні конструктивного співробітництва з комітетами Верховної Ради України, депутатськими фракціями, а також з окремими народними депутатами з метою якісної підготовки законодавчих актів з питань, що відносяться до компетенції Фонду, та прискорення їх проходження у Верховній Раді України.

Фондом постійно здійснюються заходи щодо супроводження розгляду в депутатських фракціях (групах), у комітетах Верховної Ради України та на її пленарних засіданнях законопроектів, головним розробником яких є Фонд, а також таких, що належать до його компетенції.

У результаті проведеної роботи народні депутати України прийняли в першому читанні за основу два законопроекти, внесені Кабінетом Міністрів України, які розробив Фонд: “Про Державну програму приватизації на 2008-2012 роки”(реєстр. № 2330) та “Про внесення змін до деяких законів України з питань приватизації” (реєстр. № 2331), яким пропонується викласти в новій редакції базові приватизаційні закони “Про приватизацію державного майна”, “Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)”, а також зміни до Законів України “Про особливості приватизації об’єктів незавершеного будівництва”, “Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі”.

Слід зазначити, що 18 лютого 2009 року Верховна Рада України ухвалила в другому читанні Закон “Про Державну програму приватизації на 2009-2013 роки”.

Президент України підписав три закони, ухвалені Верховною Радою України в цілому, які супроводжувалися Фондом:

- “Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків” № 500-VI від 04.09.2008, який спрямований на забезпечення реалізації конституційного права на житло громадян, які тривалий час проживають у гуртожитках, зокрема, шляхом надання їм дозволу на приватизацію займаної ними жилої площі, переведення гуртожитків, у яких проживають робітники та службовці, до соціальних гуртожитків;
- “Про перелік пам’яток культурної спадщини, які не підлягають приватизації” № 574-VI від 23.09.2008. Законом затверджено Перелік пам’яток культурної спадщини, що не підлягають приватизації;
- “Про акціонерні товариства” № 514-IV від 17.09.2008. Закон визначає порядок створення та припинення діяльності акціонерних товариств, їх правовий статус, права та обов’язки акціонерів.

Протягом 2008 року Голова Фонду та заступники Голови Фонду взяли участь в 46 засіданнях комітетів Верховної Ради України, де було розглянуто 58 законопроектів, що належать до компетенції Фонду.

Комітетом Верховної Ради України з питань економічної політики було підтримано внесені Кабінетом Міністрів України та розроблені Фондом законопроекти “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” (щодо орендних відносин) (реєстр. № 0903), “Про Державну програму приватизації на 2008-2012 роки” (реєстр. № 2330) та “Про внесення змін до деяких законів України з питань приватизації” (реєстр. № 2331).

Також Комітет підтримав пропозиції Президента України до Законів України “Про Фонд державного майна України” (реєстр. № 0859) та “Про внесення зміни до статті 30 Закону України “Про приватизацію державного майна” щодо гарантійного платежу (застави) у випадку звернення позивача до суду про призупинення або припинення приватизації об’єктів або пакетів акцій” (реєстр. № 0869), внесених народними депутатами, в розробці яких брав участь Фонд, а також підтримав проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про особливості приватизації об’єктів незавершеного будівництва” (реєстр. № 0902), до розробки якого теж був залучений Фонд.

Протягом звітнього періоду на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики підтримано у першому читанні за основу законопроекти, внесені Кабінетом Міністрів України:

- “Про доповнення до статті 9 Закону України “Про оренду державного і комунального майна” (щодо книговидавничої справи) (реєстр. № 2594);
- “Про внесення змін до Закону України “Про перелік об’єктів права державної власності, що не підлягають приватизації” (реєстр. № 2657);
- “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про господарські товариства” (реєстр. № 3285);
- “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” (щодо формування статутних капіталів господарських товариств) (реєстр. № 2639).

Представники Фонду взяли участь у засіданні “круглого столу” на тему: “Про подальше вдосконалення законодавства щодо забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків”, організованому Комітетом Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики.

Фондом організовано ефективну співпрацю з комітетами Верховної Ради України, депутатськими фракціями у Верховній Раді України щодо доопрацювання з урахуванням пропозицій Президента України та якнайшвидшого прийняття Закону України “Про Фонд державного майна України” та стосовно пропозицій Фонду до проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2008 рік” та деяких інших законодавчих актів України” (№ 659-VI від 12.12.2008) та “Про Державний бюджет України на 2009 рік”(№ 835-VI від 26.12.2008).

Направлено відповідальних осіб за супроводження та представлення позиції Фонду щодо пропозицій Президента України до Закону України “Про Фонд державного майна України” для участі у робочій групі, утвореній в

Комітеті Верховної Ради України з питань економічної політики за участю представників Секретаріату Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства юстиції України, Фонду державного майна України.

На засіданнях Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації розглянуто питання про відповідність чинному законодавству розпоряджень Кабінету Міністрів України від 16.01.2008 № 81-р “Про перелік господарських товариств, державні пакети акцій (частки) яких підлягають першочерговому продажу в 2008 році” та від 06.02.2008 № 248-р “Про перелік господарських товариств, державні пакети акцій (частки) яких підлягають продажу у 2008 році разом із земельними ділянками, на яких вони розташовані”, а також про стан контролю Фондом виконання покупцями умов договорів купівлі-продажу об’єктів приватизації, в тому числі ВАТ “КГМК “Криворіжсталь”.

За звітний період Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації провела два виїзних засідання на ДП “Нікопольський трубний завод” та на ВАТ “КГМК “Криворіжсталь”, у яких взяли участь заступники Голови Фонду.

У червні 2008р. на засіданні Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації Головою Фонду поінформовано народних депутатів про діяльність Фонду та хід виконання Державної програми приватизації у 2007 році.

Також на засіданні Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації відбувся розгляд питання про повернення у державну власність акцій підприємств за рішеннями судів (ВАТ ХК “Луганськтепловоз”, ВАТ “Нікопольський завод феросплавів”).

Напередодні кожного пленарного тижня проводиться аналіз законопроектів, що належать до компетенції Фонду, та вживаються заходи щодо забезпечення врахування позиції Фонду про недоцільність тих законопроектів, реалізація яких матиме негативні наслідки для соціально-економічного розвитку держави.

Підготовлено та направлено Кабінету Міністрів України 47 довідок про позицію Фонду державного майна України стосовно законопроектів, включених до порядку денного другої та третьої сесій Верховної Ради України шостого скликання, які відносяться до компетенції Фонду.

Здійснюється постійний моніторинг проходження законопроектів з питань компетенції Фонду у Верховній Раді України і оперативно інформується керівництво Фонду та структурні підрозділи про їх стан. На даний час вищезазначений моніторинг включає в себе 70 проектів законодавчих актів.

Протягом 2008 року Фондом проаналізовано **258 звернень та 2 запити народних депутатів України**, на які було надано змістовні відповіді, а також передбачено заходи щодо врегулювання ситуації. Переважна більшість звернень та запитів стосувалася питань приватизації, оренди конкретних об’єктів, а також управління державним майном. Узагальнену інформацію направлено в усі фракції Верховної Ради України.

14. Організаційно-кадрове забезпечення діяльності Фонду

Фонд протягом 2008 року організовував та здійснював кадрову роботу, виходячи з основних завдань, що стоять перед органами приватизації.

Формування організаційної структури центрального апарату і регіональних відділень Фонду та його кадрове забезпечення здійснювалось виходячи з вимог Закону України “Про державну службу”, Кодексу законів про працю України, Державної програми приватизації та інших нормативних актів.

Штатний розпис і структура центрального апарату Фонду на 2008 рік погоджені Міністерством фінансів України та введені в дію з 01.02.2008. Введено в дію 6 переліків змін у штатному розписі центрального апарату Фонду.

Гранична чисельність працівників Фонду становить 3092 працівника, в тому числі:

- в 26 структурних підрозділах центрального апарату – 780;
- в 26 регіональних відділеннях – 2312.

Протягом 2008 року проведено 5 конкурсів на зайняття вакантних посад (прийнято на роботу 76 чол., звільнено – 85 чол.).

Здійснено комплекс заходів щодо забезпечення ефективної роботи персоналу центрального апарату та регіональних відділень Фонду, забезпечувалось підвищення кваліфікації працівників державних органів приватизації, вжито необхідних заходів щодо організації міжнародних зв'язків, а саме:

- підготовлено, затверджено і подано до Голодержслужби кадровий резерв на керівні посади центрального апарату Фонду на 2008 рік;
- підготовлено і подано до Держкомстату річні звіти з кадрових питань та щорічний звіт про кандидатів наук;
- проведено підготовчу роботу та участь у 61 зустрічі з іноземними представниками з 21 країни, зокрема: 33 зустрічі за участю Голови Фонду, 15 зустрічей - заступників Голови Фонду, 13 зустрічей підготовлено структурними підрозділами Фонду;
- оформлено відрядження за кордон керівників Фонду (загальна кількість відряджень – 7 до 4-х країн);

Серед інших важливих напрямків діяльності Фонду здійснено комплекс заходів з питань навчання та підвищення кваліфікації працівників державних органів приватизації для ефективного та якісного виконання поставлених перед ними завдань, а саме:

- організовано та проведено 50 семінарів, на яких підвищили кваліфікацію 718 працівників Фонду, в тому числі в рамках Консультаційного проекту Уряду Німеччини з питань приватизації організовано та проведено семінар-нараду, на якому підвищили кваліфікацію 139 працівників. Проведено 5 семінарів з питань приватизації та організовано 1 професійно-освітню поїздку до Федеративної Республіки Німеччина, під час яких підвищили

кваліфікацію 254 особи (40 з центрального апарату та 192 з регіональних відділень);

- у вищих навчальних закладах навчаються 53 держслужбовці Фонду. Першу вищу освіту отримують 15 працівників, другу – 38, в аспірантурах навчається 7 спеціалістів, магістратурах – 29;
- у магістратурах Головного управління державної служби України, в Національній академії державного управління при Президентові України та її регіональних інститутах навчається 41 працівник Фонду;
- у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції (Дипломатичній академії) навчаються 2 держслужбовця центрального апарату Фонду. Крім того, протягом звітного періоду 35 держслужбовців підвищили кваліфікацію в Інституті підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при Президентові України, а також 3 держслужбовці підвищили кваліфікацію на постійно діючому семінарі в Міністерстві юстиції України;
- за усіма видами (підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації) навчалось 252 держслужбовці центрального апарату Фонду, зарахованих до кадрового резерву, а саме: за магістерськими програмами – 6 осіб; здобували другу вищу освіту – 6 осіб; підвищували кваліфікацію на короткотермінових фахових семінарах – 240 осіб;
- з метою просування по службі 32 держслужбовці центрального апарату пройшли стажування на відповідні вакантні посади (28 були на них призначені, а 4 – занесені до кадрового резерву через відсутність вакансій), 36 осіб, прийнятих на державну службу, пройшли стажування згідно з планами входження в посаду;
- виробничу міжкурсову і переддипломну практику в структурних підрозділах центрального апарату Фонду пройшли 9 студентів вищих навчальних закладів.

15. Виявлення, запобігання та усунення порушень чинного законодавства. Захист державних інтересів у судах

З метою контролю за дотриманням чинного законодавства в процесі приватизації Фонд із залученням правоохоронних та контролюючих органів проводить планові комплексні перевірки регіональних відділень Фонду за напрямками:

- проведення оцінки об'єктів приватизації;
- фінансово-господарська діяльність;
- збереження та використання майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств;
- стан орендних відносин;
- претензійно-позовна робота;
- контроль за виконанням умов договорів купівлі-продажу.

На виконання п.164 чинної Державної програми приватизації на 2000-2002 роки, а також вимог постанови Кабінету Міністрів України від 22.05.2002 № 685 “Про здійснення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади внутрішнього фінансового контролю” Фондом проводяться ревізії окремих питань фінансово-господарської діяльності регіональних відділень ФДМУ.

За результатами ревізій складаються акти та розробляються заходи щодо усунення недоліків, які мали місце в роботі регіональних відділень.

На виконання плану проведення ревізій окремих питань діяльності регіональних відділень ФДМУ, працівниками Фонду було проведено **сім ревізій окремих питань діяльності Регіональних відділень ФДМУ по Волинській, Миколаївській, Полтавській, Чернігівській, Київській, Закарпатській областях та Регіонального відділення ФДМУ в АР Крим та м. Севастополі.**

Відповідно до наказів Фонду від 17.01.2008 № 59, від 10.04.2008 № 410, від 20.05.2008 № 581 проведено ревізії окремих питань діяльності Регіональних відділень ФДМУ по Волинській, Полтавській та Чернігівській областях за 2004-2007 рр.

Відповідно до наказу від 17.01.2008 № 60 проведено ревізію окремих питань діяльності Регіонального відділення ФДМУ по Миколаївській області за 2005-2007 рр.

Відповідно до наказів Фонду від 29.08.2008 № 1001, № 1002 та від 24.09.2008 № 1111 проведено ревізії окремих питань діяльності Регіональних відділень ФДМУ по Київській, Закарпатській областях та Регіонального відділення ФДМУ в АР Крим та м. Севастополі за 2006 – перше півріччя 2008 року.

За період, що перевірявся, фактів нецільового використання коштів Регіональних відділень ФДМУ по Волинській, Миколаївській, Полтавській, Чернігівській, Київській, Закарпатській областях та Регіонального відділення ФДМУ в АР Крим та м. Севастополі не встановлено.

Разом з тим, Регіональними відділеннями ФДМУ по Волинській, Миколаївській, Полтавській, Чернігівській, Київській, Закарпатській областях та Регіональним відділенням ФДМУ в АР Крим та м. Севастополі допущено ряд недоліків, які частково були усунені у ході перевірок. На виконання наказів Фонду державного майна України від 26.02.2008 № 229 “Про результати ревізії окремих питань діяльності Регіонального відділення ФДМУ по Волинській області”, від 06.03.2008 № 278 “Про результати ревізії окремих питань діяльності Регіонального відділення ФДМУ по Миколаївській області”, від 17.05.2008 № 561 “Про результати ревізії окремих питань діяльності Регіонального відділення ФДМУ по Полтавській області”, від 04.11.2008 № 1312 “Про результати ревізії окремих питань діяльності Регіонального відділення ФДМУ по Київській області”, від 29.08.2008 № 1002, від 21.10.2008 № 1229 “Про результати ревізії окремих питань діяльності Регіонального відділення ФДМУ по Закарпатській області” та наказу від 13.11.2008 № 1347 “Про результати ревізії окремих питань діяльності Регіонального відділення ФДМУ в АР Крим та м. Севастополі” регіональними відділеннями розроблено плани заходів щодо усунення виявлених недоліків.

Комісією у складі фахівців центрального апарату Фонду з виїздом на місце згідно з розробленою програмою **проведено перевірку стану усунення порушень, виявлених у ході ревізії окремих питань діяльності Регіонального відділення ФДМУ по Донецькій області**, відповідно до наказу Фонду від 13.09.2007 № 1485.

Перевіркою встановлено, що у порушення вимог п. 4 Постанови Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 № 1078 “Про затвердження порядку проведення індексації грошових доходів населення” працівникам регіонального відділення при нарахуванні заробітної плати у вересні і жовтні 2007 року у результаті неправильного застосування індексів споживчих цін (замість індексів за вересень і жовтень застосовувався індекс за серпень 2007 року) була помилково проведена індексація грошових доходів. Вказане порушення призвело до недоплати працівникам регіонального відділення у вересні і жовтні 2007 року грошових коштів у сумі 2150,16 грн. За результатами перевірки у квітні 2008 року відділом фінансово-бухгалтерської роботи і обліку доходів та видатків Регіонального відділення по Донецькій області виконано перерахунок заробітної плати та здійснена виплата донарахованих коштів.

З метою здійснення контролю за ефективністю використання нежитлових будинків та приміщень у м. Києві, які належать до державної власності й перебувають у користуванні міністерств, відомств, інших центральних органів виконавчої влади та підвідомчих їм установ та організацій (розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.10.2002 № 605-р, від 27.07.2005 № 292-р), та на виконання наказів Фонду державного майна України “Про перевірку використання державного майна” від 22.01.2008 № 80 та від 05.02.2008 № 151 проведено перевірку:

1. Державного комітету лісового господарства України.
2. Державного комітету України по водному господарству.
3. Міністерства промислової політики України.
4. Міністерства аграрної політики України.

На сьогодні тривають перевірки підприємств Міністерства аграрної політики України, в тому числі і самого міністерства.

Перевірено 76 підприємств Міністерства промислової політики України (84 % загальної кількості), з яких 19 підприємств ліквідовано або неможливо встановити їх місце розташування, по 14 підприємствах триває перевірка.

Матеріали по перевірках **Українського державного виробничого підприємства “Ізотоп”** направлено до Генеральної Прокуратури України для вжиття відповідних заходів реагування.

Матеріали по перевірках ДП **“Державний інститут комплексних техніко-економічних досліджень”** направлено до Генеральної Прокуратури України, Головного контрольно-ревізійного управління України, Міністерства промислової політики України та Регіонального відділення ФДМУ по м. Києву для вжиття відповідних заходів реагування.

З метою зміцнення фінансової дисципліни та вдосконалення роботи ФДМУ у сфері внутрішнього фінансового контролю за законним і ефективним використанням бюджетних коштів і державного майна утворено робочу групу з перевірки використання бюджетних коштів в центральному апараті ФДМУ, зокрема договірних відносин між Фондом і ТОВ “Київтехсервіс”.

Під час перевірки розглядалися такі питання:

- виконання заходів щодо усунення недоліків, встановлених попередніми перевірками;
- дотримання чинного законодавства при укладенні договорів оренди;
- надання дозволів на поліпшення орендованого майна;
- дотримання чинного законодавства при укладенні договорів купівлі-продажу автомобілів;
- стан розрахунків за договорами, у тому числі за комунальні платежі.

На підставі звернення Головного управління по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю Служби безпеки України фахівцями Фонду проведено документальну перевірку та вивчено ситуацію, яка склалася навколо повернення із оренди **цілісного майнового комплексу орендного підприємства “Київське ремонтно-налагоджувальне управління”** (далі – ОП “КРНУ”).

Відповідно до вимог чинного законодавства повернення державі майна, що перебувало в орендному користуванні, передбачено шляхом створення нового державного підприємства або приєднання цього майна до діючого (іншого) державного підприємства, при цьому зазначені організаційно-правові рішення приймаються органом управління відповідного майна після здійснення процедури повернення.

Правонаступником органу управління орендованого майна ОП “КРНУ” є Міністерство палива та енергетики України.

У переліку майна, що повертається з орендного користування, є об’єкти, які змінили форму власності (нежитлові приміщення, визнані Господарським судом м. Києва власністю ЗАТ “ЕЛПО”, та житлові квартири, приватизовані їх

мешканцями). Такі обставини, на думку Мінпаливенерго, перешкоджають підписанню акта приймання-передачі майна.

Проведення нової інвентаризації майна, що повертається з орендного користування ОП “КРНУ”, як на цьому наполягає Мінпаливенерго, неможливо тому, що до складу інвентаризаційної комісії повинні входити керівник і головний бухгалтер орендаря, а ОП “КРНУ” протягом значного часу не веде господарської діяльності, трудового колективу та керівництва не існує.

У результаті опрацювання матеріалів встановлено, що Регіональне відділення ФДМУ по Київській області вживає відповідних заходів з метою повернення майна ОП “КРНУ”.

На підставі звернення Прокуратури Житомирської області Фондом державного майна України проведено документальну перевірку обставин приватизації частини будівлі колишнього ресторану “Смоленськ” у м. Житомирі.

У результаті опрацювання матеріалів встановлено, що продаж частини будівлі колишнього ресторану “Смоленськ” здійснено Регіональним відділенням ФДМУ по Житомирській області на підставі звернення Житомирської обласної ради, за яким орган місцевого самоврядування просив укласти договір купівлі-продажу частини будівлі колишнього ресторану “Смоленськ” за ціною і відповідно до умов, встановлених органами судової влади та відповідного рішення господарського суду.

На підставі звернення Служби безпеки України, відповідно до наказу Фонду державного майна України від 13.03.2008 № 297, робочою групою у складі працівників Фонду державного майна України та Регіонального відділення ФДМУ АР Крим та м. Севастополі здійснено перевірку фактів щодо можливого незаконного відчуження об’єкта незавершеного будівництва – будівель і споруд промислової бази комбінату залізобетонних виробів, розташованого за адресою: м. Севастополь, хутір Молочний.

Перевіркою встановлено, що відчуження зазначеного об’єкта незавершеного будівництва відбулося Регіональним відділенням ФДМУ в АР Крим та м. Севастополі з порушенням чинного законодавства. Виявлено порушення Законів України “Про оренду державного та комунального майна”, “Про особливості приватизації об’єктів незавершеного будівництва”, “Про приватизацію невеликих державних підприємств”, “Про Державний бюджет України на 2007 рік” та Методики оцінки вартості майна під час приватизації. Матеріали перевірки направлено на адресу Служби безпеки України.

На виконання наказу ФДМУ від 21.04.2008 № 479 було створено міжвідомчу робочу групу у складі фахівців Фонду, представників Запорізької ОДА, Запорізької міської ради, ТОВ “Юридична компанія “Юрресурс” з метою вивчення проблемних питань **ВАТ “Мелітопольський завод “Автокольорит”**.

Відповідно до затвердженого плану заходів робоча група перевірила стан справ на ВАТ “Мелітопольський завод “Автокольорит”.

Зокрема здійснено:

- перевірку результатів останньої повної інвентаризації майна товариства;

- аналіз показників фінансово-господарської діяльності ВАТ за 2006-2007 роки;
- аналіз показників виробничої діяльності товариства за 2006-2007 роки та I квартал 2008 року;
- аналіз майнового стану ВАТ;
- аналіз судового розгляду справи про банкрутство ВАТ;
- перевірку установчих документів суб'єктів господарювання, створених на базі майна ВАТ “Мелітопольський завод “Автокольорлит”, та їх фінансової звітності за 2007 рік та I квартал 2008 року.

На виконання наказу ФДМУ від 02.07.2008 № 766 “Про перевірку ДП **“Кремнійполімер”** робочою групою у складі працівників центрального апарату Фонду, Регіонального відділення ФДМУ по Запорізькій області та представника Запорізької ОДА з виїздом на місце вивчено окремі питання діяльності ДП “Кремнійполімер”.

Відповідно до затвердженої програми перевірки робоча група перевіряла фінансово-господарську діяльність підприємства, додержання вимог законодавства у сфері управління державним майном, орендних відносин та при відчуженні об'єктів державної власності, стан управління корпоративними правами підприємства.

Про встановлені порушення Закону України “Про управління державної власності” Фонд направив листа на адресу Прокуратури Запорізької області 29.08.2008 за № 10-26-12307 для відповідного реагування.

Фондом державного майна України опрацьовано пакет документів, скерований Генеральною Прокуратурою України на предмет перевірки законності дій посадових осіб Регіонального відділення ФДМУ по Київській області під час проведення конкурсу з продажу 71,379 % пакета акцій **ВАТ “Заліське”**.

Процес проведення конкурсу зазначеного пакета акцій вийшов за межі двосторонніх відносин між суб'єктами господарювання – Регіонального відділення ФДМУ по Київській області та ТОВ “Новий Континент” і розглядався в судовому порядку.

Відповідно до статей 7 та 11 Закону України “Про судоустрій України” правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються. Судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання усіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, об'єднаннями громадян та іншими організаціями, громадянами та юридичними особами на всій території України.

Фонд державного майна України не був стороною судового процесу, тому не мав будь-яких підстав впливати на рішення суду.

Фонд провів перевірку дотримання вимог чинного законодавства під час передачі в оренду об'єктів нерухомості в м. Севастополі, які перебувають на балансі ДП **“Придніпровська залізниця”** та розташовані на території м. Севастополя.

У ході перевірки встановлено, що Регіональним відділенням ФДМУ в АР Крим та м. Севастополі укладено 57 договорів оренди державного майна, які знаходяться на балансі ДП “Придніпровська залізниця”.

Також встановлено, що є порушення:

- вимог п. 5 ст. 75 Господарського кодексу України (в частині, що державне підприємство не має права безоплатно передавати належне йому майно іншим юридичним особам);
- ст. 136 Господарського кодексу України (в частині, що власник майна, закріпленого на праві господарського відання за суб’єктом підприємництва, здійснює контроль за використанням та збереженням належного йому майна);
- ст. 1 Закону України “Про управління об’єктами державної власності” (в частині, управління об’єктами державної власності – здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб’єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об’єктів пов’язаних з володінням і розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб).

Сума недоотриманих коштів від оренди державного майна може бути встановлена тільки після проведення незалежної експертної оцінки. Матеріали перевірки направлено на адресу Служби безпеки України для відповідного реагування.

У зв’язку із зверненням Головного управління по боротьбі із корупцією та організованою злочинністю Служби безпеки України Фондом створено робочу групу з виїздом на місце з метою перевірки дотримання вимог чинного законодавства під час передачі в оренду об’єктів нерухомості, які перебувають на балансі ДП “Бердянський морський торговельний порт”. Матеріали перевірки направлено на адресу Служби безпеки України для відповідного реагування.

Фондом на виконання запиту Прокуратури Дніпропетровської області створено робочу групу з метою перевірки дотримання вимог чинного законодавства посадовими особами Регіонального відділення ФДМУ по Дніпропетровській області при приватизації ВАТ “П’ятихатський елеватор” та приватизації незавершеного будівництва “Крупзавод кукурудзяної крупи” з метою недопущення нанесення державі збитків. Матеріали перевірки будуть направлені на адресу Прокуратури Дніпропетровської області.

З метою забезпечення **конкурентності, справедливості, неупередженості та контролю за проведенням конкурсів** фахівці Фонду постійно беруть участь в роботі конкурсних комісій з продажу пакетів акцій господарських товариств на конкурсах з елементами аукціону.

Протягом 2008 року Фондом активно здійснювалася **претензійно-позовна робота щодо захисту інтересів держави**. На даний час працівники Фонду беруть активну участь у розгляді понад **1200 судових справ**.

Фонд бере участь в різних процесуальних статусах (позивач, відповідач, третя особа). Необхідно зазначити, що непоодинокими є випадки, коли Фонд

залучається судом для надання роз'яснень, які мають в подальшому вирішальну роль при винесенні рішення та сприяють посиленню захисту позиції Держави загалом.

Однак є випадки, коли судами ігноруються наявні порушення прав та інтересів Фонду, і залучення до участі у справах не має місця. Наприклад, негативною тенденцією є спонукання всупереч нормам Закону України "Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)" саме регіональних відділень ФДМУ до включення відповідного майна до переліків об'єктів, які підлягають продажу на аукціоні, за конкурсом, а також шляхом викупу. Вбачається, що судами не враховується надане чинним законодавством право й обов'язок виключно Фонду державного майна України щодо затвердження за поданням органів приватизації переліків об'єктів, які перебувають, відповідно, у державній власності і підлягають приватизації. В свою чергу Фонд вживає заходів щодо недопущення втручання судів у діяльність державних органів приватизації у вищевказаний спосіб.

Залишається актуальним вплив на реалізацію державою в особі Фонду своїх прав власника через судові органи у спосіб отримання особами, які не мають безпосереднього зв'язку з приватизаційними процесами, рішень та ухвал, які обмежують відповідні права держави. У результаті вказаних дій судами зупиняються на невизначений строк процеси проведення розпочатих конкурсів, аукціонів, тендерів. Крім того, зупиняється виконання умов укладених договорів, оскаржуються етапи проведення та результати конкурсів, аукціонів, тендерів.

Поширеним є спонукання Фонду до вчинення будь-яких дій, зокрема, визнання того чи іншого претендента учасником конкурсу, аукціону, тендеру; зобов'язання укладання договору купівлі-продажу чи оренди певною особою, тощо. Крім того, часто судами виносяться рішення на користь юридичних чи фізичних осіб, за якими визнають право на приватизацію чи оренду об'єктів державної власності.

Вбачається, що практика перебирання не властивих суду функцій чи повноважень, які віднесені до компетенції органу приватизації, та втручання в діяльність Фонду не є законною, тому зі свого боку Фонд вживає дієвих заходів з метою недопущення закріплення негативної судової практики. Здійснення Фондом захисту прав і інтересів держави наполегливо відбувається в усіх судових інстанціях, враховуючи право звернення у передбачених законодавством випадках до Верховного Суду України.

Проблемним залишається підвищення ефективності захисту з огляду на помилковість визначення судами підсудності певних категорій справ: непоодинокими є випадки, коли суди касаційних інстанцій змінюють підсудність, направляють справу на новий розгляд, що в свою чергу затягує настання факту захисту чи відновлення прав та/або інтересів держави.

Необхідно звернути увагу, що з метою належного і своєчасного виконання завдань щодо захисту державних майнових інтересів Фонд співпрацює з органами державної влади, прокуратури та правоохоронними органами, що дозволяє на законних підставах більш всебічно підходити до методів та способів захисту майнових інтересів держави (в тому числі в частині

виявлення, запобігання ймовірним порушенням). Зокрема, вказана вище співпраця є особливо важливою в сфері протидії рейдерським захопленням.

Так, у 2008 році була проведена друга спроба рейдерського захоплення ВАТ “Телевізійний завод “Славутич”, пакет 96,4 % акцій якого належить державі в особі Фонду, шляхом подання позову до Господарського суду м. Києва про стягнення з заводу 13,85 млн. грн. по підроблених документах.

На сьогодні залишається такий спосіб впливу на приватизаційні процеси, а також на державні органи приватизації, як необґрунтоване застосування судами заходів забезпечення позову. При чому в даному випадку судами не дотримується принцип процесуальної рівності сторін, рівності перед законом і судом. Продовжується практика забезпечення позову судом у випадках відсутності доцільності, обґрунтованості та причинного зв'язку з самим предметом спору, правовідносинами, які розглядаються судом.

Фонд проводить активну роботу по врегулюванню питань права власності на об'єкти нерухомого майна, до якого слід застосовувати процедури, що передбачені міжнародними договорами. Зокрема, ст. 1 Закону України “Про підприємства, установи, організації союзного підпорядкування, що розташовані на території України” передбачає, що майно та фінансові ресурси підприємств, установ, організацій та інших об'єктів союзного підпорядкування, розташованих на території України, є державною власністю України. Проте, у тому випадку, коли підприємства, установи, організації знаходяться за межами території України, а їх майновий комплекс (пансіонат, санаторій і т.д.) знаходиться в Україні, слід застосовувати відповідний порядок врегулювання, який передбачений Угодами про взаємне визнання прав та врегулювання відносин власності, які укладено, зокрема, між Україною та Російською Федерацією, Україною та Республікою Молдова.

Однак, при вирішенні спорів суди не зважають на норми вказаного закону та Угоди і врегульовують права власності на спірні об'єкти в порядку загальних норм цивільного законодавства, не зважаючи на наявність норм міжнародного права.

Враховуючи, що одним з принципів і пріоритетів приватизації в Україні є забезпечення соціальної захищеності та рівності прав участі громадян України у процесі приватизації, Фонд займає активну позицію стосовно вирішення проблем приватизації гуртожитків, що в свою чергу сприяє захисту прав громадян на житло.

Наведені проблеми не є вичерпними і в кожному конкретному випадку існує і багато інших важливих питань, які також потребують відповідного регулювання. Насамперед це необхідність прийняття Закону України “Про Фонд державного майна України”, що буде тим важелем, який відчутно посилить та буде сприяти підвищенню ефективності захисту інтересів і прав держави Фондом державного майна України.

Фондом проведено значний обсяг роботи по розгляду звернень громадян, аналізу стану роботи зі зверненнями громадян у центральному апараті та регіональних відділеннях.

За звітний період Фондом отримано та розглянуто **1711 звернень** громадян, у тому числі від:

- Секретаріату Президента України – 62;
- Верховної Ради України – 7;
- Кабінету Міністрів України – 82;
- народних депутатів України – 31;
- від інших органів – 85;
- безпосередньо від громадян поштою – 1444.

Серед звернень громадян до ФДМУ індивідуальні звернення становили 1434, а колективні – 277.

Розгляд та відповіді на листи громадян у Фонді знаходяться на постійному контролі, порушень термінів їх виконання немає.

Результати аналізу звернень громадян за характером питань свідчать, що найбільш актуальні питання, які порушуються у таких зверненнях, – це заяви та скарги щодо захисту прав акціонерів, господарської діяльності акціонерних товариств і роботи реєстраторів, банкрутства та санації підприємств, вкладання та повернення приватизаційних майнових і компенсаційних сертифікатів, вартості акцій та їх розподілу між акціонерами товариства після приватизації, приватизації об'єктів незавершеного будівництва та соціального призначення, оренди та приватизації нежилых приміщень, використання та надання компенсації за невикористані житлові чеки, паювання землі, виплати дивідендів, передачі гуртожитків, які перебувають на балансах господарських товариств, у комунальну власність, діяльності довірчих товариств, інвестиційних фондів і фінансово-інвестиційних компаній, реприватизації.

Громадян також турбують питання подальшої приватизації підприємств, відносин, які виникли (і можуть виникати в подальшому) між працівниками підприємств, що приватизуються, та новими власниками, питання повернення раніше приватизованого майна, питання, пов'язані з приватизацією об'єктів соціального призначення, питання щодо законності продажу земельних ділянок на аукціоні, продажу земельних ділянок під об'єктами незавершеного будівництва, питання щодо відчуження об'єктів незавершеного будівництва, які належать до комунальної власності.

Крім того, Фондом щомісяця надається інформація, яка містить конкретні заходи щодо звернень громадян, для розміщення на веб-сторінці Урядового порталу “Уряд і громадськість”. На сайті Фонду запроваджено окрему веб-сторінку “Звернення громадян”, присвячену організації роботи зі зверненнями громадян.

16. Міжнародне співробітництво

Протягом 2008 року продовжувалась співпраця з міжнародними фінансовими організаціями, інвестиційними інститутами, а також державними органами приватизації інших країн.

Упродовж зазначеного періоду продовжувалася реалізація проекту Світового банку *“Третя позика на політику розвитку”*. Проект є останньою позикою у серії системних позик, започаткованих у 2005 році. Головними завданнями цієї програми є: поліпшення інвестиційного клімату; створення фіскального простору для зростання шляхом зміцнення державних фінансів і реформування державного сектора; поліпшення надання послуг і соціального включення. Протягом 2008 року, під час візитів в Україну місій Світового банку, керівництво та фахівці Фонду брали участь у переговорах з Міжнародним банком реконструкції та розвитку (МБРР). У грудні 2008 року підписано Угоду про позику (*“Третя позика на політику розвитку”*) між Україною та МБРР на підтримку структурних реформ.

В Україні (з 20 березня по 1 квітня 2008 року) працювала щорічна місія Міжнародного валютного фонду (МВФ). У рамках роботи місії (25 березня 2008 року) відбулись зустрічі фахівців Фонду з експертами МВФ. На зустрічі обговорювались питання корпоративного управління державними підприємствами, надходження коштів від приватизації у 2007 та 2008 роках, програма приватизації на 2008 рік. Крім того, згідно з дорученнями Кабінету Міністрів України Фонд надавав інформаційно-аналітичні матеріали та тези до зустрічей з керівником місії Європейського департаменту МВФ.

У другому півріччі 2008 року була запроваджена програма між Україною та Міжнародним валютним фондом *“Stand-by”*. У рамках програми *“Stand-by”* МВФ надає Україні протягом наступних двох років фінансову допомогу з метою сприяння стабільному та справедливому довготерміновому зростанню, яке буде досягнуто шляхом проведення економічної політики, основні напрями якої викладені в Меморандумі про економічну та фінансову політику на 2009-2010 роки. Зазначеним Меморандумом за Фондом передбачено виконання показників, які стосуються приватизаційних планів на 2009 рік та надходжень до Державного бюджету України.

На початку 2008 року в Україні розпочато реалізацію спільного зі Світовим банком проекту *“Модернізація державних фінансів”*. Метою проекту є зміцнення управління державними фінансами шляхом підвищення його функціональної ефективності та посилення прозорості. Період реалізації проекту 2008-2012 роки. Роботу буде зосереджено на запровадженні стійкої інтегрованої Системи управління державними фінансами в Україні. У рамках підготовки зазначеного проекту у третьому кварталі 2008 року Фондом погоджено прийнятий Верховною Радою Закон України від 24.09.2008 № 591-VI *“Про ратифікацію Угоди про позику “Модернізація державних фінансів” між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку.*

У форматі співпраці з Європейським Союзом (далі – ЄС) керівництво Фонду бере участь у роботі комітетів та підкомітетів з питань співробітництва між Україною та ЄС. У м. Брюсселі 17 листопада 2008 року відбулось Десяте

спільне засідання Підкомітету № 2 “Економічні та соціальні питання, фінанси та статистика”, в якому взяв участь представник Фонду. На вищезазначеному засіданні обговорювались питання політики у сфері приватизації та стан виконання домовленостей, досягнутих під час останніх спільних засідань щодо двостороннього співробітництва Україна – ЄС. Крім того, Фондом надавались інформаційно-аналітичні та презентаційні матеріали до проведення Одинадцятого засідання Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС, яке відбулось 20 листопада 2008 року в м. Києві.

Згідно з Указом Президента України від 1 квітня 2008 року № 289/2008 “Про Цільовий план Україна – НАТО на 2008 рік у рамках Плану дій Україна – НАТО” Фондом, відповідно до компетенції, надано звіт про результати виконання заходів Цільового плану за 2008 рік.

Протягом звітнього періоду продовжувалась співпраця Фонду з Європейським банком реконструкції та розвитку. Фонд був залучений до виконання Плану заходів стосовно підготовки проведення Щорічних зборів Ради керуючих Європейського банку реконструкції та розвитку у квітні 2008 року (м. Київ).

З метою залучення міжнародної технічної допомоги у 2008 році продовжується реалізація спільного проекту з *Німецьким товариством з технічного співробітництва (GTZ)*, який було започатковано в рамках довгострокового співробітництва між Федеральним Міністерством Фінансів Німеччини (BMF) і Фондом державного майна України. Мета проекту – надання спеціалістам Фонду інформаційної допомоги з конкретних питань у сфері фінансового моніторингу, контролінгу приватизаційних угод та роботи з інвесторами у процесі приватизації та постприватизаційний період, ознайомлення з досвідом приватизаційних процесів в інших країнах. За звітний період було проведено сім семінарів, у яких взяли участь 264 фахівці центрального апарату Фонду, регіональних відділень та обласних державних адміністрацій. З метою продовження у 2009 році співпраці між Фондом та *Німецьким товариством з технічного співробітництва (GTZ)* 1 грудня 2008 року була проведена зустріч між керівництвом Фонду та представниками GTZ, на якій обговорювались подальші кроки щодо реалізації зазначеного проекту та поширення його на інші напрямки в сфері приватизації.

Міжнародне співробітництво здійснюється і в інших напрямках та форматах.

У рамках виконання пунктів положень Угод (Меморандумів) і Протоколів міжурядових комісій (планів-заходів) Фонд, з метою залучення іноземних інвесторів до приватизаційних процесів та інвестування в економіку України, передав Міністерству закордонних справ України для розповсюдження переліки господарських товариств, державні пакети акцій яких були затверджені до продажу в 2008 році.

Протягом звітнього періоду керівництво та фахівці Фонду залучалися до роботи в міждержавних комісіях, радах, форумах, конференціях тощо. Така робота є певним інструментом для залучення іноземних інвестицій в економіку України. Під час таких заходів надавалась інформація про хід приватизації в

Україні, проводилась пропагандистська робота по залученню потенційних інвесторів до приватизації українських підприємств.

Також велась підготовка до ІХ пленарного засідання підгруп робочої групи ринкових реформ та робочої групи з комплексного розвитку економіки Консультативної ради з питань іноземних інвестицій в Україні.

17. Інформаційне забезпечення процесів управління державною власністю

З метою широкого інформування громадськості, органів законодавчої та виконавчої влади, зацікавлених представників ділових кіл в Україні та за кордоном Фонд тісно співпрацює з друкованими та електронними засобами масової інформації.

Висвітлення діяльності Фонду здійснюється через власний web-сайт www.spfu.gov.ua. На сайті діють рубрики “Новини прес-служби” та “Актуально”, де щоденно розміщуються новини, заяви та роз’яснення за всіма напрямками діяльності Фонду. На сайті Фонду було розміщено більше 30 заяв з питань управління та приватизації підприємств, які мають суспільний резонанс. В середньому щотижнево на сайті розміщується до 30 новин. Щодня сайт відвідує понад 300 осіб. З метою вдосконалення роботи сайту фахівці Фонду впроваджують нові рубрики, технічні елементи, які полегшують роботу з сайтом.

Найважливішими питаннями діяльності Фонду, що висвітлювалися протягом звітнього періоду, були такі: виконання плану надходження коштів; продаж пакетів акцій за конкурсом та на біржах; підготовка до продажу ВАТ “Одеський припортовий завод”, ВАТ “Укртелеком”, підприємств енергетики; виконання рішень РНБОУ та Указів Президента України, які стосуються питань приватизації, вдосконалення законодавчої бази управління державним майном і приватизації; результати контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу; стан управління корпоративними правами держави, питання необхідності прийняття Закону України “Про Фонд державного майна України” та інші.

Протягом 2008 року було організовано більше **90 інтерв’ю** Голови Фонду провідним засобам масової інформації, під час яких порушувалися вищезазначені питання, а також питання передачі житлового фонду у комунальну власність з метою приватизації, виплати дивідендів на акції, участі міноритарних акціонерів у зборах відкритих акціонерних товариств, участі фізичних осіб з невеликим капіталом у торгах акціями вітчизняних підприємств та інші.

За звітний період Фондом організовано **16 прес-конференцій** та **4 інтернет-конференції** – в інформагенції “ЛігаБізнесІнформ”, в журналі “Кореспондент”, електронному журналі “ПК”, інформагенції РБК. Надано близько **120 коментарів** засобам масової інформації за результатами вирішення або обговорення важливих питань, що стосуються діяльності Фонду.

Фондом щоденно надається в середньому 10 роз’яснень та коментарів на запити засобів масової інформації.

Протягом 2008 року Фондом підготовлено участь Голови Фонду у кількох програмах УТ-1, 5 каналу, радіо “Ера”, радіо “Свобода”, формат яких передбачає прямі трансляції та відповіді її учасників на питання слухачів.

Протягом звітнього періоду Фонд постійно сприяв підготовці сюжетів про його діяльність у щотижневій програмі “Форсайт”, яка транслювалася на загальнодержавному каналі УТ-1 та міжнародному каналі УТР.

Керівники Фонду та його фахівці оперативно надають інформацію або інтерв'ю на запити засобів масової інформації.

Протягом 2008 року постійно відбувалися засідання Громадської ради при Фонді державного майна України та її секцій на теми:

- “Розробка Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності”;
- “Вплив стану фондових ринків у світі на фондовий ринок України” та ін.

Крім того, Фондом видається журнал “Державний інформаційний бюлетень про приватизацію”, в якому постійно публікуються аналітичні матеріали про діяльність Фонду, та додаток до нього – газета “Відомості приватизації”. Журнал виходить щомісяця українською та російською мовами, газета – щотижня українською мовою.

18. Основні напрями діяльності Фонду державного майна України у 2009 році

З метою вирішення проблем, усунення недоліків в процесах приватизації, подальшого розвитку процесу реформування відносин власності, удосконалення законодавства з питань приватизації, управління та розпорядження державним майном, забезпечення реалізації встановлених завдань на 2009 рік, а також для підвищення ефективності управління державною власністю Фонд передбачає такі пріоритетні напрями діяльності:

- забезпечення надходження грошових коштів до державного бюджету відповідно до встановлених законом про державний бюджет завдань від приватизації державного майна, управління державними корпоративними правами та оренди державного майна;
- створення привабливого інвестиційного клімату в державі, підвищення прозорості та відкритості приватизації, застосуванню конкурентних засад при приватизації державного майна та продажу об'єктів приватизації;
- забезпечення прийняття нової Державної програми приватизації разом із змінами до законодавства з питань приватизації;
- забезпечення конструктивної співпраці з комітетами Верховної Ради України щодо проходження у Верховній Раді України законопроектів з питань компетенції Фонду, у тому числі проекту Закону України "Про Фонд державного майна України" ;
- подальше удосконалення процесу перевірки та контролю за виконанням покупцями інвестиційних зобов'язань;
- прискорення розробки та затвердження всіх необхідних нормативних документів, пов'язаних з продажем землі разом з об'єктами приватизації та розширення повноважень органів приватизації в частині земельних відносин;
- продовження проведення разом з державними органами управління інвентаризації об'єктів державної власності (на рівні юридичних осіб та державного майна) і формування за її результатами Єдиного реєстру об'єктів державної власності;
- забезпечити виконання заходів щодо запобігання можливого негативного впливу наслідків світової фінансової кризи на діяльність господарських товариств, в статутному капіталі яких є державний пакет акцій (частка) і які відносяться до сфери управління ФДМУ.

Визначені напрями діяльності мають комплексно **забезпечити подальший розвиток процесів реформування державного сектору економіки, посилити керованість процесів відчуження об'єктів приватизації, сприяти аналізу та своєчасній підготовці переліків підприємств для приватизації, підвищення функціонування фондового ринку, поліпшення ринкового середовища країни та сприяти забезпеченню виконання завдань з надходження грошових коштів до Державного бюджету України.**

Перелік додатків

- Додаток 1** Інформація щодо кількості об'єктів, які змінили державну форму власності, за групами за 1992-2008 рр.
- Додаток 2** Інформація щодо кількості об'єктів, які змінили комунальну форму власності, за групами за 1992-2008 рр.
- Додаток 3** Кількість приватизованих об'єктів малої приватизації
- Додаток 4** Кількість приватизованих об'єктів незавершеного будівництва державної та комунальної форм власності
- Додаток 5** Кількість об'єктів незавершеного будівництва, що увійшли до статутних фондів приватизованих підприємств
- Додаток 6** Хід приватизації в основних галузях економіки станом на 01.01.2009 р.
- Додаток 7** Створення акціонерних товариств (об'єктів груп Б,В,Г) у 1992-2008 рр.
- Додаток 8** Динаміка надходження до загального фонду Державного бюджету України коштів від приватизації державного майна за 1992-2008 роки
- Додаток 9** Динаміка надходження коштів до Державного бюджету від оренди державного майна
- Додаток 10** Динаміка надходження дивідендів до Державного бюджету у 2000-2008 роках
- Додаток 11** Довідка про надходження коштів, одержаних від приватизації об'єктів державної власності Фондом державного майна України за січень-грудень 2008 року
- Додаток 12** Довідка про надходження та використання коштів, одержаних від приватизації державного майна за січень-грудень 2008 року
- Додаток 13** Довідка про надходження та використання коштів, одержаних від приватизації державного майна за січень-грудень 2008 року

**Інформація щодо кількості об'єктів, які змінили державну форму власності, за групами
за 1992 - 2008 (12 місяців) рр.**

№ п/ п	Відділення по областях	1992 - 2007 рр. з урахуванням дообліку та вилучення						За 12 місяців 2008 року						1992 - 2008 рр.					
		Всього	в тому числі					Всього	в тому числі					Всього	в тому числі				
			А	БВГ	Д	Е	Ж		А	ВГ	Д	Е	Ж		А	БВГ	Д	Е	Ж
1	Вінницький	1158	487	375	187	48	61	13	12	1	0	0	0	1171	499	376	187	48	61
2	Волинський	679	382	150	103	24	20	6	5	0	0	1	0	685	387	150	103	25	20
3	Дніпропетровський	1789	991	574	135	46	43	19	14	1	1	1	2	1808	1005	575	136	47	45
4	Донецький	4104	2840	799	355	42	68	21	18	0	2	1	0	4125	2858	799	357	43	68
5	Житомирський	1214	205	294	653	9	53	14	12	0	2	0	0	1228	217	294	655	9	53
6	Закарпатський	394	160	191	30	2	11	4	3	0	0	1	0	398	163	191	30	3	11
7	Запорізький	1298	715	377	97	34	75	11	7	3	0	0	1	1309	722	380	97	34	76
8	Ів.-Франківський	473	220	190	47	11	5	4	3	1	0	0	0	477	223	191	47	11	5
9	Київський	1063	362	509	151	7	34	8	7	1	0	0	0	1071	369	510	151	7	34
10	Кіровоградський	676	316	230	87	39	4	5	5	0	0	0	0	681	321	230	87	39	4
11	Луганський	1627	839	466	252	31	39	19	10	3	1	3	2	1646	849	469	253	34	41
12	Львівський	1477	604	420	204	161	88	37	27	1	2	2	5	1514	631	421	206	163	93
13	Миколаївський	1046	417	328	210	41	50	15	13	2	0	0	0	1061	430	330	210	41	50
14	Одеський	1432	563	486	161	129	93	13	8	1	0	1	3	1445	571	487	161	130	96
15	Полтавський	844	407	308	64	10	55	8	8	0	0	0	0	852	415	308	64	10	55
16	Рівненський	834	390	231	146	26	41	11	9	0	2	0	0	845	399	231	148	26	41
17	Сумський	836	394	297	96	18	31	6	6	0	0	0	0	842	400	297	96	18	31
18	Тернопільський	743	255	295	122	44	27	2	2	0	0	0	0	745	257	295	122	44	27
19	Харківський	1543	657	556	238	29	63	17	16	0	1	0	0	1560	673	556	239	29	63
20	Херсонський	544	205	202	84	10	43	12	8	1	3	0	0	556	213	203	87	10	43
21	Хмельницький	572	256	230	72	4	10	6	6	0	0	0	0	578	262	230	72	4	10
22	Черкаський	767	332	306	80	13	36	7	5	1	0	0	1	774	337	307	80	13	37
23	Чернівецький	493	229	156	56	44	8	0	0	0	0	0	0	493	229	156	56	44	8
24	Чернігівський	637	254	195	136	26	26	3	2	0	0	0	1	640	256	195	136	26	27
25	м. Києву	1076	416	501	41	104	14	12	9	0	1	2	0	1088	425	501	42	106	14
26	м. Севастополю	169	83	50	24	5	7	6	5	1	0	0	0	175	88	51	24	5	7
27	АР Крим	381	214	88	47	13	19	3	0	0	0	2	1	384	214	88	47	15	20
Всього		27869	13193	8804	3878	970	1024	282	220	17	15	14	16	28151	13413	8821	3893	984	1040
в т.ч.- центральний апарат		1377	143	1048	41	133	12	18	6	2		10		1395	149	1050	41	143	12

**Інформація щодо кількості об'єктів, які змінили комунальну форму власності, за групами
за 1992 - 2008 (12 місяців) рр.**

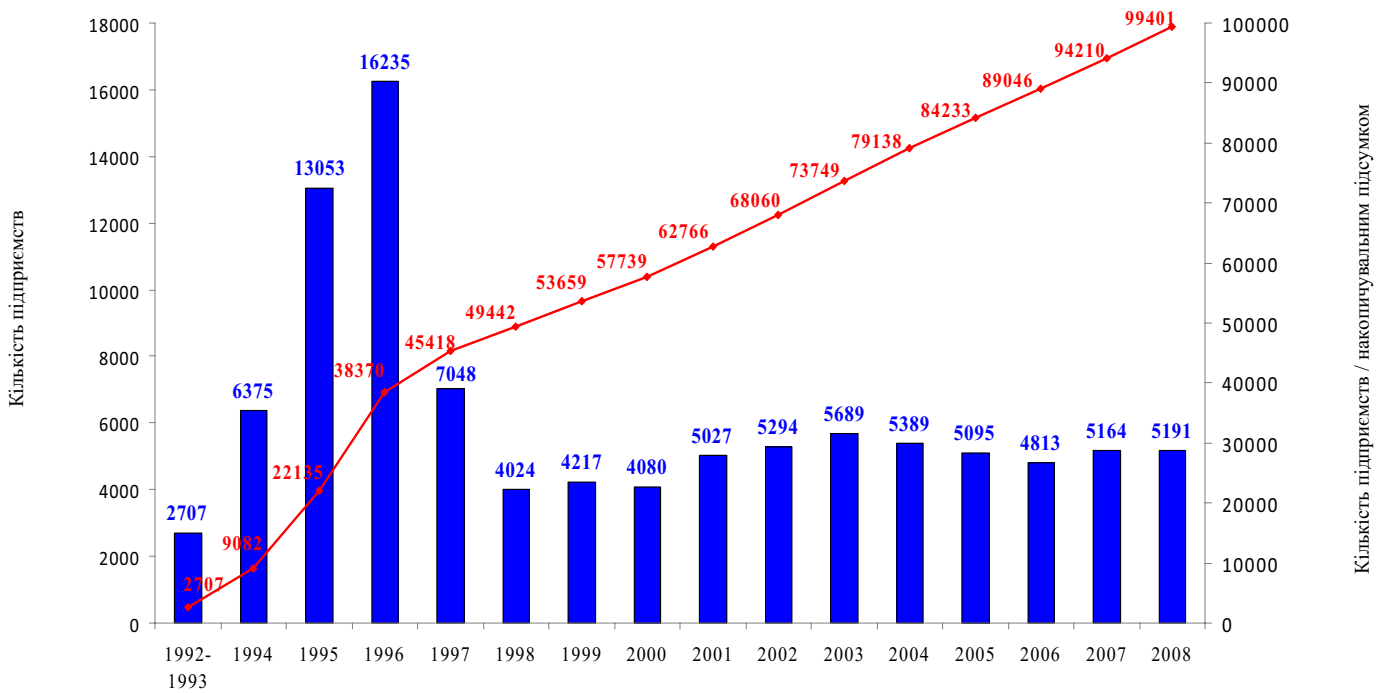
№ п/ п	Відділення по областях	1992 - 2007 рр.						За 12 місяців 2008 року						1992 - 2008 рр.					
		з урахуванням дообліку та вилучення						Всього	в тому числі					Всього	в тому числі				
		Всього	А	БВГ	Д	Е	Ж		А	БВГ	Д	Е	Ж		А	БВГ	Д	Е	Ж
1	Вінницький	1552	1465	50	31	2	4	42	42	0	0	0	0	1594	1507	50	31	2	4
2	Волинський	1850	1707	68	36	1	38	46	46	0	0	0	0	1896	1753	68	36	1	38
3	Дніпропетровський	5647	5392	209	28	3	15	192	192	0	0	0	0	5839	5584	209	28	3	15
4	Донецький	7948	7692	152	81	4	19	463	460	0	2	0	1	8411	8152	152	83	4	20
5	Житомирський	1439	1281	145	8	1	4	128	127	0	0	0	1	1567	1408	145	8	1	5
6	Закарпатський	2336	2240	26	49	7	14	108	106	0	2	0	0	2444	2346	26	51	7	14
7	Запорізький	3544	3443	76	10	9	6	328	328	0	0	0	0	3872	3771	76	10	9	6
8	Ів.-Франківський	3496	3352	49	66	7	22	126	124	0	2	0	0	3622	3476	49	68	7	22
9	Київський	1991	1853	71	42	7	18	27	27	0	0	0	0	2018	1880	71	42	7	18
10	Кіровоградський	1630	1566	20	38	4	2	114	113	0	0	0	1	1744	1679	20	38	4	3
11	Луганський	3233	3036	145	36	10	6	259	253	0	1	2	3	3492	3289	145	37	12	9
12	Львівський	9407	9133	89	64	64	57	485	481	0	2	0	2	9892	9614	89	66	64	59
13	Миколаївський	2236	2046	133	32	11	14	236	232	0	4	0	0	2472	2278	133	36	11	14
14	Одеський	3312	3097	109	72	18	16	82	80	0	0	0	2	3394	3177	109	72	18	18
15	Полтавський	2032	1922	64	36	6	4	153	153	0	0	0	0	2185	2075	64	36	6	4
16	Рівненський	1298	1252	31	8	1	6	55	54	0	1	0	0	1353	1306	31	9	1	6
17	Сумський	1928	1863	30	24	0	11	90	89	0	0	0	1	2018	1952	30	24	0	12
18	Тернопільський	2159	2105	11	12	3	28	69	69	0	0	0	0	2228	2174	11	12	3	28
19	Харківський	4570	4399	125	32	8	6	366	363	0	0	0	3	4936	4762	125	32	8	9
20	Херсонський	1731	1439	243	38	0	11	73	72	0	0	1	0	1804	1511	243	38	1	11
21	Хмельницький	1791	1682	83	19	1	6	34	34	0	0	0	0	1825	1716	83	19	1	6
22	Черкаський	1497	1326	103	35	16	17	88	87	0	0	0	1	1585	1413	103	35	16	18
23	Чернівецький	2369	2308	4	45	1	11	138	138	0	0	0	0	2507	2446	4	45	1	11
24	Чернігівський	982	848	114	14	2	4	26	25	0	0	0	1	1008	873	114	14	2	5
25	м. Києву	10014	9701	187	52	60	14	832	830	0	0	0	2	10846	10531	187	52	60	16
26	м. Севастополю	459	439	18	2	0	0	33	33	0	0	0	0	492	472	18	2	0	0
27	АР Крим	5533	4881	322	176	80	74	423	413	0	3	4	3	5956	5294	322	179	84	77
Всього		85984	81468	2677	1086	326	427	5016	4971	0	17	7	21	91000	86439	2677	1103	333	448
в т.ч.- центральний апарат		1	1	0	0	0	0							1	1	0	0	0	0

ФОНД
ДЕРЖАВНОГО
МАЙНА
УКРАЇНИ

Додаток 3
Приватизація

Кількість приватизованих об'єктів малої приватизації

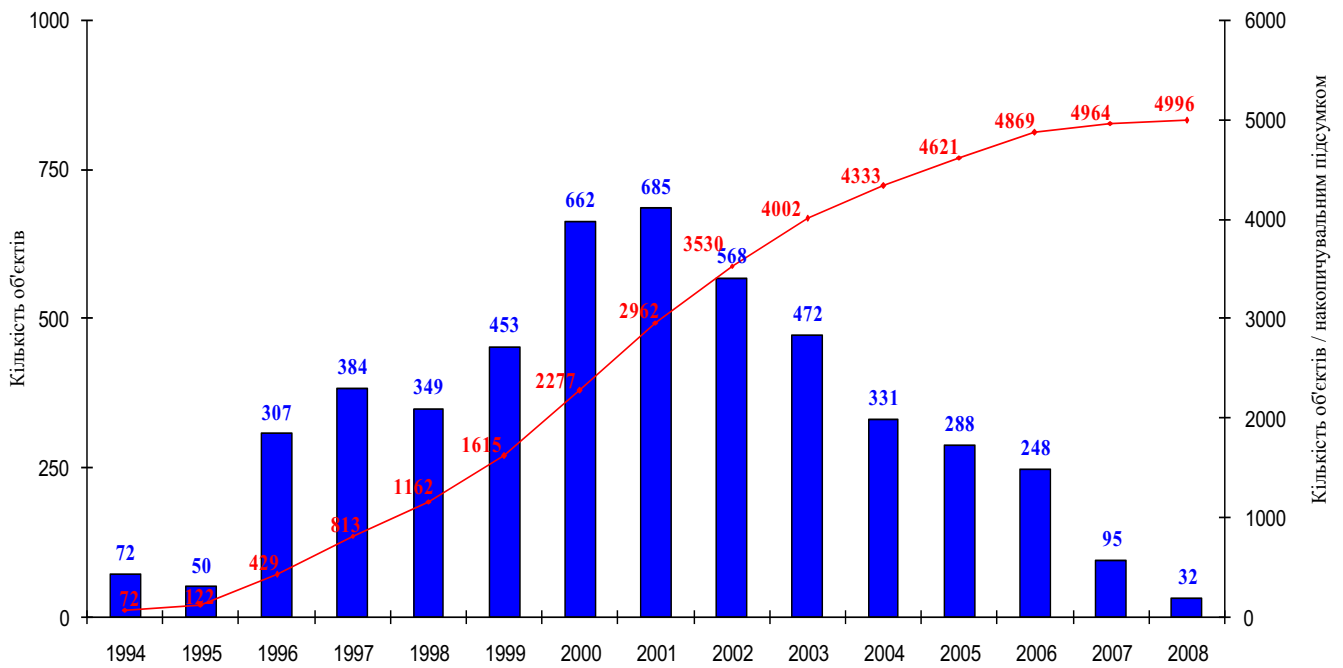

ФОНД
ДЕРЖАВНОГО
МАЙНА
УКРАЇНИ

Додаток 4
Приватизація

Кількість приватизованих об'єктів незавершеного
будівництва державної та комунальної форм власності

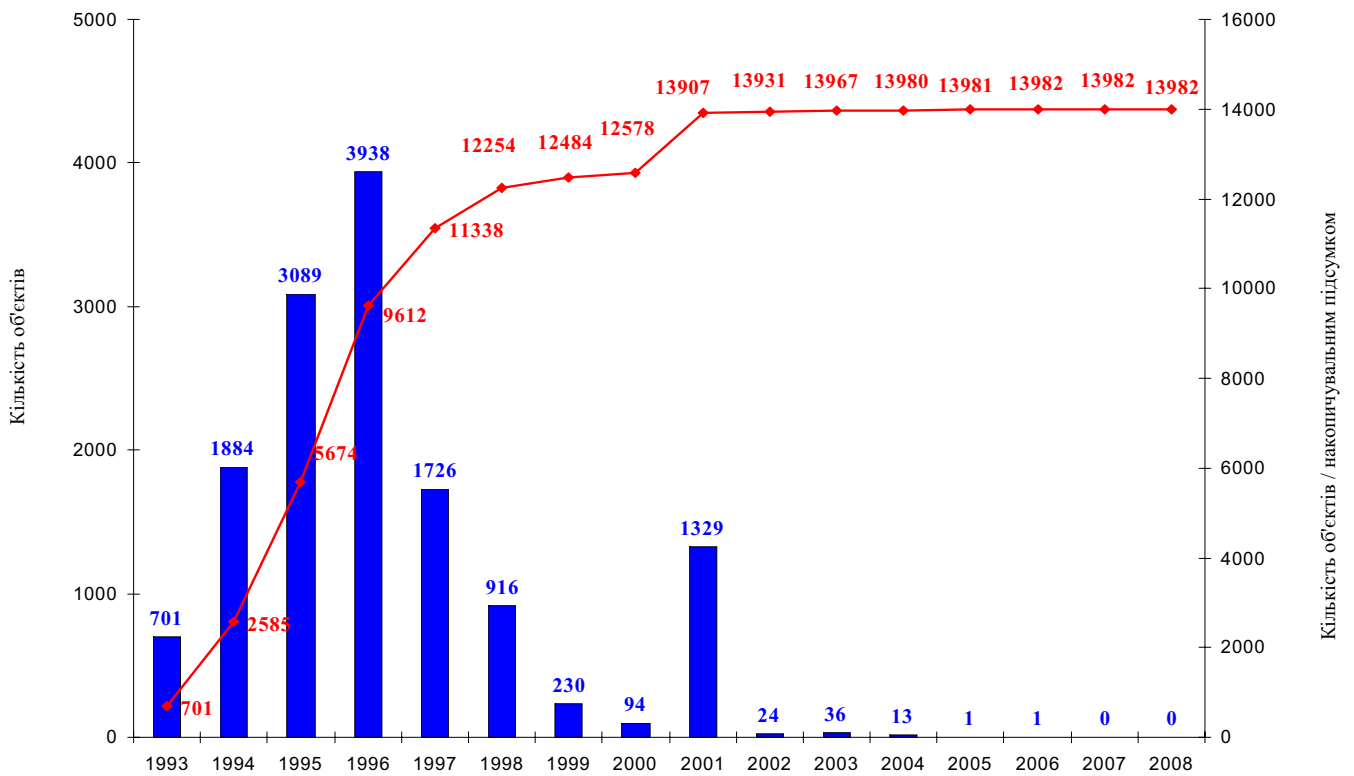
* - уточнена інформація з урахуванням дообліку та вилучення

ФОНД
ДЕРЖАВНОГО
МАЙНА
УКРАЇНИ

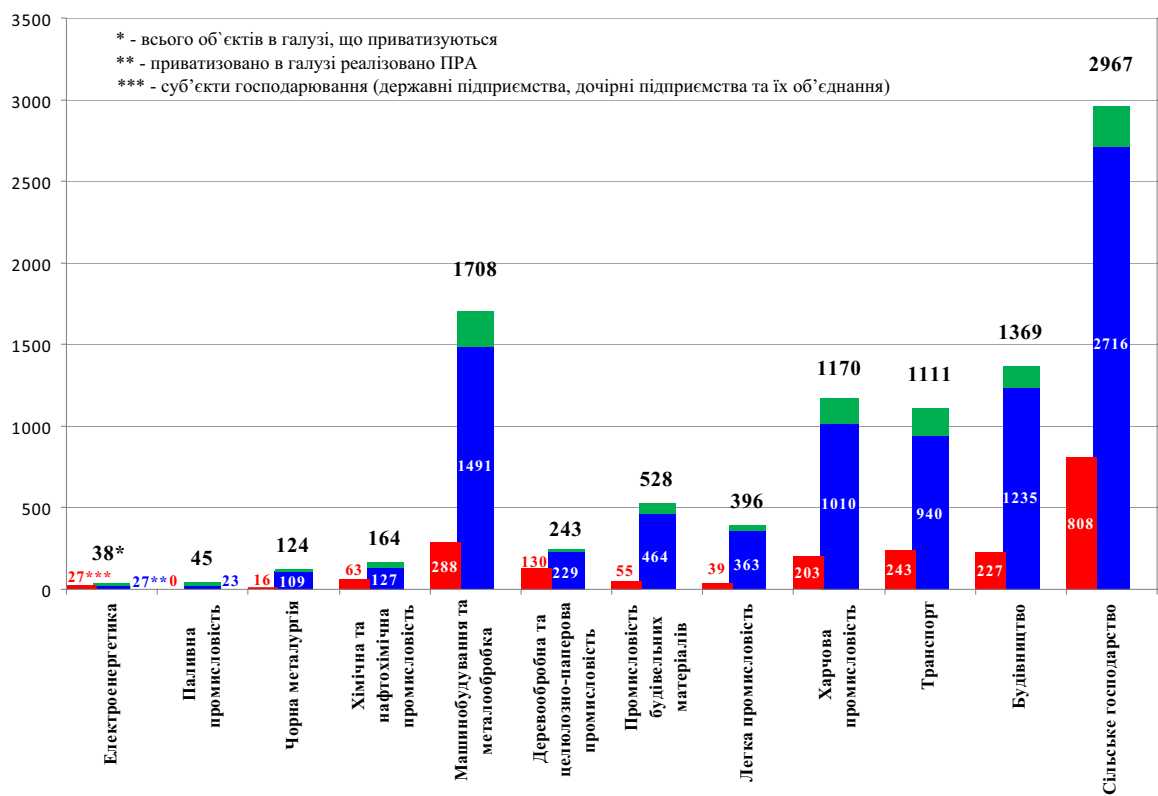
Додаток 5
Приватизація

Кількість приватизованих об'єктів незавершеного будівництва, що увійшли до статутних фондів приватизованих підприємств

Хід приватизації в основних галузях економіки станом на 01.01.2009 р.

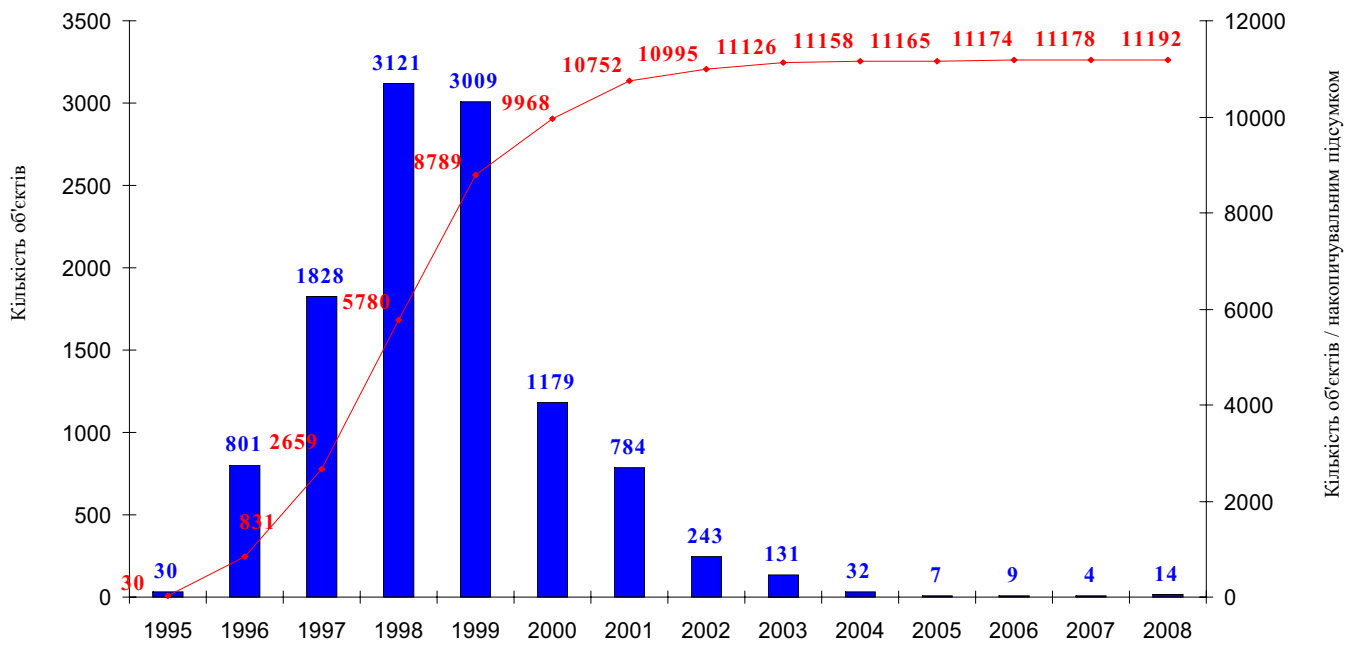

ФОНД
ДЕРЖАВНОГО
МАЙНА
УКРАЇНИ

Додаток 7
Приватизація

Створення акціонерних товариств (об'єктів груп Б, В, Г)
у 1992-2008 рр.

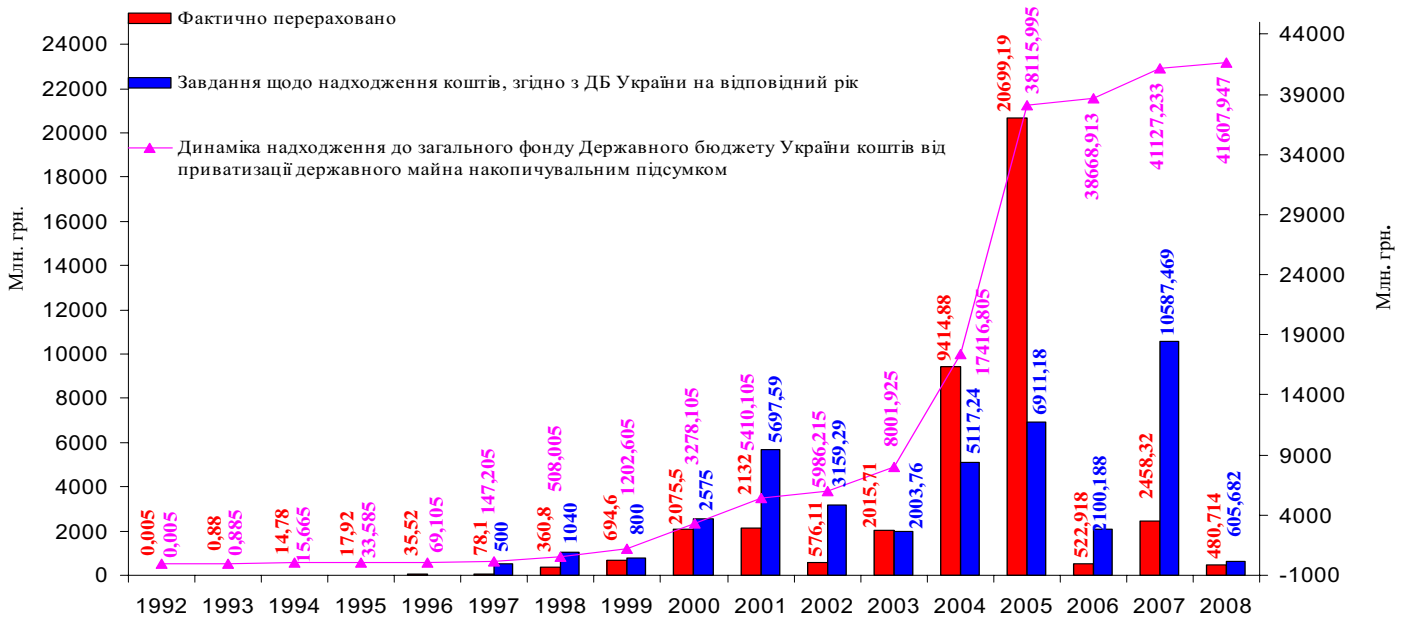

ФОНД
ДЕРЖАВНОГО
МАЙНА
УКРАЇНИ

Додаток 8
Приватизація

Динаміка надходження до загального фонду Державного бюджету
України коштів від приватизації державного майна за 1992-2008 роки

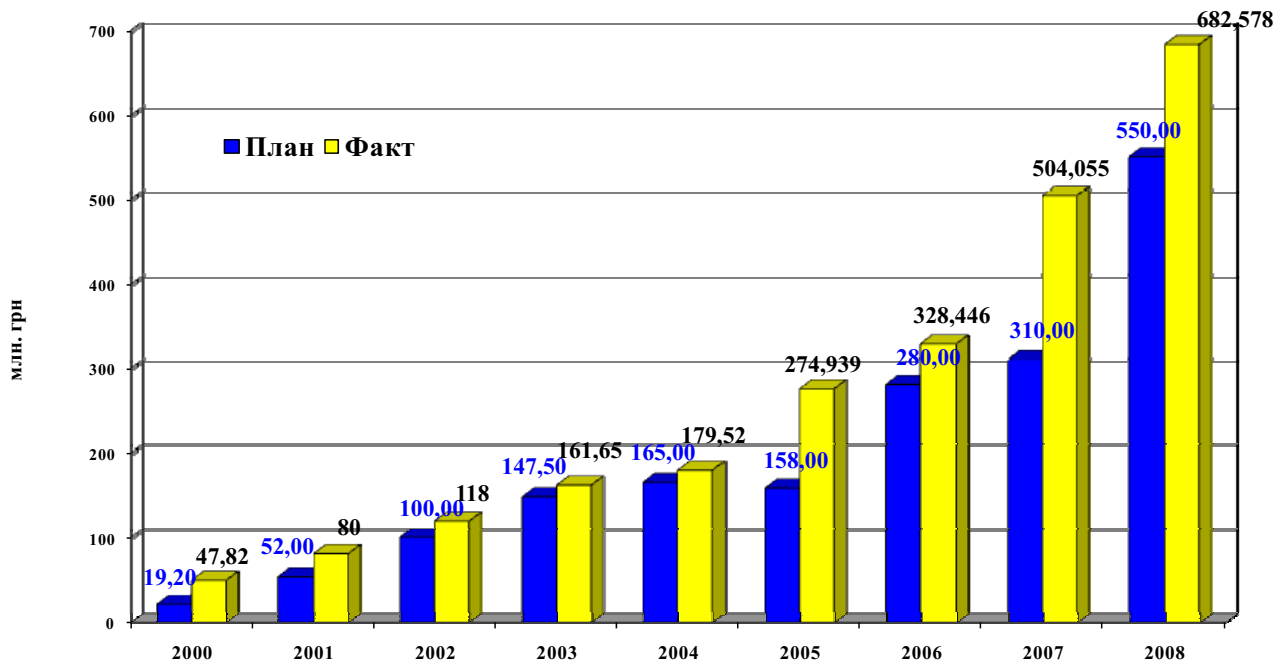

ФОНД
ДЕРЖАВНОГО
МАЙНА
УКРАЇНИ

Додаток 9
Оренда державного майна

Динаміка надходження коштів до Державного бюджету
від оренди державного майна

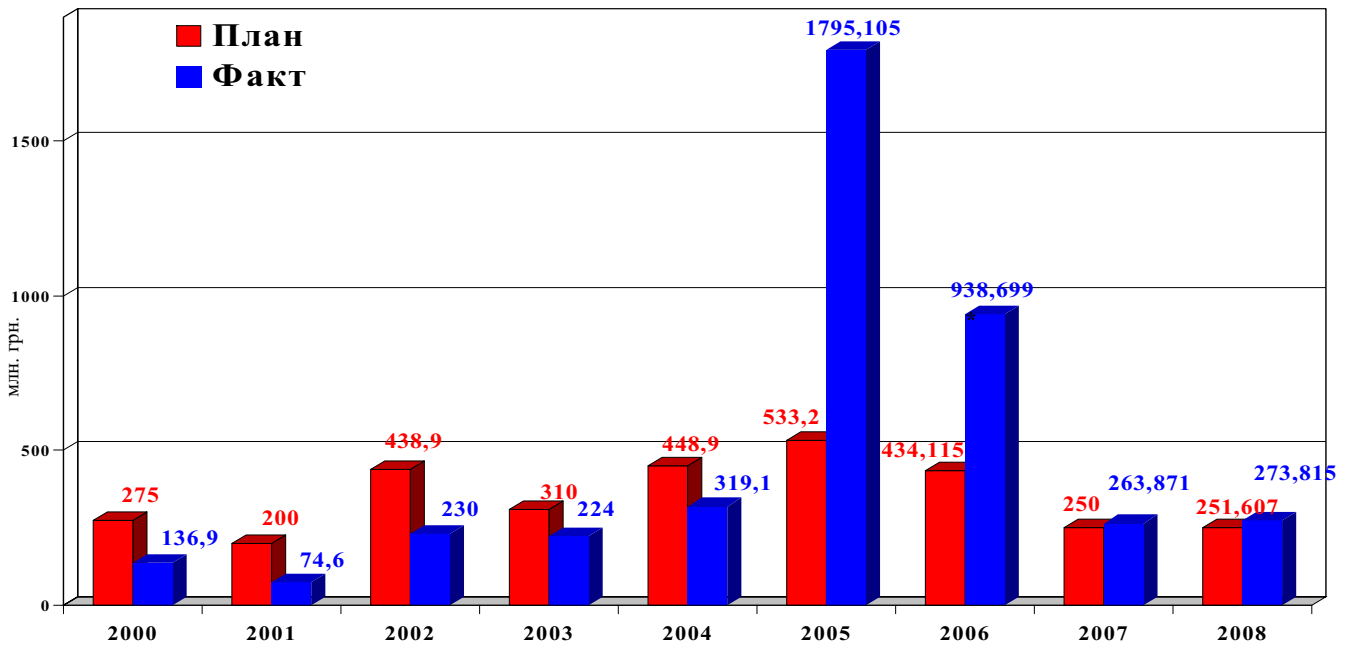

**ФОНД
ДЕРЖАВНОГО
МАЙНА
УКРАЇНИ**

**Додаток 10
Корпоративні права держави**

Динаміка надходження дивідендів до Державного бюджету у 2000-2008 роках

* В тому числі 400238,0 тис.грн. – компенсація за недоотримані дивіденди на корпоративні права держави, стягнуті з ВАТ “Міттал Стіл Кривий Ріг” в зв’язку з продажем ВАТ “Криворіжсталь”

ДОВІДКА
про надходження коштів, одержаних від приватизації
об'єктів державної власності Фондом державного майна України
за січень - грудень 2008 року

тис.грн.

№	РВ ФДМУ по області	РАЗОМ	у тому числі:		
			надійшло на рах. регіон.відділень	продано на фондових біржах	на спеціалізованих аукціонах за гроші
1	2	3	4	5	6
1	Вінницький	9902,90	9902,90	0,00	0,00
2	Волинський	1097,50	1097,50	0,00	0,00
3	Дніпропетровський	19755,80	19755,70	0,00	0,10
4	Донецький	22521,10	20569,20	0,00	1 951,90
5	Житомирський	3130,60	3107,50	0,00	23,10
6	Закарпатський	439,90	316,00	0,00	123,90
7	Запорізький	4582,20	3632,40	43,20	906,60
8	Івано-Франківський	682,00	364,50	317,40	0,10
9	Київський	9442,90	5037,20	0,00	4 405,70
10	Кіровоградський	127,60	118,30	0,00	9,30
11	Луганський	36804,90	36649,90	0,00	155,00
12	Львівський	9906,20	8449,40	0,00	1 456,80
13	Миколаївський	2089,30	2089,30	0,00	0,00
14	Одеський	118378,90	118378,90	0,00	0,00
15	Полтавський	2597,80	2475,00	64,50	58,30
16	Рівненський	21520,20	21088,60	46,00	385,60
17	Сумський	3798,80	2938,10	0,00	860,70
18	Тернопільський	2492,20	2492,20	0,00	0,00
19	Харківський	16580,90	16498,70	0,00	82,20
20	Херсонський	5888,70	4894,60	0,00	994,10
21	Хмельницький	6379,90	6233,60	145,00	1,30
22	Черкаський	2513,10	991,60	0,00	1 521,50
23	Чернівецький	749,90	252,10	493,20	4,60
24	Чернігівський	3086,50	170,00	2 658,00	258,50
25	м.Києву	11418,40	11297,30	0,00	121,10
26	м.Севастополю	883,40	883,40	0,00	0,00
27	Фонд майна АРК	1231,50	1231,50	0,00	0,00
Всього по РВ ФДМУ		318 003,10	300 915,40	3 767,30	13 320,40
28	Центральний апарат	164644,80	147991,10	16 539,10	114,60
Всього		482 647,90	448 906,50	20 306,40	13 435,00

Директор Департаменту

О. Дьякова

Довідка

про надходження та використання коштів, одержаних від приватизації державного майна за січень -грудень 2008 року

тис.грн.

Надходження та використання коштів	Всього
Залишок коштів на початок звітного періоду	965,7
Крім того, зарезервовано на валютному рахунку згідно рішення суду	477,3
Надійшло коштів - всього,	548 216,9
в тому числі :	
1. Від приватизації державного майна (з урахуванням податку на додану вартість) - всього,	547 792,7
в тому числі :	
- сума податку на додану вартість	65 144,8
надходження від приватизації державного майна - всього,	482 647,9
в тому числі:	
- від приватизації державного майна (крім об'єктів, для яких передбачено окремий розподіл) та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації	480 710,6
з них :	-
надходження, безпосередньо пов'язані з процесом приватизації та кредитуванням підприємств	1 378,5
- об'єктів незавершеного будівництва, що споруджувалися відповідно до Чорнобильської будівельної програми	1 937,3
2. Інші	424,2
Розподілено коштів - всього,	548 643,9
у тому числі :	
1. Перераховано на фінансування загального фонду Державного бюджету України від приватизації державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації та кредитуванням підприємств - всього,	480 829,3
в тому числі :	
- від приватизації державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації та кредитуванням підприємств(501000)	480 239,9
- 10% коштів від приватизації об'єктів, що споруджувалися відповідно до Чорнобильської будівельної програми (502000)	192,3
- понадпланові кошти від приватизації об'єктів, що споруджувались відповідно до Чорнобильської будівельної програми (502000)	282,5
- перерахування коштів від продажу бюлетня про приватизацію	114,6
2. Перераховано до спеціального фонду Державного бюджету України - всього	1 462,5
з них на :	
- 90% коштів від приватизації об'єктів, що споруджувались відповідно до Чорнобильської будівельної програми (502000)	1 462,5
3. Сплачено податку на додану вартість на ціну продажу об'єкта приватизації державного майна та надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації	65 918,7
4. Примусово списано згідно рішення суду	124,5
5. Інші	308,9
Залишок коштів на кінець звітного періоду	538,7
Крім того, зарезервовано на валютному рахунку згідно рішення суду	477,3

Д О В І Д К А
про надходження та використання коштів, одержаних від
приватизації державного майна за січень - грудень 2008 року

<i>Залишок коштів на початок звітного періоду</i>	965,7	тис.грн.
<i>Крім того, зарезервовано на валютному рахунку згідно рішення суду</i>	477,3	тис.грн.
Надійшло коштів - всього,	548 216,9	тис.грн.
у тому числі :		
1. Від приватизації державного майна (з урахуванням податку на додану вартість) - всього,	547 792,7	тис.грн.
в тому числі:		
сума податку на додану вартість	65 144,8	тис.грн.
надходження від приватизації державного майна - всього,	482 647,9	тис.грн.
в тому числі:		
від приватизації державного майна (крім об'єктів, для яких передбачено окремий розподіл коштів) та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації та кредитуванням підприємств	480 710,6	тис.грн.
у тому числі надходження, безпосередньо пов'язані з процесом приватизації та кредитуванням підприємств	1 378,5	тис.грн.
об'єктів незавершеного будівництва, що споруджувалися відповідно до Чорнобильської будівельної програми	1 937,3	тис.грн.
2. Інші надходження	424,2	тис.грн.

Напрями використання	Розподіл коштів згідно Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік"		Фактично	Відхилення від встановленого розподілу	Відсоток від фактичного надходження
	%	тис.грн.			
1	2	3	4	5	6
Використано коштів - усього			548 643,9		
1. Перераховано на фінансування загального фонду Державного бюджету, всього			480 829,3		
1.1. Від приватизації державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації та кредитуванням підприємств (501000)	100	480 710,6	480 239,9	-470,7	99,9
1.2. - 10% коштів від приватизації об'єктів, що споруджувались відповідно до Чорнобильської будівельної програми (502000)	10	192,3	192,3	0,0	100,0
1.3. - понадпланові кошти від приватизації об'єктів, що споруджувались відповідно до Чорнобильської будівельної програми (502000)			282,5		
1.4. - перерахування коштів від продажу бюлетеня про приватизацію			114,6		

Напрями використання	Розподіл коштів згідно Закону України "Про Державний бюджет України на 2008 рік"		Фактично	Відхилення від встановленого розподілу	Відсоток від фактичного надходження
	%	тис.грн.			
1	2	3	4	5	6
2. Перераховано на фінансування спеціального фонду Державного бюджету України - всього	90	1 462,5	1 462,5	0,0	100,0
з них на:					
2.1. - 90% коштів від приватизації об'єктів, що споруджувались відповідно до Чорнобильської будівельної програми (502000)	90	1 462,5	1 462,5	0,0	100,0
3.Сплачено податку на додану вартість на ціну продажу об'єкту приватизації державного майна та надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації			65 918,7		
4. Примусово списано згідно рішення суду			124,5		
5. Інші витрати			308,9		
<i>Залишок коштів на кінець звітного періоду</i>			538,7		
<i>Крім того, зарезервовано на валютному рахунку згідно рішення суду</i>			477,3		

Директор Департаменту

О. Дьякова